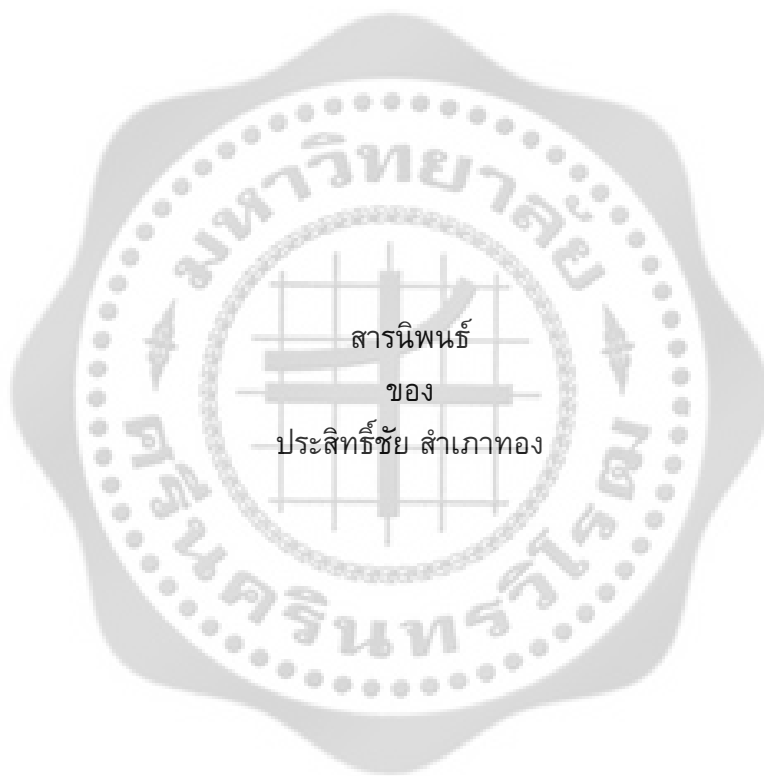

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
สิงหาคม 2555

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

สารนิพนธ์
ของ
ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

สิงหาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

บทคัดย่อ
ของ
ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

สิงหาคม 2555

ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง. (2555). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยใน
ฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตะ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ไว้คือ 80/80
โดยศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง ชุดการสอน การสอนภาษา
และวัฒนธรรม และโบราณสถานที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนี้ ประกอบด้วย (1) ชุดการสอน
สำหรับผู้เรียนซึ่งมีบทเรียนจำนวน 6 บท ได้แก่ เกาะรัตนโกสินทร์ พระบรมมหาราชวัง พระอาราม
หลวง ศาสนสถาน อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งการค้าและการพาณิชย์
(2) คู่มือครู และ (3) สื่อประกอบการสอน หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำชุดการสอนไปดำเนินการทดลองเพื่อ
หาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักเรียน ที่เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศในระดับสูง ระดับชั้น 2nde และ 1ere จำนวน 12 คน ของโรงเรียนฝรั่งเศส
นานาชาติ กรุงเทพ เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนภาษา
และวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพ
86.66/88.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย
ให้แก่ชาวต่างชาติได้

INSTRUCTIONAL PACKAGE ON “SIGHTSEEING AT RATTANAKOSIN ISLAND”
FOR TEACHING THAI LANGUAGE AND CULTURE TO FOREIGNERS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching Thai as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

August 2012

Prasitchai Sampaotong. (2012). *Instructional Package on "Sightseeing at Rattanakosin Island" for Teaching Thai Language and Culture to Foreigners* .

Master's Project. M.A. (Teaching Thai as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School. Srinakarinwirot University. Advisor : Asst. Prof. Jintana Puttameta.

The purpose of the research was to write an instructional package for teaching Thai language and culture regarding to tourist places at Rattanakosin Island to learners of Thai as a foreign language. The instructional package was made to meet its quality requirements. In this regard, before the writing, documents and researches related to designing an instructional package, methods of teaching language and culture, history of the places at Rattanakosin Island were studied. The instructional package included (1) a student's book whose contents are divided into 6 chapters: Rattanakosin Island, Grand Palace, Royal Temples, Places of Worship, Memorial Places and Markets (2) a teacher's guidebook and (3) CD-ROM as teaching material. Upon completion, the instructional package were experimented on 12 students of 2nde and 1ère who studied in advanced levels of Thai as a foreign language's class at Lycée Français International de Bangkok to see its effectiveness. The results showed that the instructional package was effective at the significance level of 86.66/88.61 which were higher than the criterion of 80/80 and proved that the *Instructional Package on "Sightseeing at Rattanakosin Island" for Teaching Thai Language and Culture to Foreigners* is useful as a tool for teaching Thai language and culture to foreigners.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์
สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ของ ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตตะ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ ดร.วิชชุกร ทองหล่อ)

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตตะ)

ประธาน

.....
(อาจารย์ภรพัฏฐ์ สร้อยระย้า)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.วิชชุกร ทองหล่อ)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(อาจารย์ ดร.วาณี อรรถนัสชาติ)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์ก่อนที่ท่านจะถึงแก่อนิจกรรม อาจารย์ภรพัศุ สร้อยระย้า ที่ได้กรุณาชี้แนะ รับไว้เป็นนิสิตใน ที่ปรึกษา และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัย ก่อนที่ท่านจะลาออกจากการเป็นพนักงาน มหาวิทยาลัย ทำให้ผู้วิจัยได้แก้ไขข้อบกพร่องจนแล้วเสร็จสมบูรณ์เป็นสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วิชชุกร ทองหล่อ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการสอบ สารนิพนธ์และอาจารย์พันธ์ โชติกเสถียรที่รับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทั้ง ยังให้คำแนะนำ และชี้แนะข้อบกพร่อง ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดและได้แก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประภา งานไพโรจน์ และอาจารย์ปริญญ์สุคนธ์ บุรณะ ถาวร ผู้อำนวยการโรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ ที่ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนสถานที่ สำหรับทดลองงานวิจัย และยังให้คำแนะนำที่มีค่า ซึ่งช่วยให้ชุดการสอนเล่มนี้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดวงใจ อัมระपाल ที่เมตตาช่วยตรวจสอบภาษาฝรั่งเศส ที่ใช้ในงานวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พิศภูมิวิถิ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการตีพิมพ์ ผลงานวิจัยลงในวารสารของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสิ้นได้ด้วยความสำเร็จจากอาจารย์ชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์ และ อาจารย์สวรินทร์ วิโรจน์ชูฉัตร ที่ช่วยตรวจงาน แก้ไขภาษา ให้กำลังใจ และสนับสนุนในทุก ๆ เรื่อง

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกคนรวมถึงนักเรียนชั้น 2nde และ 1ere โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ ที่เป็นแรงใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกด้านด้วยความยินดี ขอขอบคุณเป็นพิเศษ ให้กับคุณณัฐวดี สภาพรต ที่ให้คำปรึกษาเรื่องค่าสถิติในงานวิจัย คุณอุทัย กิตติสกนธ์ ที่ช่วยวาด ภาพประกอบที่สวยงาม คุณแนนที่ช่วยจัดรูปเล่มชุดการสอน และคุณเอษณะ บัวเผื่อนหอม ที่ช่วย ตกแต่งสื่อการสอนและให้กำลังใจตลอดการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวสำเภาทองอันเป็นที่รักยิ่ง ที่มอบชีวิตและให้ โอกาสทางการศึกษา อีกทั้งองค์พระสรัสวดี ผู้ทรงให้การอุปถัมภ์ เกื้อหนุนและชี้แนะทาง ทรงปกป้อง รักษาและสถิตย์อยู่ในใจของผู้วิจัยเสมอมา คุณความดีและกุศลประการใดอันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับ นี้ ผู้วิจัยขอน้อมถวายแด่พระองค์เพื่อเป็นเทวบูชา ขอพระองค์โปรดประทานพระพรไปยังบิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จได้

ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
วิธี ดำเนินการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกาะรัตนโกสินทร์.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน.....	39
การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอน.....	42
การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก.....	64
ภาคผนวก ข.....	69
ภาคผนวก ค.....	106
ภาคผนวก ง.....	1 16
ภาคผนวก จ.....	127
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	202

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้านเนื้อหา.....	40
2 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้านรูปเล่ม.....	41
3 แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ.....	41
4 ระยะเวลาในการทดลอง.....	42
5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จำแนกเป็นรายบุคคล.....	43
6 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของชุดการสอนภาษาและ วัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ บทเรียนที่1-6.....	47
7 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียน เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ ทั้ง 6 บท.....	48
8 แสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตาม เกณฑ์ที่กำหนด($E1/E2=80/80$).....	49

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจ การเมือง การค้า การทูต การแพร่กระจายทางวัฒนธรรม และกรอบแนวคิดในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในอดีต การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศถูกจำกัดเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเผยแพร่วิทยาศาสตร์และการทูต แต่ในปัจจุบันวัตถุประสงค์นี้ได้ขยายวงกว้างออกไป เพื่อผลประโยชน์ในด้านการค้าและการเจรจาความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่างๆ เช่น การแพทย์ เทคโนโลยี การศึกษา ศิลปะ ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญในฐานะสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ กว้างไกล มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรมของชาติอื่น และสามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมั่นใจ (วิชาการ, กรม. 2544: 1)

ภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่ชาวต่างชาติเริ่มให้ความสนใจ จากการวิจัยของกระทรวงการต่างประเทศ พบว่า มีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วโลกเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและหลักสูตรไทยศึกษาขึ้นทั้งในทวีปเอเชีย ยุโรป ออสเตรเลีย และอเมริกา และในอนาคตมีแนวโน้มว่าจะขยายตัวต่อไปเรื่อยๆ (ศรีวิไล พลมณี. 2545: 15) สถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศต่างมีการพัฒนาหลักสูตร วิธีสอน ตำราและแบบเรียนของตนเองอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและความต้องการของผู้เรียน การสอนในที่นี่จึงมีทั้งแบบในชั้นเรียนและการศึกษาทางไกล (ปรีญา หิรัญประดิษฐ์. 2545: 105) จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ชาวต่างประเทศให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาไทยอย่างจริงจังและเป็นทางการมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนก็ได้จำกัดเพียงชาวตะวันตก แต่ยังมีชาวตะวันออกและประเทศเพื่อนบ้านหลายชาติที่สนใจเรียนภาษาไทยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธ์. 2549: 3)

การเรียนรู้ภาษาต้องเรียนควบคู่กับวัฒนธรรมเสมอ เพราะภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันอย่างแยกไม่ออก ภาษาเป็นผลผลิตของวัฒนธรรมและเป็นเครื่องหมายแสดงวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น การศึกษาภาษาของชาติใดก็ตาม ย่อมเป็นการศึกษาวัฒนธรรมของเจ้าของชาตินั้นด้วย (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. 2547: 268)

การเรียนภาษาควบคู่กับการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจึงมีความสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิต ความคิด ความรู้สึก และความเชื่อของเจ้าของภาษา เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในการอยู่ร่วมกันในสังคม มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน และยอมรับความแตกต่างของกันและกันได้

ดังนั้น การสอดแทรกวัฒนธรรมไปพร้อมๆ กับการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศจึงถือเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงและปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา เพราะการสอนภาษาไทยให้ได้ผลดีนั้น จะละเลยวัฒนธรรมไทยไม่ได้โดยเด็ดขาด เนื่องจากผู้เรียนต้องติดต่อสื่อสารกับคนไทยและอาศัยอยู่

ในสังคมไทย การเรียนรู้ภาษาจึงต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วยเพื่อที่จะได้เข้าใจความเหมือนและความต่างระหว่างวัฒนธรรมของตนและวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมาย รู้จักปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ทำที่สุดก็จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วิธีการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 274 – 277) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมในการสอนภาษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยไว้ประการหนึ่งคือ การศึกษานอกสถานที่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ได้เรียนฝึกทักษะการใช้ภาษา และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้วัฒนธรรม สถานที่ที่ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ชาวต่างชาติได้รับประสบการณ์จากการพบปะคนไทยและสัมผัสศิลปวัฒนธรรมไทย ได้แก่ (1) วัดไทย เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดอรุณราชวราราม (2) พระบรมมหาราชวัง (3) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หรือพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นต่างๆ (4) ร้านอาหารไทย (5) อุทยานแห่งชาติ (6) สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดต่างๆ

การพัฒนาการศึกษาจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งของการสอนภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ กล่าวคือ (1) เกิดสำนึกในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา (2) เกิดความสนใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ (3) มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมของชาติอื่น (4) พัฒนาความสามารถในการสื่อสารกับเจ้าของภาษา (5) ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในสถานการณ์จริงได้ (Allen, Edward David; & Valette Rebecca M. 1981: 326)

ในปัจจุบัน แม้ว่าแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจะมีเผยแพร่ออกมามากพอสมควร แต่แบบเรียนและสื่อการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยที่ใช้เนื้อหาเกี่ยวข้องกับสถานที่ต่างๆ ในประเทศไทยนั้นยังมีอยู่น้อยมาก ส่วนมากหนังสือตามท้องตลาดจะเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเที่ยวในประเทศไทย จัดพิมพ์เป็นภาษาต่างๆตามภาษาแม่ของผู้เรียน จึงไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยได้ เพราะยังขาดคุณสมบัติที่ดีของสิ่งที่จะนำมาทำเป็นสื่อประกอบการสอน ดังที่ ศิริพงษ์ พยอมแย้ม (2533: 77) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อว่า ในการพิจารณาเลือกสื่อการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ประสบการณ์ของผู้เรียน ตลอดจนความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ ดังนั้น “ในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ได้ผลดีที่สุดควรจะเป็นลักษณะของสื่อประสม”

สื่อประสม (multimedia) หมายถึง สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่ใช้ ประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันนี้จะช่วยเสริมประสบการณ์ซึ่งกันและกันตามลำดับที่จัดเอาไว้ (บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2542: 91)

สื่อประสมที่น่าจะเหมาะสมกับการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยมากที่สุด คือ สื่อประสมประเภท ชุดการสอน (Instructional Package) ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ได้พัฒนามาจากวิธีการเรียนการสอนหลายระบบเข้ามาประสานให้กลมกลืนกันได้เป็นอย่างดี (สุนันทา สุนทรประเสริฐ . 2533: 1) เนื่องจาก ชุดการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่มีประสิทธิภาพ และช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจและพร้อมที่จะสอน (บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2542: 91) อีกทั้ง การใช้ชุดการสอนยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ช่วย

ให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้วยตนเอง และทำให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ประภาพรรณ เส็งวงศ์. 2550: 169)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจสร้าง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้วยเหตุผลที่ว่า เกาะรัตนโกสินทร์ เป็นตัวแทนและสัญลักษณ์ของกรุงศรีอยุธยา (อรสรวง บุตรนาถ. 2541: 18) เป็นย่านประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีโบราณสถานทั้งดงามและโดดเด่นเป็นจำนวนมาก สถานที่แต่ละแห่งมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนาน และกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และศาสนาที่สำคัญของประเทศไทย (วัชรภรณ์ ระยับศรี. 2551: บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับเกาะรัตนโกสินทร์จึงเป็นการศึกษาวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา ความคิดและความเชื่อของคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ข้างต้นที่เน้นการสอนภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติจึงเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์จากการนำเนื้อหา “เกาะรัตนโกสินทร์” มาจัดทำเป็นชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย และเผยแพร่แก่ชาวต่างชาติ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์การหาประสิทธิภาพที่กำหนดไว้คือ 80/80

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพจะใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ และเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการสร้างและพัฒนาชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการนำเที่ยวในท้องถิ่นอื่นๆของประเทศไทยต่อไปได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยคือ นักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ โรงเรียนฝรั่งเศส-นานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 15 – 18 ปีที่เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย และมีความรู้ภาษาไทยระดับสูง เทียบได้กับกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) ระดับชั้น 2nde และ 1ère อายุ 15 – 17 ปีที่เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย และมีความรู้ภาษาไทยระดับสูง จำนวน 12 คน การสุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มแบบเจาะจง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ใช้เวลาทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ โดยใช้ชุดการสอนกับกลุ่มตัวอย่างใน 12 คาบเรียน ชุด การสอนมีเนื้อหาทั้งสิ้น 6 บท บทละ 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง และทำแบบทดสอบหลังเรียนอีก 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 13 ชั่วโมง การทดลองนี้ใช้เวลาเพียง 1 เดือน คือ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555

เนื้อหาในแบบเรียน

เนื้อหาในแบบเรียน นี้กำหนดขึ้นจากหลักสูตรของ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานระดับความสามารถ ของนักเรียนต่างชาติ เรื่อง ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ของสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังดังต่อไปนี้

สาระที่ 5 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ตท 5.1: ระดับความสามารถทางวัฒนธรรมไทย

1. นักเรียนเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของนักเรียน และนำความรู้ทางวัฒนธรรมไทยมาใช้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม
2. นักเรียนอธิบายความรู้ความ เข้าใจ เกี่ยวกับสังคม ศิล วัฒนธรรม วรรณกรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้ภาษาอังกฤษหรือ ภาษาหลักของโรงเรียนเป็นสื่ออธิบาย และมีส่วนร่วมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยได้อย่างเหมาะสม

จากมาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาระการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถนำมาสร้างเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความสามารถทางวัฒนธรรมไทยได้ดังนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของโบราณสถานที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ได้
2. ผู้เรียนสามารถอธิบาย ความเชื่อของคนไทยที่มีต่อพระมหากษัตริย์ได้
3. ผู้เรียนสามารถอธิบาย และยกตัวอย่างข้อควรทำและไม่ควรทำ เมื่อเข้าชมภายในพระบรมมหาราชวังและพระอารามหลวงเช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามได้
4. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของเครื่องสักการ บูชาที่คนไทยนิยมนำไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้
5. ผู้เรียนสามารถ บอกความเป็นมาและยกตัวอย่างกิจกรรมที่ทำในวันสำคัญของชาติ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันรัฐธรรมนูญ วันพีชมงคลได้
6. ผู้เรียนสามารถยกตัวอย่างสินค้าที่วางจำหน่ายอยู่ในย่านการค้าที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ได้

จากจุดประสงค์การเรียนรู้ข้างต้นสามารถนำมาสร้างเป็น ชุดการสอน โดยมีเนื้อหา ดังนี้

บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์

เนื้อหา ความเป็นมาของเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์

บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง

เนื้อหา ความเป็นมาและความสำคัญของพระบรมมหาราชวัง ความเชื่อของคนไทยเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ และข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวัง

บทที่ 3 พระอารามหลวง

เนื้อหา ความเป็นมาของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม พระพุทธรูปรัตนปฏิมากรและพระพุทธรูปไสยาส และข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระอารามหลวง

บทที่ 4 ศาสนสถาน

เนื้อหา ความเป็นมาของศาลหลักเมือง เสาชิงช้า และศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม เครื่องสักการบูชาและความหมาย

บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

เนื้อหา ความเป็นมาของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย หอสนามหลวง และถนนราชดำเนิน วันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอนุสรณ์สถานนั้นๆ ได้แก่ วันรัฐธรรมนูญ วันพีชมงคล และ

วันพ่อแห่งชาติ

บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์

เนื้อหา ความเป็นมาของถนนข้าวสาร ปากคลองตลาด พาหุรัด และท่า
พระจันทร์ สินค้าที่วางจำหน่ายในแต่ละสถานที่

ชุดการสอนที่เรียบเรียงขึ้นประกอบด้วย

1. ชุดการสอนสำหรับผู้เรียนซึ่งมีเนื้อหา 6 บทเรียน แต่ละบทเรียน
ประกอบด้วย

1.1 บทอ่าน

1.2 ใบความรู้คำศัพท์

1.3 ภาพประกอบ

1.4 แบบฝึกหัด

1.1.1 ตอบคำถามจากบทอ่าน

1.1.2 แบบฝึกหัดถูก – ผิด

1.1.3 แบบฝึกหัดอื่นๆ

1.5 แบบทดสอบท้ายบท

2. คู่มือครูมีเนื้อหา ดังนี้

2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอน

2.2 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาแต่ละบท

2.3 แผนการสอนและเฉลยแบบฝึกหัดในชุดการสอนสำหรับผู้เรียน

2.4 แบบทดสอบหลังเรียนและเฉลย

2.5 กิจกรรมเสนอแนะ

3. สื่อประกอบการเรียนการสอน

3.1 สื่อพาวเวอร์พอยท์

3.2 วัสดุทัศนประกอบการสอน

สมมติฐานในการวิจัย

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาว
ต่างประเทศมีประสิทธิภาพในระดับ 80/80

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน การสอนภาษาและวัฒนธรรม และเกาะรัตนโกสินทร์
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของ โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok)
4. สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ คู่มือครู และสื่อประกอบการสอนดังนี้
  - 4.1 บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์
  - 4.2 บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง
  - 4.3 บทที่ 3 ศาสนสถาน
  - 4.4 บทที่ 4 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
  - 4.5 บทที่ 5 แหล่งการค้าและการพาณิชย์
5. เสนอชุดการสอน คู่มือครูและสื่อประกอบการสอนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบรูปแบบ เนื้อหา และภาษาเพื่อพิจารณาปรับปรุง
6. นำชุดการสอนไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนต่างชาติของโรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) ระดับชั้น 4ème และ 3ème ที่มีพื้นความรู้ใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองและกำลัง เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยในระดับสูงจำนวน 3 คน จากนั้น สังเกตและสัมภาษณ์เพื่อนำแบบเรียนไปปรับปรุงแก้ไข
7. ทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชาวไทยและชาวต่างประเทศของโรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) ระดับชั้น 2nde และ 1ère ที่เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยในระดับสูง จำนวน 12 คน
8. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบ และหาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยใช้เกณฑ์สัมฤทธิ์ผลรายวัตถุประสงค์ 80/80
9. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
  - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
  - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
2. เอกสารที่และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม
  - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม
  - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกาะรัตนโกสินทร์
  - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกาะรัตนโกสินทร์และสถานที่สำคัญต่างๆ
  - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกาะรัตนโกสินทร์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จึงได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนเพื่อนำมาประยุกต์เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 ความหมายของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 32) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอน เป็นสื่อประสมประเภทหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่สอน โดยมีระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

เป็รื่อง กุมุท (2519: 1) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ หัวข้อ เนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย จะจัดไว้เป็นชุดหรือกล่องภายในจะมีคู่มือการใช้ที่ประกอบด้วยรายละเอียดและคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นเช่น รูปภาพ แผนภูมิ ของจำลอง เครื่องมือทดลอง สไลด์ เทป และอื่นๆ

กูด (Good. 1973: 306) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นโปรแกรมทางการเรียนที่จัดไว้ โดยเฉพาะ ประกอบไปด้วยคู่มือ เนื้อหา แบบทดสอบและมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน

วาสนา ซาวหา (2552: 32) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นการใช้สื่อต่างๆ รวมกันเป็นสื่อประสม (multimedia) เพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยจัดเป็นชุดในลักษณะของซองหรือกล่อง

กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (2536: 193) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ชุดของสื่อประสม (multimedia) ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ในการเรียนแต่ละหน่วย โดยการนำวิธีการจัดระบบมาใช้ ทั้งนี้เพื่อช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และช่วยให้การสอนของครูดำเนินไปโดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ

ชม ภูมิภาค (2528: 98) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนว่า หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้ครูทุกคนได้ดำเนินการที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน ประหยัดเวลา การดำเนินการสอนมุ่งจุดหมายเดียวกัน ด้วยวิธีการอย่างเดียวกันและวิธีการนั้น ได้วางแผนอย่างดีจากความชำนาญและได้ผ่านการทดลองประสิทธิภาพแล้ว

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจึงสรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อประสม (multimedia) ชนิดหนึ่งที่เกิดจากการนำสื่อหลากหลายชนิด เช่น รูปภาพ สไลด์ เพลง เทปประกอบการสอน ฯลฯ มาใช้ร่วมกันให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียน สื่อทั้งหมดจะจัดเป็นชุดอยู่ภายในกล่อง หรือเป็นรูปแบบโปรแกรม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนและช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของชุดการสอน

อรนุช ลิมตศิริ. (2551: 175) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ว่า “ไม่ว่าจะเป็นการสอนประเภทใดย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอนทั้งสิ้น หากได้มีระบบผลิตที่มีการทดสอบวิจัย ” ซึ่งชุดการสอนจัดเป็นนวัตกรรมการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยขจัดปัญหาทางการศึกษาบางประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอน เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที ช่วยลดเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า
2. ช่วยแก้ปัญหาในการขาดแคลนครู ชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง หรือต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอนเพียงเล็กน้อย
3. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียน ซึ่งมีความแตกต่างกัน

5. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

6. ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอนนักเรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2523: 181-182) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ ดังนี้

1. ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนของครู ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการศึกษาเป็นรายบุคคล และความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียน
3. ช่วยจัดปัญหาการ ขาดแคลนครู โดยชุดการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยอาศัยความร่วมมือจากครูเพียงเล็กน้อย ครูคนหนึ่งสามารถสอนนักเรียนได้จำนวนมาก

4. ช่วยในการจัดการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการสอนสามารถนำไปใช้เรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา

ปราณี ปัญญาคะ (2528: 22-23) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ว่า

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้ เพราะชุดการสอนผลิตจากบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญทางการศึกษาสาขาต่างๆ
2. ช่วยลดภาระของผู้สอน เพราะมีกำหนดขั้นตอนไว้พร้อมแล้ว ผู้สอนเพียงดำเนินการตามคำแนะนำที่บอกไว้ในคู่มือครูเท่านั้น
3. ช่วยผู้เรียนจำนวนมากให้ได้ความรู้ในแนวเดียวกัน เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิชาเดียวกันแต่มีผู้สอนหลายคน
4. ช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้
5. ช่วยให้ผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ใช้สื่อการสอนอย่างครบถ้วน

6. ช่วยให้ผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถ ความต้องการ และการเรียนรู้ตามอัตราของแต่ละคน

8. ช่วยเสริมสร้างการเรียนแบบ ต่อเนื่อง เพราะชุดการสอนจะแยกออกเป็นรายวิชา แต่ละวิชาจะมีหน่วยการสอนเรียงตามลำดับ เมื่อนักเรียนศึกษาแต่ละหน่วยแล้ว มีโอกาสติดตามหน่วยต่อไปได้

จากประโยชน์ข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ชุดการสอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ประสบการณ์ จึงช่วยลดภาระ

ให้แก่ผู้สอนในกรณีที่ต้องสอนผู้เรียนที่มีระดับความรู้แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผู้สอนยังสามารถเตรียมสื่อการสอนได้อย่างหลากหลาย ทำให้สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้ละเอียดมากยิ่งขึ้น

1.1.3 ประเภทของชุดการสอน

อรนุช ลิมตศิริ (2551: 169-170) ได้แบ่งประเภทของชุดการสอนไว้ 3 ประเภทตามลักษณะการใช้งาน ดังต่อไปนี้

1. ชุดการสอนสำหรับประกอบคำบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชุดการสอนสำหรับครู ใช้เป็นชุดการสอนสำหรับกำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนให้ครูใช้ประกอบคำบรรยาย เพื่อ เปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้น้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเพียงเนื้อหาเพียงหน่วยเดียวที่ใช้สอนกลุ่มใหญ่ ให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์พร้อม ๆ กัน ตามเวลาที่กำหนดไว้

2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนนี้มุ่งเน้น ที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วยชุดการสอนย่อย ที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อการเรียนอาจจะจัดในรูปของการเรียนรายบุคคลหรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินกับวิธีการใช้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เองในขณะทำกิจกรรมการเรียนรู้ หากมีปัญหา ผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละศูนย์แล้ว ผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนรู้เสริมเพื่อเจาะลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ได้อีกจากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้ เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่ต้องรอคอยบุคคลอื่น

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้แนะแนวทางการเรียน ชุดการสอนแบบนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนถึงขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น ชุดการสอนนี้อาจเรียกว่า บทเรียนโมดูล (Instructional Module)

จากการสรุปประเภทของชุดการสอนข้างต้น ทำให้ทราบว่า การแบ่งประเภทของชุดการสอนพิจารณาได้จากลักษณะของการใช้งานและลักษณะของกลุ่มผู้เรียน กล่าวคือ ชุดการสอนประกอบการบรรยายสำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ ชุดการสอนสำหรับกลุ่มย่อย และชุดการสอนสำหรับรายบุคคล ในการเลือกประเภทของชุดการสอน ผู้สอนควรคำนึงถึงผู้เรียนของตนเองแล้วจึงเลือกสร้างชุดการสอนให้ตรงกับระดับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ชุดการสอนนั้นจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

1.1.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

ชม ภูมิภาค (2528: 100-101) ได้กล่าวถึงหลักการและทฤษฎีที่ควรคำนึงถึงในการสร้างชุดการสอน ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนหลายๆ ด้านด้วยกัน เช่น ความสามารถ สติปัญญา ความถนัด ความต้องการ ความ สนใจ ร่างกาย สังคม และอื่นๆ วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการศึกษาตามเอกัตภาพ การศึกษาโดยเสรีและการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนแต่เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตาม สติปัญญา ความสามารถ และความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

2. ทฤษฎีสื่อประสม (Multimedia System) เป็นการนำสื่อประสม หมายถึง การนำสื่อการสอนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีระบบ สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกัน ให้นักเรียนได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ชุดการเรียนการสอนจัดเป็น นวัตกรรมที่ใช้หลักการและทฤษฎีของสื่อประสม

3. การนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ แนวโน้มในปัจจุบันและในอนาคต กระบวนการเรียนรู้จะต้องนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ หมายถึง การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทราบผลการเรียนของตนทันที มีการเสริมแรงที่เหมาะสม และได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน

5. การนำวิธีวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) มาใช้ในการสร้างชุดการสอน เป็นการจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัยของผู้เรียน รายละเอียดต่างๆ ได้นำไปทดลองปรับปรุงจนมีคุณภาพเชื่อถือได้แล้วจึงนำมาใช้ ซึ่งมีการเสนอแนะการสอนสำหรับครู ตั้งแต่การตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อการสอนตลอดจนเครื่องมือและวิธีการประเมินผล ทุกสิ่งทุกอย่างในระบบจะต้องสร้างขึ้นเป็นแบบบูรณาการ มีความเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกันเป็นอย่างดี

1.1.5 องค์ประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนมีองค์ประกอบหลายส่วน เนื่องจากชุดการสอนเกิดจากการนำเอาสื่อหลายชนิดมาใช้ร่วมกัน ดังนั้น ผู้สอน จึงต้องกำหนดเค้าโครงและรายละเอียดของชุดการสอนโดยคำนึงถึงเนื้อหาและผู้เรียน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุดา สินสกุล (2520: 105-106) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอน โดยได้จำแนกองค์ประกอบของชุดการสอนไว้ 4 ส่วน ได้แก่

1. คู่มือและแบบฝึกหัด สำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอนและผู้เรียนที่ต้องเรียนจากชุดการสอน
2. คำสั่งหรือมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้ผู้เรียน
3. เนื้อหาสาระ อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งกำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. การประเมินผล เป็นการประเมินของ “กระบวนการ” ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้า ฯลฯ และ “ผล” ของการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบสอบถามต่างๆ ส่วนประกอบทั้งหมดอยู่ในกล่องหรือซอง โดยจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการใช้

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2533: 153) กล่าวว่า ชุดการสอนอาจมีหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่จะต้องประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. คู่มือครู เป็นคู่มือครูและแผนการสอนสำหรับครูและนักเรียน ตามลักษณะของชุดการสอน ภายในคู่มือครูจะชี้แจงวิธีการใช้ชุดการสอนอย่างละเอียด ครู และนักเรียนจะต้องปฏิบัติตาม คำชี้แจงจึงจะสามารถใช้ชุดการสอนนั้นอย่างได้ผล คู่มือครูอาจทำเป็นเล่ม หรือแผ่นประกอบด้วยคำชี้แจงสำหรับครู บทบาทของครู การจัดชั้นเรียนพร้อมแผนผัง แผนการสอนและแบบฝึกปฏิบัติ

2. บัตรคำสั่ง เป็นคำแนะนำในการทำกิจกรรมของผู้เรียน บัตรคำสั่งจะประกอบไปด้วย คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม การสรุปบทเรียน ข้อความในบัตรคำสั่งจะต้องสั้น กระชับ ได้ใจความ เข้าใจได้ง่าย และครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องทำ การใช้บัตรคำสั่ง ผู้เรียนจะต้องอ่านบัตรคำสั่งให้เข้าใจเสียก่อนแล้วจึงปฏิบัติตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

3. เนื้อหาหรือประสบการณ์ จะถูกบรรจุรวมอยู่กับสื่อการสอนต่างๆ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ เทปบันทึกเสียง แผ่นภาพโปร่งใส หุ่นจำลอง รูปภาพต่างๆ เป็นต้น ผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาจากสื่อต่างๆเหล่านี้ และทำกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

4. แบบประเมินผล เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อาจอยู่ในรูปของแบบฝึกหัดให้เติมคำลงในช่องว่าง จับคู่เลือกคำตอบที่ถูกหรือให้ดูผลจากการทดลองหรือทำกิจกรรม

อรนุช ลิมตศิริ. (2551: 172) อธิบายว่า ชุดการสอนมีหลายรูปแบบ แต่จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่

1. คำชี้แจง
2. จุดมุ่งหมาย
3. การประเมินผลก่อนการสอน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. การประเมินผลหลังการสอน

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ชุดการสอนที่ดีควรมีส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้ มีคู่มือครูสำหรับผู้สอนใช้เป็นแผนการสอน มีสื่อ ประกอบการสอนหลากหลายรูปแบบที่สอดคล้อง

เหมาะสมกับเนื้อหา และมีแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเพื่อการวัดและการประเมินผล ชุดการสอนนี้ ผู้สอนจะต้องออกแบบให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมได้เองทั้งหมดโดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำในบางส่วนเท่านั้น

1.1.6 การสร้างชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520: 98) ได้กล่าวถึงการสร้างชุดการสอนโดยยึดรูปแบบชุดการสอนแผนจุฬาฯ (Chula Plan) โดยแบ่งเป็น 10 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน โดยแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน ประมาณเนื้อหาที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยละครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่า ในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกมาเป็นหน่วยการสอนย่อย
4. กำหนดหลักการและความคิดรวบยอด หลักการและความคิดรวบยอดที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่อง โดยสรุปรวมแนวคิด สารและหลักเกณฑ์ ที่สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางจัดการสอนให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางเลือกและผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ การทดลองวิทยาศาสตร์ การเล่นเกม ฯลฯ
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากเรียนชุดการสอนแบบศูนัยการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่
8. เลือกผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีการที่ครูใช้จัดเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้
9. หาประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นโดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย
10. การใช้ชุดการสอนเป็นขั้นนำชุดการสอนไปใช้ ซึ่งจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงตลอดเวลา

เสาวณีย์ สีขาบัณฑิต (2528: 293-294) ได้กล่าวว่า การสร้างชุดการสอนควร จะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดความต้องการ
2. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
3. ออกแบบองค์ประกอบของระบบ
4. วิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่และข้อจำกัด
5. เลือก และหรือผลิตวัสดุเพื่อการสอน
6. ออกแบบประเมินผลการเรียนของผู้เรียน
7. ทดลองและนำไปปรับปรุงแก้ไข
8. นำไปใช้

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การสร้างชุดการสอน จะต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียน กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้และจุดประสงค์ จากนั้นจึงกำหนดเนื้อหาของชุดการสอนโดยแบ่งเป็น หน่วยการเรียนรู้ ออกแบบชุดการสอน สร้างสื่อที่จะนำมาใช้ สร้างเครื่องมือวัดผล ทดลองใช้เพื่อหา ประสิทธิภาพของชุดการสอน ปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปใช้ในชั้นเรียน

1.1.7 เกณฑ์การหาประสิทธิภาพชุดการสอน

ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ (2528: 214-215) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อ ชุดการสอนว่า นิยมกำหนดเกณฑ์ 90/90 สำหรับเนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้ความจำ ส่วนสำหรับ เนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80 การทดลองหาประสิทธิภาพของสื่อจะต้องนำสื่อ ไปทดลองใช้ (try out) เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองสอนจริง (trial run) และเมื่อนำผลที่ได้ มาปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วจึงดำเนินการผลิตเป็นจำนวนมากหรือใช้สอนในชั้นเรียนตามปกติได้ ประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่ผลิตได้นั้นกำหนดได้ 3 ระดับ คือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าเกินร้อยละ 2.5 หรือเท่าเกณฑ์เมื่อประสิทธิภาพของสื่อเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 หรือต่ำกว่า เกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของสื่อต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ ยอมรับได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520:136 – 137) ได้กล่าวว่า ชุดการ สอนที่สร้างขึ้นจะมี ประสิทธิภาพใช้ การได้นั้น ผู้สร้างจะต้องกำหนดเกณฑ์ โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็น กระบวนการเพื่อช่วยการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ต้องคำนึงถึง “ กระบวนการ “ และ “ ผลลัพธ์ “ โดยกำหนดตัวเลขเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยมีค่าเป็น E_1/E_2

E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละของ คะแนนที่นักเรียนได้รับโดย เฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและประกอบกิจกรรม

E_2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังเรียน) คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทดสอบหลังเรียน

การคิดค่า E_1 และ E_2 ของชุดการสอนที่สร้างขึ้น คำนวณค่าทางสถิติโดยใช้สูตรต่อไปนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum x}{N}\right) \times 100}{A}$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N}\right) \times 100}{B}$$

E_1 = ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับโดยเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและประกอบกิจกรรม

E_2 = ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับ โดยเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน

$\sum x$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดและ / หรือการประกอบกิจกรรมการเรียน

$\sum F$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและ / หรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและ / หรือกิจกรรมหลังเรียน

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน / หรือกิจกรรมหลังเรียน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

เงิน เกิม ตู (2552: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” โดยสร้างชุดการสอนจำนวน 5 ชุด ได้แก่ วันสงกรานต์ วันพีชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันพ่อแห่งชาติ จากนั้นได้นำไปทดลอง กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนทั้ง 5 ชุดมีประสิทธิภาพ 87.9/84 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างหลังใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประภัสสร เกตุจันทร์ (2551: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้นจึงทดลองใช้ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาวจำนวน 7 ชุด แล้วให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาวมีประสิทธิภาพที่ 83.37/82.56 จึงสรุปได้ว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ไว้คือ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังใช้ชุดการสอนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชนีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2533: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม เพื่อใช้ในวิชาภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการท่องเที่ยว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การเลือกแบบเจาะจงจำนวน 1 ห้องเรียนและทำการทดลองสำหรับกลุ่มเล็กและทดลองภาคสนาม การทดลองได้ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนเท่ากับ 96.31/82.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังจากได้เรียนกับชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งเป็นการแสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุวดี เมืองสุข (2546: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง- พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยสร้างชุดการสอนจำนวน 5 ชุด ได้แก่ ชุดการสอนเรื่องการทักทาย ชุดการสอนเรื่องเวลา ชุดการสอนเรื่องโทรศัพท์ ชุดการสอนเรื่องการซื้อของ และชุดการสอนเรื่องร้านอาหาร จากนั้นจึงนำชุดการสอนไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ครั้ง ผลจากการศึกษาคือ ชุดการสอนทักษะการฟัง- พูดภาษาอังกฤษมีคุณภาพ ระดับดี- ดีมาก และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85

เชษฐวัช ชวกาญจนกิจ (2547: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โดยสร้างชุดการสอนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อ และแบบทดสอบการใช้ชุดการสอนสำหรับครูผู้สอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ประสิทธิภาพที่วัดได้ของชุดการสอนคือ 87.33/87.79 (ตามเกณฑ์ 85/85) คุณภาพของชุดการสอนด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก และด้านสื่ออยู่ในระดับดี

ดุจกาญจน์ ชัยวิศิษฐ์ (2546: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ โดยมีวัตถุประสงค์คือ ชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และดัชนีประสิทธิผล .50 ขึ้นไป ชุดการสอนแบ่งเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดการสอน ความหมาย ความสำคัญ และประเภทคำราชาศัพท์ ชุดการสอนคำราชาศัพท์ที่ใช้กับ พระมหากษัตริย์ ชุดการสอนคำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระสงฆ์ ชุดการสอนคำราชาศัพท์ที่ใช้กับบุคคลทั่วไปหรือคำสุภาพ และชุดการสอนการใช้คำราชาศัพท์ โดยนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง 3 ครั้ง ผลที่ได้มาบรรลุป่าหมายที่ตั้งไว้

พัชนีพร หนูคง (2546: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมุ่งฝึกให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น ข่าว บทความ สารคดี เรื่องสั้น โดยนำไปทดลองในเวลา 12 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที เมื่อนำ

ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 87.5/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม

2.1.1 ความหมายของวัฒนธรรม

บรูคส์ (Brooks; & Nelson. 1964: 12) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ 5 ประการคือ ความเติบโตทางชีววิทยา การกล่อมเกลา บุคลิกเฉพาะตัว วรรณคดีและประณีตศิลป์ รูปแบบการดำรงชีวิต และวิถีชีวิตทุกด้านของคนในสังคม

ฟินอคคิโอโร (Finocchiaro. 1969: 58-59) กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึงศูนย์รวมของความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรมประเพณีและอื่นๆ ที่สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติ ต่อเนื่องกัน เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดแจ้งและบางครั้งก็แฝงมาในจิตใจ แต่ปฏิบัติต่อกันมานานนับปี ส่วนประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรมคือการกระทำและพฤติกรรมที่มีโครงสร้างและระบบ เมื่อคนในสังคมนั้นๆ ใช้ภาษาร่วมกันอย่างมีระบบ สิ่งที่ย้ายทอดซึ่งกันและกันนอกจากจะเป็นตัวของภาษาแล้วยังมีความเชื่อ แนวทางการดำเนินชีวิตของคนส่วนใหญ่ด้วย

แอลเลน และ วาเลต (Allen; & Valette. 1981: 325) กล่าวว่า วัฒนธรรมมีสองความหมาย กล่าวคือ ความหมายแรกหมายถึง ศิลปะ ดนตรี วรรณคดี สถาปัตยกรรม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อีกความหมายหนึ่ง หมายถึงรูปแบบทางพฤติกรรมหรือชีวิตความเป็นอยู่ของคน เช่น การรับประทานอาหาร การประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนทัศนคติที่มีต่อเพื่อนและสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

เสฐียรโกเศศ (2501: 30) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นวิถีดำเนินชีวิตของชุมชนหมู่หนึ่งซึ่งอยู่รวมกันในที่หนึ่ง หรือประเทศหนึ่ง โดยเฉพาะ และเพ่งเล็งถึงความเป็นอยู่ของคนในสังคมนั้นไม่เฉพาะเอกชนหรือคน ๑ เดียว สิ่งต่าง ๆ ทุกสิ่งทุกอย่าง ที่มนุษย์เป็นผู้ปรุงแต่งสร้างขึ้นหรือดัดแปลงแก้ไขสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เพื่อประโยชน์ของความเป็นอยู่ของคนในสังคมนั้น ไม่ได้มุ่งเฉพาะตัวคนเดียวก็เป็นวัฒนธรรม

นงเยาว์ ชาญณรงค์ (2545: 9) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นแนวทางการดำรงชีวิตระเบียบประเพณี ขนบธรรมเนียม ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ ค่านิยม และพฤติกรรมโดยรวมที่สังคมยอมรับ และถือปฏิบัติกันมา อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปตามสภาพที่เกิดขึ้นและกาลเวลา ซึ่งยูเนสโกให้ความหมายของวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิต

จากความหมายของ คำว่า วัฒนธรรม ข้างต้นทำให้ สรุปได้ว่า วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันในสังคมหนึ่ง ๆ ทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรม มนุษย์ได้สร้าง วัฒนธรรม ขึ้นเพื่อ แสดงให้เห็นความเจริญงอกงาม

ลักษณะนิสัย วิธีชีวิต ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งสังคมของตน ยึดถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม และปฏิบัติสืบต่อกันมา

2.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรม

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 13-14) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในสังคมทำหรือคิดโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ อาจกล่าวได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกจากกันได้ ด้วยเหตุนี้ การใช้ภาษาในการสื่อความหมายกับผู้อื่นนั้นต้องรู้กฎสังคม (Social Rules) กล่าวคือ เข้าใจกฎการพูด (Rules of Speaking) มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม (Sociocultural competence) เพื่อที่จะได้ทราบว่าเจ้าของภาษาจะพูดอย่างไรในบริบทต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐานความรู้ในการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของสังคม

สร้อยนภา อิ่มสมบุรณ์ (2542: 52) กล่าวว่า ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เนื่องจากภาษาเป็นผลผลิตของวัฒนธรรม มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน และขณะเดียวกันภาษาก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยสื่อความรู้สึก ความคิดซึ่งกันและกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม หากผู้เรียนเข้าใจ วัฒนธรรมของภาษา ผู้เรียนก็จะเข้าใจและสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องกับกาลเทศะและบุคคล

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 268-269) กล่าวว่า การที่ “วัฒนธรรม” เข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษานั้น เป็นเพราะภาษาคือเครื่องหมายที่แสดงวัฒนธรรมของชาติ คำว่า “วัฒนธรรม” ในที่นี้ หมายถึงวิถีทาง และแบบฉบับในการดำเนินชีวิตของคนในกลุ่มที่มีเชื้อชาติ ศาสนา หรือภูมิหลังอื่นๆ ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนออกมาด้วย ดังนั้น การศึกษาภาษาของชาติใดก็ตาม ย่อมเป็นการศึกษาวัฒนธรรมของเจ้าของชาตินั้นด้วยเช่นกัน

เสฐียรโกเศศ (เสฐียรโกเศศ. 2501: 63) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมจะยืนยงและมีความเจริญงอกงามได้ อยู่ที่มนุษย์มีภาษา เพราะการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่กันในสังคมจะทำได้ส่วนใหญ่ก็อยู่ที่มีภาษาสำหรับสื่อสารความรู้ และความรู้สึกให้แก่กันได้

บราวน์ (Brown, 1980: 177-178) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของพฤติกรรม และกระบวนการที่ฝังรากลึกอยู่ในความคิดของมนุษย์ วัฒนธรรมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในการเรียนภาษาที่สอง เนื่องจากภาษาและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งซึ่งกันและกัน การเรียนรู้ภาษาที่สองจึงมีความหมายรวมไปถึงการเรียนรู้ “วัฒนธรรม” ที่สองด้วย

ฟินอคคิโอโร (Finocchiaro. 1973: 58) กล่าวว่า ภาษาเป็นภาพสะท้อนให้เห็น วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเป็นอย่างดี และเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน

ลาโด (Lado. 1964: 49-50) กล่าวว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม สมาชิกในสังคมเดียวกันหรือต่างสังคมใช้ภาษาเพื่อสื่อสารระหว่างกัน ฉะนั้นภาษาจึงเป็นส่วนประกอบหนึ่ง

ของวัฒนธรรมและเป็นสิ่งที่ใช้แสดงส่วนประกอบอื่นๆ ของวัฒนธรรมด้วย นอกจากนี้ Brooks (Brooks. 1964: 88-89) กล่าวว่า ในฐานะของครูสอนภาษา เราต้องให้ความสนใจในการศึกษาด้านวัฒนธรรม ไม่ใช่เพราะว่าเราต้องสอนภาษาด้วยความจำเป็น แต่เพราะถ้าเราสอนภาษาโดยไม่ได้อสอนเรื่องราวทางวัฒนธรรมแทรกไปด้วย ก็จะเป็นการสอนเพียงสัญลักษณ์ที่ไม่มีความหมาย หรือเป็นสัญลักษณ์ที่นักเรียนยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดอยู่ นักเรียน จะสามารถประมวลมโนภาพหรือเรื่องราวต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้ หากว่าเขาได้รับการสอนที่เน้น การอธิบายให้เข้าใจภูมิหลังทางวัฒนธรรม

นอสแตรนด์ (Nostrand. 1966: 21) กล่าวว่า การสอนวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาควบคู่ไปกับการสอนภาษาต่างประเทศมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้น เพราะผู้เรียนบางคนอาจไม่เห็นความสำคัญหรือ ประโยชน์ของการเรียนภาษาต่างประเทศ แต่สนใจที่จะศึกษาวิธีการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิธีแก้ปัญหาในครอบครัวของชาวต่างประเทศ ซึ่งการสอนเนื้อหาด้านวัฒนธรรมก็ช่วย ตอบสนองความต้องการดังกล่าวของผู้เรียนได้

จากคำกล่าวของนักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมข้างต้นสรุปได้ว่า ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันโดยที่ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และวัฒนธรรมก็เป็นพื้นฐานให้กับภาษา ในทัศนะของนักภาษาศาสตร์ ในขณะที่เรากำลังศึกษา ภาษาหนึ่ง เราจะได้ศึกษาวัฒนธรรมของชนชาตินั้นๆ ด้วย และการสอนภาษาต้องควบคู่กับการสอนวัฒนธรรมเสมอ เพราะหากมุ่งสอนที่ตัวภาษาเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ก็เหมือนกับกำลังสอนสัญลักษณ์ที่ไม่มีความหมายใดๆ ดังนั้นครูผู้สอนภาษาต่างประเทศจึงต้องให้ความสนใจในการสอนวัฒนธรรมควบคู่กับการสอนภาษาเสมอ

2.1.3 เทคนิคและวิธีการสอนภาษาและวัฒนธรรม

จุดมุ่งหมายของการสอนวัฒนธรรมในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ลาฟาแยตต์ และ ชูลซ์ (Lafayette; & Schulz. 1975: 104-118) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนวัฒนธรรมแก่ชาวต่างประเทศนั้น มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อความรู้ คือเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักข้อมูลหรือแบบแผนทางวัฒนธรรมที่สามารถระลึกถึง (Recall) รู้จัก และบอกข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ตนเรียนมาได้
2. เพื่อความเข้าใจ คือเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายข้อมูลและแบบแผนทางวัฒนธรรมได้ ซึ่งจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องซาบซึ้งถึงวัฒนธรรมนั้นๆ โดยที่จะต้องรู้ความหมาย ที่มาและความสัมพันธ์กับเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่ใหญ่ขึ้นไปอีก ซึ่งก็จะต้องรู้อย่างมีเหตุผลมากกว่าการรู้ความหมายตามธรรมดา
3. เพื่อการแสดงออก คือเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ข้อมูล และแบบแผนทางวัฒนธรรมในการแสดงออกในสถานการณ์จริงทางวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความหมาย

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 274-278) ได้กล่าวถึงกิจกรรมในการสอนภาษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยไว้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทางภาษา และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้วัฒนธรรม ในที่นี้ขอเสนอสถานที่ที่ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ชาวต่างชาติได้รับประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการพบปะคนไทย และสัมผัสศิลปวัฒนธรรมไทยดังต่อไปนี้

วัดไทย เช่น วัดพ ระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดอรุณราชวราราม หรือวัดในต่างจังหวัดที่เดินทางโดยสะดวก พระบรมมหาราชวัง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หรือพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นอื่นๆ ร้านอาหารไทย อุทยานแห่งชาติ และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดต่างๆ

สำหรับผู้เรียนในต่างประเทศ ผู้สอนควรรหาโอกาสให้ผู้เรียนไปเยี่ยมชมสถานที่ต่อไปนี้

วัดไทย เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น ร้านอาหารไทย ชุมชนที่มีคนไทยอาศัยอยู่ สถาบันการศึกษาที่มีนักเรียนไทยอาศัยอยู่

2. การฉายภาพนิ่ง วิดีทัศน์ ซีดีรอม จะช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนอย่างกว้างขวาง และให้ความบันเทิงแก่ผู้เรียนอีกด้วย เนื้อหาที่นำมาฉายในสื่อภาพนิ่ง วิดีทัศน์ ซีดีรอม ได้แก่ ความรู้ในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย สภาพภูมิประเทศ ดินฟ้าอากาศในประเทศไทย การประกอบอาชีพ หัตถกรรมพื้นบ้าน ขนบธรรมเนียม เช่น การไหว้ การแต่งกาย ประเพณีต่างๆ เช่น การบวช การแต่งงาน การทำศพ เทศกาลต่างๆ เช่น วันสงกรานต์ และวันลอยกระทง เป็นต้น การชมภาพยนตร์ไทย การฟังเพลงไทย เป็นต้น

3. การแสดงทางวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทย รวมทั้งปฏิบัติหรือได้แสดงออกด้วยตนเอง เช่น การร้องเพลงไทย การแสดงดนตรีไทย การรำวงมาตรฐาน การละเล่นของเด็กไทย การแสดงพื้นบ้าน การแสดงละครสั้น เป็นต้น

4. การจัดป้ายประกาศ จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษา ทั้งการอ่านและการเขียน เช่น การติดข่าวจากหนังสือพิมพ์ ภาพสถานที่ที่ ึ่งเกี่ยวข้องกับคำบรรยายใต้ภาพ สารคดีเกี่ยวกับการเมืองไทย บทร้อยกรองสั้นๆ และเข้าใจง่าย เป็นต้น

5. การเชิญวิทยากรบรรยายเป็นภาษาไทย จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาโดยเฉพาะการฟัง และการพูด แต่การเชิญวิทยากรบรรยายเป็นภาษาไทยนั้นเหมาะกับผู้เรียนภาษาไทยระดับสูง ซึ่งมีทักษะการฟังและพูดที่ดีพอสมควร หัวข้อที่ควรเชิญวิทยากรมาบรรยาย เช่น อาจให้บรรยายเกี่ยวกับสภาพสังคม และการเมืองไทย เป็นต้น เมื่อวิทยากรบรรยายจบ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามเป็นภาษาไทยด้วย

6. การเล่นกีฬา การเล่นกีฬาเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันและมีโอกาสใช้ภาษาไทยพูดคุยกันในกลุ่มผู้เรียน ได้ผ่อนคลายและเปลี่ยนบรรยากาศจากการเรียนในชั้นเรียน

7. การทำอาหารไทยร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เริ่มตั้งแต่การปรี ษาหารหรือเรื่องประเภทของอาหารที่ทำ การจ่ายกับข้าว การช่วยกันปรุงอาหารจนถึงการรับประทานอาหารร่วมกันบนโต๊ะอาหาร นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารการกินของคนไทยด้วย

นอกจากนี้ การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศยังมีข้อควรคำนึงดังต่อไปนี้

1. วิธีการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ ไม่ควรแยกสอนที่ละเรื่อง แต่ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไปพร้อมๆกับการฝึกทักษะทางภาษา

2. การจัดสภาพแวดล้อมในการสอน ควรจัดสภาพให้ผู้เรียนได้บรรยากาศทางวัฒนธรรม เช่น การใช้รูปภาพ วิดีทัศน์ สไลด์ ภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้นๆ หากเป็นไปได้ ควรจำลองบรรยากาศทางวัฒนธรรม เช่น จัดลอยกระทงหรือปฏิบัติจริง เช่น ทำอาหารและรับประทานร่วมกัน เป็นต้น

3. ความรู้สึกในเรื่องวัฒนธรรม ควรระมัดระวังอย่าให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกต่อต้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ผู้สอนจึงไม่ควรเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของวัฒนธรรมของเจ้าของเรียนและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา แต่ควรชี้ให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 41-46) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการผสมผสานความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมได้ ดังต่อไปนี้

1. การใช้รูปจริงหรือรูปการ์ตูน ควรเลือกภาพให้ตรงกับหัวข้อวัฒนธรรมและให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

2. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มากที่สุด โดยผู้สอนจะเน้นการใช้ภาษาในการดำเนินชีวิตประจำวัน และจัดสถานการณ์ให้สมจริงและเป็นธรรมชาติที่สุด เช่น การใช้โทรศัพท์เชิญเพื่อนชาวต่างชาติมารับประทานอาหารที่บ้าน การแสดงบทบาทสมมติในการเดินทางไปต่างประเทศ หรือแสดงบทบาทสมมติว่าไปจับจ่ายของที่ตลาด เป็นต้น

3. การทัศนศึกษา (Field Trip) เมื่อจัดกิจกรรมบทบาทสมมติแล้ว ก็อาจพานอกสถานที่ เช่น ไปจ่ายของ ไปรับประทานอาหารจริงๆ โดยให้สั่งอาหารเอง และรับประทานตามวัฒนธรรมของชาวตะวันตก ไปพิพิธภัณฑ์ สถานสอนภาษา สถานทูตต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้อาจทำได้

หลังจากที่ได้เรียนรู้ ทักษะและสำนวน ตลอดจนความรู้ทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับเรื่องนี้มาแล้วจากในห้องเรียนเพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจ ให้กับผู้เรียนเมื่อได้ลงมือปฏิบัติจริง

4. การจัดนิทรรศการ (Exhibition) ผู้สอนอาจมอบหมายงานหลังจากไปศึกษา นอกสถานที่โดยให้ขอภาพ ตลอดจนเอกสารมาจากที่ ต่างๆ แล้วมารวบรวมเป็นเรื่อง เช่น การจัดนิทรรศการเที่ยวชมประเทศต่างๆ ทั่วโลก เป็นต้น ซึ่งแสดงชีวิตความเป็นอยู่ของชาติต่างๆ ตลอดจนมีของที่ระลึกต่างๆ เช่น ตุ๊กตาประจำชาติมาแสดงให้ดู หรืออาจมอบหมายให้ผู้เรียนแต่งกายประจำชาติมาร่วมในการแสดงนิทรรศการด้วย

5. การประมวลเรื่องสั้นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม (Culture capsules) โดยผู้สอนให้ อ่านเรื่องสั้นๆ ในวัฒนธรรมเจ้าของภาษา แล้วให้อภิปรายเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมของตนเอง เช่น งานเทศกาลเฉลิมฉลอง การเชิญและการรับเชิญ ธรรมเนียมการรับประทานอาหาร เป็นต้น โดยผู้สอนให้อ่านเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับวันเฉลิมฉลองในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และไทย โดยมีสไลด์ภาพหรือภาพยนตร์ประกอบ เมื่ออ่านจบแล้วอภิปรายความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมการเฉลิมฉลองของชาติต่างๆรวมทั้งของไทย สำหรับในชั้นที่เริ่มเรียน เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 1 อาจให้อ่านเป็นภาษาไทย และในระดับที่สูงขึ้นก็ให้อ่านเป็นภาษาอังกฤษ

6. การจัดหน่วยสั้นๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรม (Culture Clusters) ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องสั้นเกี่ยวกับวัฒนธรรม (Cultural Clusters) หน่วยละ 3-4 เรื่อง และมีคำถามให้อภิปรายและแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนเป็นผู้บรรยายและแนะแนวทางให้ผู้เรียนในระหว่างการแสดงสถานการณ์จำลอง เช่น การจัดพิธีแต่งงาน โดยหยุดพักบรรยายเป็นช่วงๆ

7. การจัดบรรยากาศของวัฒนธรรม เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กล่าวคือ เมื่อเรียนเกี่ยวกับเรื่องใดนอกจากจะหาสื่อต่างๆ เช่น ภาพ แผนที่ของจริงมาตกแต่งในห้องเรียน (ซึ่งสามารถทำได้ถ้ามีห้องเรียนภาษาโดยเฉพาะ) โดยมีคำบรรยายภาพต่างๆ เหล่านั้นเป็นภาษาอังกฤษแล้ว ผู้สอนอาจตัดข้อความหรือข้อเขียนจากหนังสือพิมพ์ นิตยสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันในประเทศเจ้าของภาษาทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย ตลอดจนการโฆษณาสินค้า ภาพล้อ สุภาษิต เพลง และดนตรีมาติดไว้ที่บอร์ดตามทางเดินหรือที่อื่นที่เหมาะสม เช่น หน้าห้องพักอาจารย์หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอนอาจมีเทปหรือแผ่นเสียงเพลงพื้นเมืองและเพลงที่กำลังนิยมกันอยู่พร้อมเครื่องเล่นที่นำมาใช้ในชั้นเรียนหรือให้ผู้เรียนยืมมาฟังในระหว่างพักได้

8. การจัดโครงการเกี่ยวกับวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนทำงานเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มโดยนำเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามารายงานหรืออภิปรายในชั้นเรียน โดยผู้รายงานจะต้องมีแผนที่แสดงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุสาวรีย์ของบุคคลสำคัญ สถานที่ที่สำคัญ อาหารที่ผลิตได้ในประเทศ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป เป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอนยังอาจให้ผู้รายงานจัดรายการการท่องเที่ยวสถานที่สำคัญของประเทศนั้นๆ โดยมีแผนผังแสดงตัวอาคารหรือบ้านที่จะไปเยี่ยมชมรายการอาหาร

ในโอกาสพิเศษ ปฏิทินแสดงวันหยุดสำคัญๆ รายการตอบปัญหาโดยมีหนังสือพิมพ์ สมุดภาพ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายและอุตสาหกรรมของประเทศนั้นๆ มากประกอบการรายงานด้วย

9. การจัดงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ผู้สอนอาจจัดให้มีการแสดงดนตรี การเต้นรำ การสนทนา โดยวิทยา กรที่เป็นเจ้าของภาษา ตลอดจนจัดเทศกาลต่างๆ โดยให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับภูมิหลังของเทศกาลนี้ ตลอดจนมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการจัดงาน เพื่อให้มีบรรยากาศสมจริง ผู้สอนอาจเชิญวิทยากรที่เป็นเจ้าของภาษามาให้ความรู้ก่อนการจัดงาน เป็นต้น

10. การศึกษาวรรณคดีชิ้นเอก เนื่องจากวรรณคดีเป็นสิ่งที่สะท้อนศิลปวัฒนธรรมลักษณะนิสัยของคนในชาติ สถานการณ์ต่างๆ ที่กลุ่มคนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน พื้นฐานทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆของคนในชาติ ตลอดจนค่านิยม ประเพณีและความเชื่อ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรนำ มาปรับให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนจะได้นำมาอ่านและอภิปรายในด้านต่างๆ เช่น การใช้ภาษา หรือสุนทรียรสของวรรณคดีนั้นๆ ได้

11. การเชิญวิทยากร ผู้สอนควรเชิญวิทยากรที่เป็นเจ้าของภาษามบรรยายในชั้นเรียนเกี่ยวกับความรู้วัฒนธรรมเช่น การปรุงอาหารประจำชาติ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ฟังสำเนียงที่แท้จริง การใช้สื่อประกอบการบรรยายของเจ้าของภาษาและการใช้อากัปกริยา สีหน้า ท่าทาง การใช้ระยะห่างระหว่างกัน ตลอดจนการใช้สำนวนต่างๆ เป็นต้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งต่างๆดีขึ้น นอกจากนี้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้เห็นจดหมายเชิญ วิทยากร และขอบคุณวิทยากรตามแบบฟอร์มจริงๆ เป็นการให้ความรู้ทางวัฒนธรรมแก่ผู้เรียนอีกด้วย

12. การจัดโครงการเพื่อนทางจดหมาย (penpal) ผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีเพื่อนทางจดหมายเมื่อผู้เรียนเริ่มเขียนได้แล้ว โดยให้เริ่มจากเขียนข้อความสั้นๆง่ายๆเพื่อติดต่อสื่อสารกันก่อน

13. การเชิญผู้สอนวิชาอื่นๆ มาให้ความรู้ ผู้สอนอาจเชิญผู้สอนวิชาศิลปะ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษามบรรยายสั้นๆ เป็นภาษาไทย แล้วผู้สอนอาจนำความรู้ที่ได้มาสัมพันธ์กับหัวข้อวัฒนธรรมที่นำมาสอนเป็นภาษาอังกฤษภายหลัง

14. การบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อวัฒนธรรม ผู้สอนอาจจัดการบรรยายพร้อมภาพประกอบเป็นภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งซึ่งควรเป็นเรื่องที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันในระหว่างชนชาติต่างๆอันเป็นการแสดงความสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของผู้สอนภาษาต่างประเทศ

15. การจัดศูนย์การเรียนรู้ทาง วัฒนธรรม (Culture Learning Centers) ผู้สอนอาจจัดศูนย์นี้ขึ้นในมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียนโดยมีเอกสาร และสื่อการสอนต่างๆ ที่ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง โดยเน้นเป็นเรื่องๆ เช่น การกีฬา การทำอาหาร การไปโรงเรียน เป็นต้น สื่อการสอนที่ควรมีคือ เรื่องจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สมุดภาพ สไลด์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

ภัทรพร หิรัญภัทร์ (2548: 89-90) ได้นำเสนอตัวอย่างวิธีการสอนวัฒนธรรมไว้ทั้งหมด 8 วิธี ได้แก่

1. วิธีการเปรียบเทียบ (Comparison Method) เป็นการให้ผู้เรียนอภิปรายเปรียบเทียบวัฒนธรรมของตนเองกับวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมาย
2. ตัวซึมซับวัฒนธรรม (Culture Assimilators) หมายถึง ผู้สอนอธิบายสถานการณ์ที่การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมประสบความสำเร็จแล้ว แล้วให้ผู้เรียนหาสาเหตุของความเข้าใจผิดนั้น
3. การเรียนรู้วัฒนธรรมอย่างย่อ (Culture Capsule) มีลักษณะคล้ายคลึงกับวิธีซึมซับวัฒนธรรมแต่มีภาพประกอบ
4. ละคร (Drama) หมายถึงการแสดงบทบาทสมมติในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม และอธิบายการสื่อสารครั้งนั้นๆ เมื่อแสดงจบ
5. การตอบสนองทางร่างกาย (Total Physical Response/ Audiomotor Unit) กล่าวคือ ให้ผู้เรียนฟังคำสั่งที่เรียงตามลำดับ เพื่อให้แสดงประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมแม่และวัฒนธรรมเป้าหมายออกมา
6. การใช้หนังสือพิมพ์ ในการนี้ ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนเปรียบเทียบลักษณะบางประการของหนังสือพิมพ์ในภาษาเป้าหมายและหนังสือพิมพ์ในภาษาของผู้เรียน เช่น พาดหัวข่าว โฆษณา บทบรรณาธิการ การ์ตูน เป็นต้น
7. การใช้สื่ออื่นๆ เช่น ภาพยนตร์
8. เกาะวัฒนธรรม (Culture Island) เช่น การจัดป้ายนิเทศ ภาพโปสเตอร์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

จากข้อเสนอแนะของนักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ทำให้พอสรุปวิธีการสอน ภาษาและวัฒนธรรมได้ กล่าวคือ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงหัวข้อของภาษาที่สามารถสอดแทรก วัฒนธรรมได้และใช้วิธีการสอนควบคู่กันไป มีการใช้สื่อของจริง เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และสื่อ จำพวกรูปภาพ การใช้สื่อจึงต้องมีความหลากหลายและปรับเปลี่ยนเสมอเพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจ มีการจำลองสถานการณ์จริงและให้ผู้เรียนเข้าร่วมเพื่อเป็นการประเมินผล มีการทัศนศึกษา การทำอาหาร การพูดคุยกับวิทยากรเจ้าของภาษา กิจกรรมทั้งหลายจะช่วยเอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียน เข้าใจภาษาและวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายได้

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม

เพ็ญฉวี รักชวลี (2514: 42) ได้วิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรม ของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและความชอบเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลในพระนครธนบุรี จำนวน 225 คน ในปีการศึกษา 2513 เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามความชอบเรียนภาษาอังกฤษ 1 ชุด และสอบถามความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่

พูดภาษาอังกฤษ 1 ชุด ผลการวิจัยซึ่งเป็นการวิจัยแบบสำรวจพบว่า ความเข้าใจของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและความชอบเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางที่สัมพันธ์กัน และส่วนใหญ่ชอบเรียนภาษาอังกฤษค่อนข้างมาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษปานกลาง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชอบและเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ปรียา อนุรัตน์ (2515: 43) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเบื้องต้นตามหลักสูตรปริญญาตรี จำนวน 200 คน ในปีการศึกษา 2514 โดยสรุปผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน ทั้งแบบสอบอ่าน (reading passage) ที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมแทรกอยู่มาก และแบบสอบอ่านที่ไม่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมแทรกอยู่มาก

สุพรรณริกา วัฒนบุญย์ (2523: 12) ได้วิจัยโดยทดลองเปรียบเทียบการสอนเสริมแบบวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับการสอนภาษาอังกฤษตามประมวลการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบางใหญ่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 58 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่ต้องการสอนภาษาอังกฤษให้คำนึงถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรมในการสอนภาษาอังกฤษ

สมจิตรา วรรณวิไลย (2527: 15) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยการสอนเสริมและไม่สอนเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษโดยเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่ากลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษโดยไม่เสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรมข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนภาษาควบคู่กับการสอนวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการสอนภาษาต่างประเทศ เพราะการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิด และความเชื่อของเจ้าของภาษา สามารถยอมรับความแตกต่างของวัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้ จึงทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขแม้ว่าจะมาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกาะรัตนโกสินทร์

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกาะรัตนโกสินทร์

3.1.1 ความเป็นมาของเกาะรัตนโกสินทร์

เกาะรัตนโกสินทร์เป็นมณฑลนามที่ทางราชการตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2520 ด้วยมีจุดประสงค์จะกำหนดเป็นเขตปรับปรุงปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่เพราะถือว่าเป็นอาณาเขตกรุงเทพมหานครในระยะเริ่มแรก โดยถือเอาแนวคูเมืองเดิมฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรี คือแนวที่เรียกว่า คลองหลอดปัจจุบัน นับตั้งแต่ปากคลองหลอดไปจนออกแม่น้ำเจ้าพระยาตรงสะพานพระปิ่นเกล้าฯ พื้นที่ทั้งหมดของเกาะนี้เป็นตำบลมหาราชวัง ขึ้นกับอำเภอพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร (พิเชษฐ์ เดชผิว. 2548: 35)

สุตารา สุจฉายา (2547: 5) กล่าวว่า เกาะรัตนโกสินทร์เป็นบริเวณสำคัญที่สุด ของบ้านเมือง เพราะเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญทั้งทางศาสนา การเมืองการปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ที่บอกเล่าถึงประวัติศาสตร์และตัวตนของคนในชาติ แม้พื้นที่ดังกล่าวจะไม่กว้างใหญ่นักเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร แต่ก็เต็มไปด้วยเรื่องราวอันประจักษ์ “คลังความรู้” ที่สามารถเชื่อมโยงให้เห็นอดีตของบ้านเมืองที่มีพัฒนาการควบคู่ไปกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เห็นผู้คนพลเมืองซึ่งประกอบขึ้นจากหลากหลายชาติเผ่าพันธุ์ เห็นความงดงามของงานศิลป์ที่ช่างแต่ละยุคสมัยบรรจงฝากฝีมือไว้ตามวัดวาอาราม เห็นลัทธิความเชื่อที่แฝงอยู่ใน งานบุญประเพณีและสถาปัตยกรรมของศาสนอาคาร และที่สุดเห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตของคนเมืองที่พลิกผันเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ซึ่งทั้งหมดหาใช่ภาพ “สต๊อป” อันหยุดนิ่ง หากแต่ยังมีชีวิตเคลื่อนไหวสืบทอดต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน

สอดคล้องกับ ยงธนิศร์ พิมลเสถียร (2549: 1) ที่กล่าวว่าเกาะรัตนโกสินทร์อุดมไปด้วยศิลปะสถาปัตยกรรมปราสาทราชวัง ตลอดจนวัดวาอารามซึ่งแต่ละแห่งมีความสวยงามโดดเด่นด้วยเอกลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปกรรมไทยที่ใช้เวลาสั่งสมมานานนับหลายร้อยปี อีกทั้งยังมีความหลากหลายของขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตของผู้คนที่แตกต่างกัน เกาะรัตนโกสินทร์จึงเปรียบเสมือนจุดกำเนิดแห่งประวัติศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้เติบโตเป็นมหานครอันยิ่งใหญ่แห่งหนึ่งของโลก และเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมากทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการบริหารปกครอง

เกาะรัตนโกสินทร์จึงเป็นเมือง ที่มีร่องรอยของอดีตให้เห็นอย่างสมบูรณ์แบบ ที่ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะวัด และวังเท่านั้น หากแต่เมืองยังคงมีชีวิตและยังมีลมหายใจของผู้อยู่อาศัยอันเป็นองค์ประกอบหลักอย่างหนึ่งของการเป็นเมืองหลวง (ดาวรัตน์ ชูทรัพย์. 2545: 9)

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เกาะรัตนโกสินทร์เป็นจุดเริ่มต้นของพระบรมราชจักรีวงศ์ เป็นศูนย์กลางของศิลปะและวัฒนธรรมไทย และเป็นแหล่งแรกที่กรุงเทพฯ ได้ขยายตัวออกไปโดยรอบ เกาะรัตนโกสินทร์ในปัจจุบันเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์ของกรุงศรีอยุธยาหรือ

พระนครศรีอยุธยาซึ่งเคยเจริญรุ่งเรืองในอดีต และถ่ายทอดมาใ ห้ชนรุ่นหลังได้ชื่นชม (สมบัติ จำปาเงิน .2539. 32)

สาเหตุที่เรียกว่า “เกาะรัตนโกสินทร์” นั้นสืบเนื่องจากการที่กรุงรัตนโกสินทร์ตั้งอยู่ บนแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบในลักษณะเกาะ คือ มีขอบเขตอยู่ภายในพื้นที่ระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยา ทางตะวันตกกับคลองหลอด หรือคลองคู เมืองเดิมทางตะวันออก จึงเป็นที่มาของคำว่า “เกาะรัตนโกสินทร์” (อรสรวง บุตรนาค. 2541: 23)

คำกล่าวข้างต้นขัดแย้งกับ สุตารา สุจฉายา (2547: 11) ที่กล่าวว่า ไม่มี “เกาะรัตนโกสินทร์” มีแต่ “กรุงรัตนโกสินทร์” โดยให้เหตุผลว่า เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสถาปนาราชธานีใหม่ยังฝั่งตะวันออก มิได้หมายความว่าราชธานีนาม กรุงเทพมหานคร จะกินอาณาเขตเพียงฝั่งพระนครเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วกินพื้นที่ทั้งสองฝั่ง โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาผ่ากลาง เป็นเมืองอกแตกหาใช่ “เกาะ” เหมือนดังที่ใครๆ ชอบเรียกขาน เพราะมิได้มีแม่น้ำล้อมรอบเหมือนกรุงศรีอยุธยา มีเพียงแม่น้ำใหญ่อยู่ทางทิศตะวันตกของฝั่งพระนคร และโอบล้อมด้วยคลองคูเมืองที่เป็นคลองขุด อันเป็นลักษณะของบรรดาเมืองโบราณแทบทุกแห่ง ดังนั้นหากจะเหมากรุงรัตนโกสินทร์เป็น “เกาะ” เมืองโบราณทุกแห่งในประเทศก็ต้องเป็น “เกาะ” ด้วยกันทั้งสิ้น

เกาะรัตนโกสินทร์มีพื้นที่ประมาณ 1.8 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ 1,125 ไร่ พื้นที่ทั้งหมดถือเป็นแขวงพระบรมมหาราชวัง ในเขตพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร บริเวณส่วนที่เรียกว่าเกาะรัตนโกสินทร์ แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ เกาะรัตนโกสินทร์ชั้นในและเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ประกอบไปด้วยวัด วัง โบราณสถาน บ้านเรือน ตึกแถว ที่มีประวัติความเป็นมาและความสำคัญต่อกรุงเทพมหานครและชาวไทยเป็นอย่างมาก แบ่งพื้นที่ได้ดังต่อไปนี้ (เมธิกา ไชยรัตน์. 2552: 26 – 27)

เกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน คือ พื้นที่ในบริเวณระหว่างคลองคูเมืองเดิม หรือ คลองหลอดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ แขวงพระบรมมหาราชวัง ในเขตพระนคร

พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ชั้นในนี้ เป็นเขตที่มีอาคารสถานที่ซึ่งมีความสำคัญมาก ตั้งอยู่ เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดที่มีชื่อเสียงและมีความสำคัญ สถานที่ราชการ สถานศึกษารุ่นเก่า ซึ่งล้วนแต่เป็น อาคารสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ว่างสาธารณะ และอนุสรณ์สถานต่างๆ หลายแห่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ช่วงแรก โดยเริ่มจากพระบรมมหาราชวัง อันเป็นเหตุให้เกิดวังเจ้านาย และบ้านเรือนขุนนางเสนาบดีที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ต่อมาภายหลัง วังและบ้านเรือนเหล่านี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยมาเป็นสถานที่ทำการของทางราชการและสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก

เกาะรัตนโกสินทร์ชั้นนอก คือ พื้นที่ในบริเวณระหว่างคลองหลอดกับคลองบางลำพูต่อคลองโอ่งอ่าง หรือ 8 แขวงเขตพระนคร ได้แก่ แขวงวังบูรพาภิรมย์ แขวงวัดราชบพิธ

แขวงสำราญราษฎร์ แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงเสาชิงช้า แขวงวัดบวรนิเวศ แขวงตลาดยอด และ แขวงชนะสงคราม ในเขตเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นนอกนี้เป็นบริเวณที่มีวัดและสถานที่สำคัญๆ อยู่ มากมายหลายแห่ง แต่มีความสำคัญน้อยกว่าบริเวณเขตชั้นใน จะเน้นไปในด้านขององค์ประกอบ เมืองประเภทสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น ถนน และสถานที่ทำงานเพื่องานบริการของรัฐ

3.1.2 สถานที่ท่องเที่ยวภายในเกาะรัตนโกสินทร์

สถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์มีมากมายหลายแห่ง จนสามารถ นำมาจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของสถานที่นั้นๆ ดังนี้

1. วัง ในที่นี้หมายถึง พระบรมมหาราชวัง ซึ่งเคยเป็นสถานที่ประทับของพระ บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ในราชวงศ์จักรีตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ – รัชกาลที่ ๕ ปัจจุบันเปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทย

เมธิกา ไชยรัตน์ (2552: 26-35) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของการก่อสร้าง

พระบรมมหาราชวังไว้ว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสร้าง พระบรมมหาราชวังขึ้นพร้อมสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ให้เป็นราชธานีแ ห่งราชวงศ์จักรี เมื่อแรก สร้างพระบรมมหาราชวังประกอบด้วย 3 ส่วนคือ พระมหาปราสาท พระราชมณเฑียรสถาน และวัด พระศรีรัตนศาสดาราม มีเนื้อที่ 132 ไร่ ในอดีตพระบรมมหาราชวังใช้เป็นที่ประทับของ พระมหากษัตริย์ ลักษณะแบบแผนการก่อสร้างคล้ายคลึงกับพระบรมมหาราชวังเก่าในสมัยก รุงศรีอยุธยาคือ มีวัดพระศรีรัตนศาสดารามอยู่ในบริเวณวังเหมือนกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ในสมัยกรุงศรี อยุธยา ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 เริ่มรับอิทธิพลจากตะวันตกทำให้สถาปัตยกรรมมี ลักษณะผสมผสานกับทางตะวันตกมากขึ้น พระที่นั่งที่สำคัญมีดังนี้

พระที่นั่งดุสิตปราสาท ตั้งอยู่ในเขตตะวันตกของพระราชฐานชุดกลาง เดิมอยู่ชิด เขตชั้นในสร้างด้วยไม้เป็นแบบจตุรมุขสูงใหญ่เท่าพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาทที่กรุงศรีอยุธยา ยอด เป็นพรหมพักตร์ ตรงปลายปักพุ่มข้าวบิณฑ์ มีพระปรัศว์ซ้ายขวาและเรือนจันทร์ เดิมชื่อพระที่นั่ง อินทราภิเษก (บางแห่งว่าอมรินทราภิเษก)มหาปราสาท ต่อมาในปี พ .ศ. 2332 พระมหาปราสาท องค์นี้ถูกฟ้าผ่าเกิดเพลิงไหม้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นแทนองค์เดิมโดยขยับเลื่อนออกไปข้างหน้า ให้มีขนาดสูงใหญ่เท่ากับพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ที่กรุงเก่า มีลักษณะเป็นปราสาทจตุรมุข ยอดทรง มณฑปซ้อน 7 ชั้นประดับกระจกหลังคาช่อฟ้าใบระกาหางหงส์ มุขด้านเหนือมีมุขเด็จยื่นออกมาตั้ง บุษบกสำหรับเสด็จออกงานมหาสมาคมหรือโปรดให้แขกเมืองเข้าเฝ้า ด้านหลังมีมุขกระสันเชื่อมพระ ที่นั่งพิมานรัตยาเป็นพระที่นั่งฝ่ายใน

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2419 เดิมทรงตั้งพระราชหฤทัยว่าจะให้เป็นพระที่นั่งตึกสามชั้นยอด โดมสำหรับออกขุนนาง แต่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ได้กราบบังคมทูลให้ทำเป็นยอด ปราสาทเพื่อจะได้เข้าเฝ้าอย่างกรุงศรีอยุธยา จะตรงกับพระที่นั่ง สรรเพชญ์มหาปราสาท อีกประการ

หนึ่งพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลก่อนได้ทรงสร้างปราสาทมาทุกรัชกาล ดังนั้นจึงโปรดเกล้าฯ ให้แก้แบบเป็นปราสาทสามยอดดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทองค์นี้แม้จะได้รับการขนานนามว่าเป็น “ฝรั่งสามชุก” เพราะเป็นศิลปะผสมของไทย ยกกับยุโรป แต่การผสมผสานนี้เป็นไปอย่างเหมาะสมจะสวยงามมากจนสามารถถอดแบบบ้านแขกเมืองได้อย่างน่าภาคภูมิใจ องค์กลางชั้นบนเป็นหอพระบรมอัฐิ ชั้นกลางเป็นที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลปัจจุบันและพระบรมราชินีนาถ ชั้นล่างเป็นที่พักมหาดเล็กรักษาพระองค์ องค์ตะวันตก ชั้นบนประดิษฐานพระอัฐิพระมเหสีและของพระบรมราชวงศ์ ชั้นกลางเป็นห้องสำหรับพระบรมราชินีทรงใช้รับแขกส่วนพระองค์ องค์ตะวันออกชั้นบนเป็นหอประดิษฐานปูชนียวัตถุของสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้า ชั้นกลางใช้เป็นห้องรับรองพระราชอาคันตุกะชั้นพระราชอาคันตุกะหรือประมุขของรัฐในโอกาสพระราชทานเลี้ยงรับรอง

พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมหาสุรยพิมาน เป็นท้องพระโรงโถง ยกพื้นสูง มีมุขสองข้าง ทางเข้าใหญ่มีพระทวาร 3 บาน บานกลางเป็นทางเสด็จพระราชดำเนิน ภายในท้องพระโรงมีเสา 6 ต้น เป็นเสาลายฉลุปิดทองลายไม้ก้านแย่ง หัวเสาและโคนเสาเป็นลายกรวย ค่อนกลางท้องพระโรงมีพระที่นั่งพุดตานกาญจจินสหาสน์ ภายใต้มหาเศวตฉัตร ถัดไปเป็นพระที่นั่งบุษบกมาลามหาจักรพรรดิพิมาน พระที่นั่งพระองค์นี้สร้างในรัชกาลที่ 1 พ.ศ. 2328 หลังปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริยาธิราชเจ้าแห่งพระบรมจักรีวงศ์ รัชกาลที่ 2 เคยเสด็จออกท้องพระโรง ให้เซอร์จอห์น ครอเฟิร์ต ราชทูตอังกฤษเข้าเฝ้าฯ เพื่อถวายสาส์นเจรจาการค้าพาณิชย์ภายในอาณาเขตของพระบรมมหาราชวังเป็นที่ตั้งของพระที่นั่งที่สำคัญมากมาย

พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ปราสาท อยู่ใกล้กับพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เป็นพระที่นั่งที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมคล้าย กับศาลาไทย ใช้สำหรับประทับทรงพระราชพาหนะ และทรงประทับเปลื้องเครื่องในงานพระราชพิธีที่มีขบวนแห่ พระที่นั่งองค์นี้เคยถูกสร้างองค์จำลองเพื่อแสดงในงานมหกรรมนานาชาติ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

2. พระอารามหลวง หรือ วัดหลวง หมายถึงวัดที่พระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯ ให้สร้างหรือให้ ยกฐานะวัดแห่งนั้นขึ้น เป็นวัดหลวง วัดหลวงที่สำคัญในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์มีหลายแห่ง แต่ละแห่งล้วนมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น งดงามเป็นเอกลักษณ์ ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงวัดหลวงที่สำคัญ ๒ แห่ง ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือวัดพระแก้ว และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือวัดโพธิ์ ดังนี้

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือ วัดพระแก้ว เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ตั้งอยู่ตรงมุมด้านตะวันออกเฉียงเหนือของพระบรมมหาราชวัง วัดพระศรีรัตนศาสดารามได้รับการยกย่องว่าเป็นวัดหลวงแห่งกรุงรัตนโกสินทร์เพราะเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองไทย สุพรรณณี (2554: 88 – 89) กล่าวถึงประวัติของพระแก้วมรกตโดยสรุปไว้ว่า พระแก้วมรกตหรือพระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากร เป็นพระพุทธรูป

ปางสมาธิสมัยล้านนา มีขนาดหน้าตักกว้าง 43 เซนติเมตร และองค์พระมีความสูง 55 เซนติเมตร พระแก้วมรกตนี้ไม่ได้สร้างจากอัญมณีมรกตดังชื่อของท่าน แต่สร้างจากหินหยกสีเขียวเข้ม คนไทยจึงเรียกท่านว่า พระแก้วมรกต ประวัติความเป็นมาของพระแก้วมรกตซับซ้อนมาก ตำนานที่มีเค้าโครงที่น่าเชื่อถือที่สุดกล่าวว่า เดิมท่านถูกสร้างและประดิษฐานอยู่ที่เมืองปาตลีบุตรประเทศอินเดีย และได้ัญเชิญไปยังเกาะลังกา พุกาม กัมพูชา ละโว้ อโยธยา กำแพงเพชร เชียงใหม่ ลำปาง จนมาถึงรัชสมัยของพระเจ้าติโลกราช ได้อัญเชิญพระแก้วมรกตจากลำปางมาประดิษฐานในเจดีย์หลวงเมืองเชียงใหม่ สมัยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช พระอุปราชาแห่งอาณาจักรล้านช้าง ได้อัญเชิญพระแก้วมรกตไปยังหลวงพระบาง และย้ายไปประดิษฐานยังวัดพระแก้วในนครเวียงจันทน์ ต่อมา สมัยสมเด็จพระเจ้าพรหมมหาราชที่ ๑ ครั้งที่ไปรบและได้ชัยชนะเหนือเวียงจันทน์ในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน ได้อัญเชิญองค์พระแก้วมรกตกลับมายังกรุงธนบุรีก่อน ภายหลังเมื่อปราบดาภิเษกเป็นพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกแล้วจึงทรงอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานยังพระอุโบสถหลังปัจจุบันในปีพุทธศักราช 2327 และพระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากรหรือพระแก้วมรกตก็ประดิษฐานอยู่ในสถานที่แห่งนี้ ไม่ได้เคลื่อนย้ายไปที่ใดจวบจนปัจจุบัน วัดพระศรีรัตนศาสดารามใช้เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีที่สำคัญของชาติมากมาย และได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์มาตลอดทุกรัชกาล วัดพระแก้วเป็นพระอารามหลวงเพียงแห่งเดียว ที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่ และเป็นพระอารามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง พระผนวช ภายในพระอารามมีสิ่งก่อสร้างที่สวยงามมากมาย เช่น พระระเบียงมัจฉากรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ พระปรารค์ทั้ง 8 องค์ พระศรีรัตนเจดีย์ ปราสาทพระเทพบิดรที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ราชราช ปราสาทนครวัดจำลอง ฯลฯ

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือวัดโพธิ์ เดิมชื่อ วัดโพธาราม เป็นวัดเก่าแก่สร้างตั้งแต่สมัยอยุธยา ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีโปรดเกล้าฯ สถาปนาให้เป็นวัดหลวงสำหรับ ให้พระภิกษุได้เล่าเรียนพระปริยัติธรรม สุนทรณี (2554: 164) กล่าวว่า จุดเด่นของวัดโพธิ์คือ ได้ชื่อ ว่าเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของประเทศไทย เพราะรัชกาลที่ 3 โปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมความรู้สรรพวิทยาการและจารึกไว้ในแผ่นศิลา ติดไว้รอบๆ วัดเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชน ความรู้เหล่านี้มีทั้งด้าน การเมืองการปกครอง วรรณคดี การแพทย์และสาธารณสุข ฯลฯ นอกจากนี้วัดโพธิ์ยังเป็นที่ตั้งของโรงเรียนแพทย์แผนโบราณและอายุรเวทวัดโพธิ์ซึ่งสอนการปรุงยา ตรวจโรค และนวดแผนโบราณตามจารึกแผ่นศิลาและรูปปั้นฤๅษีดัดตน ปัจจุบันชื่อเสียงของโรงเรียนสอนนวดแผนโบราณวัดโพธิ์แห่งนี้โด่งดังไปทั่วโลก วัดโพธิ์ถือเป็นวัดหลวงประจำรัชกาลที่ 1 ด้วย เพราะได้ฐานชุกชีของพระพุทธเทวปฏิมากรภายในพระอุโบสถวัดโพธิ์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมอัฐิของรัชกาลที่ 1 นอกจากนี้ในพระวิหารด้านทิศตะวันตกของวัดโพธิ์เป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรูปไสยาส (พระนอน) องค์ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศไทย สร้างในสมัยรัชกาลที่ 3 ก่ออิฐถือปูนเปิดทอง ยาวทั้งองค์ ยาว 46 เมตร สูง 15 เมตร ที่

ฝ่าพระบาทแต่ละข้างมีลวดลายประดับมุกเป็นภาพมงคล 108 ประการอันเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของมหาบุรุษตามคติของอินเดียด้วย

3. ศาสนสถาน หมายถึงสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ประเทศไทย

มีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ แต่ก็ผสมผสานและรับเอาพิธีกรรมของศาสนาอื่นร่วมด้วย ศาสนาที่กล่าวถึงนี้คือ ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อขนบธรรมเนียมและประเพณีของไทยมาแต่สมัยโบราณจวบจนปัจจุบัน ศาสนสถานของศาสนาพราหมณ์ – ฮินดูในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ที่สำคัญได้แก่ เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ เสาชิงช้า ศาลหลักเมือง และศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม

เสาชิงช้าและเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2532 ตั้งอยู่ด้านหน้าวัดสุทัศนเทพวราราม ราชวรวิหาร เป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีตรีโยมพายวายุ (โล้ชิงช้า) อันถือเป็นการฉลองการเสด็จลงมาเยี่ยมโลกของพระอิศวร และพระนารายณ์ เทพเจ้าชั้นผู้ใหญ่ในศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเสาชิงช้าขึ้นมีความสูง 21.15 เมตร ปลายเสาตอนบนห่างกัน 4.05 เมตร ตอนล่างห่างกัน 45.70 เมตร สร้างจากไม้สัก ทาสีแดง พิธีกรรมการโล้ชิงช้ามีติดต่อกันมาหลายรัชกาลจนถึงรัชกาลที่ 7 เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ จึงได้มีการยกเลิกการโล้ชิงช้า และเสาชิงช้าได้รับการบูรณะหลายครั้ง ครั้งหลังสุดในปี พ.ศ. 2550 ที่มีการรื้อเสาชิงช้าเดิมและสร้างองค์ใหม่ขึ้นแทน ปัจจุบัน เสาชิงช้าเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร เพราะตั้งอยู่ด้านหน้าของศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร และถือเป็นจุดกึ่งกลางของเกาะรัตนโกสินทร์

เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ เป็นเทวสถานสำหรับพระนครสร้างขึ้นพร้อมไปกับเสาชิงช้าในสมัยรัชกาลที่ 1 เพื่อให้ประกอบพิธีตรีโยมพายวายุโล้ชิงช้าและพิธีพราหมณ์อื่น ที่มีความเกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของคนไทย ภายในเทวสถานมีอาคาร 3 หลัง ได้แก่ เทวสถานพระอิศวร เทวสถานพระมหาพิชัยเนศวร และเทวสถานพระนารายณ์ ด้านหน้าทางเข้ามีเทวาลัยพระพรหมซึ่งสร้างเมื่อปี พ.ศ.2514

ศาลหลักเมือง ตั้งอยู่บริเวณมุมถนนใกล้กับวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตามโบราณราชประเพณีกล่าวว่า เมื่อมีการสร้างเมืองใหม่จำเป็นจะต้องมีพิธีฝังพระหลักเมืองเพื่อให้เป็นศรีแก่เมือง รัชกาลที่ 1 จึงโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธีฝังพระหลักเมืองกรุงเทพมหานคร เมื่อ วันอาทิตย์ที่ 21 เมษายน พ.ศ.2325 องค์พระหลักเมืองสร้างจากไม้ราชพฤกษ์ภายในบรรจุดวงพระชะตาของกรุงเทพมหานคร มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 75 เซนติเมตร สูง 27 เซนติเมตร ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงพิจารณาดวงพระชะตาของพระองค์กับองค์พระหลักเมืองพบว่า เป็นกาลกิณี กัน จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระหลักเมืององค์ใหม่ ขึ้นจากไม้ชัยพฤกษ์สูง 108 นิ้ว ฐานเป็นแท่นกว้าง 70 นิ้ว ภายในบรรจุดวงพระชะตาเมืองใหม่ ด้วยเหตุนี้พระหลักเมืองกรุงเทพมหานครจึงมี 2 องค์ แตกต่างจากพระหลักเมืองของจังหวัดอื่น นอกจากนี้

ภายในศาลพระหลักเมืองยังประดิษฐานเทพารักษ์ 5 พระองค์ซึ่งทำหน้าที่เป็นเทพบริวารขององค์พระหลักเมือง และดูแลปกป้องบ้านเมืองและราชวงศ์ในดินแดนต่าง ๆ เทพทั้ง 5 องค์นี้ ได้แก่ เจ้าพ่อหอกลอง พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง เจ้าพ่อเจตคุปต์ และพระกาฬไชยศรี ปัจจุบันศาลพระหลักเมืองอยู่ในความดูแลขององค์การทหารผ่านศึก

ศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม เดิมเป็นอุทกทาน หรือสถานที่ให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่ประชาชน อุทกทาน นี้สร้างขึ้นในปีพุทธศักราช 2460 โดยทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชชนนี พระพันปีหลวง ซึ่งมีพระราชประสงค์จะสร้างให้เป็นสาธารณสมบัติแก่ประชาชน เพื่อให้ได้ใช้น้ำในการบริโภค โดยน้ำจะไหลจากมวยผมลงในหม้อขนาดใหญ่ ตามตำนานกล่าวว่า ครั้นก่อนที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเสด็จตรัสรู้ ได้มีหมู่มารมาผจญและขัดขวางพระองค์ พระองค์จึงแสดงปาฏิหาริย์ชี้พระกรลงที่พื้นดิน ทันใดนั้น พระแม่ธรณีก็ทรงผุดขึ้นจากดินและบิดมวยพระเกศา จนเกิดเป็นน้ำจำนวนมากศาลเข้าท่วมทันหมู่มารจนหมดสิ้น น้ำนี้เกิดจากการที่พระพุทธรูปองค์ทรงบำเพ็ญเพียรและ กรวดลงสู่ดิน มาตั้งแต่อดีตชาติจนถึงชาติที่พระองค์จะต้องตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

4. **อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์** หมายถึงสถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงบุคคลหรือเหตุการณ์ที่สำคัญและควรจดจำในอดีต อนุสรณ์สถานจึงมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ด้วย เพราะช่วยให้ระลึกถึงเหตุการณ์ที่สำคัญของบ้านเมือง อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมาจนถึงปัจจุบัน อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในเกาะรัตนโกสินทร์มีหลายแห่ง ในที่นี้ขอกล่าวถึงเฉพาะแห่งที่สำคัญ ได้แก่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน และท้องสนามหลวง

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย สร้างในสมัยรัชกาลที่ 8 ในปี พ.ศ. 2482 เพื่อเป็นที่ระลึกถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อปี พ.ศ.2475 อนุสาวรีย์ได้รับการออกแบบโดยสถาปนิกที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่งแห่งยุค คือ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี โดยออกแบบให้ส่วนต่างๆ ของอนุสาวรีย์เป็นสัญลักษณ์ที่ระลึกถึงเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง เช่น ความสูง 24 เมตรของปีกทั้ง 4 หมายถึงวันเปลี่ยนแปลงการปกครองคือ 24 มิถุนายน ปีใหญ่ 75 กระบอก ที่ฝังปากกระบอกลงดิน หมายถึงปี พ.ศ. 2475 ยอดอนุสาวรีย์ทำเป็นรูปพานรัฐธรรมนูญซึ่งมีรูปลักษณะเป็นสมุดไทยประดิษฐานบนพานแว่นฟ้า สร้างจากทองแดงหนัก 4 ตันสูง 3 เมตรหมายถึงเดือน 3 หรือเดือนมิถุนายน (นับตามเดือนไทย) ซึ่งเป็นเดือนปฏิวัติ อีกนัยหนึ่งหมายถึง อำนาจอธิปไตยทั้ง 3 ได้แก่ นิติบัญญัติ ตุลาการ และบริหาร รอบอนุสาวรีย์มีพระขรรค์ 6 เล่ม ติดอยู่กับประตูป้อมทั้ง 6 ด้าน พร้อมภาพแสดงประวัติของคณะราษฎรในการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นปุ่นป้นแบบนูนสูงประกอบติดที่ฐานล่างของปีกทั้ง 4 ด้าน อนุสาวรีย์แห่งนี้ถือเป็นหลักกิโลเมตร หลักแรกของถนนที่สำคัญ 3 สาย ได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนสุขุมวิท และถนนเพชรเกษมด้วย

ทุ่งพระเมรุ หรือ ท้องสนามหลวง ถือเป็นลานกิจกรรมของคนทุกชนชั้น ตั้งแต่พระมหากษัตริย์จนถึงประชาชน สุพรรณิณี (2554: 233 – 236) กล่าวถึงความเป็นมาของ ท้องสนามหลวงไว้โดยสรุปว่า ท้องสนามหลวงนั้นแต่เดิมเคยเป็นทุ่งนา ปลูกข้าวเลี้ยงคนในวัง และมีขนาดเพียงครึ่งหนึ่งของท้องสนามหลวงในปัจจุบัน ต่อมา จึงเป็นทุ่งพระเมรุที่จัดงานพระราชพิธี ถวายพระเพลิงพระบรมศพพระเจ้าแผ่นดินและพระบรมวงศานุวงศ์ แล้วกลายมาเป็นตลาดนัด สนามหลวงให้ผู้คนจับจ่ายซื้อของ ปัจจุบันเป็นสถานที่รวมพลสำหรับผู้คนที่ มีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกัน แต่ยังคงใช้เป็นสถานที่ทำกิจกรรมหลากหลายตั้งแต่ระดับพระราชพิธี เช่น พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ฯลฯ ไปจนถึง งานรื่นเริงต่างๆ เช่น งานปีใหม่ งานสงกรานต์ งานวันเฉลิมพระชนม พรรษา สวนสาธารณะ ลานแข่งว่าวฤดูร้อน ที่พักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ

ถนนราชดำเนิน เป็นถนนสายสำคัญสายหนึ่งของเกาะรัตนโกสินทร์ ถนนสายนี้สร้างขึ้นโดยได้แบบมาจากถนนชองป์ส์ เอลิเซ่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส มูลเหตุการสร้าง เกิดจากการที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินกลับจาก การเสด็จประพาสทวีปยุโรปปีพุทธศักราช 2440 ทรงมีพระราชดำริจะสร้างสรรกรุงรัตนโกสินทร์ให้สวยงาม สะอาดสะอ้านเช่นประเทศต่างๆ ในยุโรป ในปีพุทธศักราช 2441 ได้ทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อที่ดินหลายร้อยไร่พระราชทานชื่อว่าสวนดุสิตและสร้างพระราชมังคลาภิเษกเพื่อขยายความเจริญของเมืองไปสู่ทิศเหนือของพระนคร และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างถนนที่ใหญ่โตกว้างขวางกว่าถนนใดๆ ในพระนครเชื่อมต่อพระบรมมหาราชวังและพระราชมังคลาภิเษก คือถนนราชดำเนิน (ดาวรัตน์ ชูทรัพย์. 2545: 86) ถนนสายนี้เมื่อถึงวันสำคัญชาติ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ จะได้รับการประดับประดาตกแต่งอย่างสวยงามอลังการ บางครั้งอาจมีการปิดถนนเพื่อเดินขบวน จัดนิทรรศการ ชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตย ฯลฯ

5. **แหล่งการค้าและการพาณิชย์** ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า เกาะรัตนโกสินทร์ เป็นย่านที่เก่าแก่ที่สุดของกรุงเทพมหานคร ผู้คนจากหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากิน จน ก่อให้เกิดแหล่งการค้าและการพาณิชย์ในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ ขึ้น แหล่งการค้าและการพาณิชย์ที่จะกล่าวถึงนี้มีทั้งหมด 4 แหล่ง ได้แก่ ถนนข้าวสาร พาหุรัด ปากคลองตลาด และท่าพระจันทร์

ถนนข้าวสาร เป็นถนนที่สร้างขึ้นในปีพุทธศักราช 2435 ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยกรมโยธาธิการได้กราบบังคมทูลขอตัดถนนตรอกข้าวสาร ซึ่งเริ่มตั้งแต่ถนนหน้าวัดชนะสงคราม (ซึ่งได้นำมาว่า ถนนชนะสงคราม) ตัดมาทางตะวันออกตามตรอกข้าวสารแล้วสร้างสะพานข้ามคลองมาบรรจบกับถนนเพื่อนครตอนหน้าสวนหลวงตึกดิน พระราชทานนามถนนตามเดิมว่า “ถนนข้าวสาร” ถนนข้าวสารเดิมเป็นย่านเก่าแก่ เป็นตรอกที่ขายข้าวสารที่ใหญ่ที่สุดของเขตพระนคร ข้าวสารจำนวนมากจะถูกขนส่งมาจากฉางข้าว

หลวง สะพานโรงสี ริมคลองคูเมืองเดิม หรือปัจจุบันก็คือ คลองหลอด เลียบมาตามแม่น้ำเจ้าพระยา ขึ้นที่ท่าเรือบางลำพู เพื่อนำข้าวมาขายให้แก่ชาวบ้านในชุมชนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ นอกจากนี้ก็ยังขายถ่านหุงข้าว ของชำ ฯลฯ ด้วย ถัดออกไป 1 ถนน จะเป็นคลองที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา มีการค้าขายข้าวสารมากมาย จึงเรียกว่า ตรอกข้าวสาร (เพราะขนาดเล็ก) ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็นถนนข้าวสาร หลังจากนั้นก็เริ่มเกิดชุมชนขึ้นและขยายต่อไป ต่อมาเริ่มมีร้านขายของเพิ่มมากขึ้นเช่นร้านขายของเล่น เช่น ลูกข่าง เป็นต้น ร้านขายก๋วยเตี๋ยวเรือ ครั้นเมื่อความเป็นอยู่ของชุมชนแห่งนี้เริ่มเปลี่ยนไป เมื่อมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาในช่วงปี พ.ศ.2525 ซึ่งเป็นปีแห่งการเฉลิมฉลองกรุงเทพมหานครครบรอบ 200 ปี ได้เข้ามาเช่าห้องพักอาศัยเพื่อเที่ยวชมเมืองหลวงของไทยในช่วงเทศกาลสำคัญนี้ และเริ่มมีฝรั่งเข้ามาถ่ายภาพยนตร์ฮอลลีวูด โดยมีทีมงาน กองถ่ายมาอยู่กันจำนวนมาก ซึ่งตอนนั้นยังไม่มีที่พักก็ต้องเช่าจากบ้านที่อยู่แถวนั้นซึ่งใช้แบ่งเช่า จึงเป็นที่มาของ เกสเฮาส์ (Guest houses) ของชาวต่างชาติซึ่งเริ่มมีมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2528-2529 ระยะเวลาเริ่มมีคนเข้ามาเรื่อยๆ จนกลายเป็นศูนย์รวมของพวกแบ็คแพ็ค คเกอร์ (Backpackers) ที่มาท่องเที่ยวประเทศไทย จนเป็นที่โด่งดังในที่สุด ก่อนที่จะมาปรับเปลี่ยนรูปแบบอีกทีในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา และกลายเป็นย่านบันเทิงยามราตรีที่สำคัญของกรุงเทพฯ

ถนนพายุรัตน์ เป็นถนนในท้องที่แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่ ถนนบ้านหม้อ (สี่แยกบ้านหม้อ) ไปทางทิศตะวันออก ตัดกับ ถนนตรีเพชร (สี่แยกพายุรัตน์) จนถึงถนนจักรเพชร ถนนพายุรัตน์เป็นถนนที่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นโดยทรงใช้ทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าพายุรัตน์มณีมัย กรมพระเทพนารีรัตน์ พระราชธิดาซึ่งประสูติจาก สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสิ้นพระชนม์ขณะพระชันษา 10 ปี จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างถนนขึ้นเพื่ออุทิศส่วนกุศลพระราชทานและพระราชทานนามถนนว่า "ถนนพายุรัตน์" ทุกวันนี้ถนนพายุรัตน์ เป็นย่านที่มีสินค้าที่มีให้เลือกสรรอย่างมากและหลากหลายทั้งผ้าตัด อุปกรณ์ตัดเย็บ รวมไปถึงเสื้อผ้าสำเร็จรูปสารพัดชาติ ทั้งชุดไทย ชุดไทยประยุกต์ ชุดจีน ชุดสำหรับ ฯลฯ นอกจากนี้ พายุรัตน์เป็นย่านที่มีชาวอินเดียที่เข้ามาตั้งรกรากอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเกิดเป็นชุมชนเล็กๆ ที่ยังคงดำเนินวิถีชีวิตแบบอินเดียอยู่ จนทำให้หลายๆคนขนานนาม ย่านพายุรัตน์ว่าเป็น "ลิตเติล อินเดีย" เมืองไทยมาจนทุกวันนี้

ปากคลองตลาด ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บริเวณนี้เป็นท่าปลาและตลาดใหญ่ที่คึกคักแห่งหนึ่ง ต่อมาเมื่อย้ายท่าปลาไปยังตำบลวัดลำพอง ย่านนี้จึงซบเซาลงไป หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ย้ายตลาดข้างวัดโพธิ์ และตลาดกรมภูทอกที่เขาวราชมาตั้งยังปากคลองตลาด ทำให้บริเวณนี้คึกคักขึ้นอีกครั้ง ต่อมาเมื่อเกิดตลาดยอดพิมานและตลาดส่งเสริมเกษตรไทยเพิ่มขึ้น ปากคลองตลาดได้กลายเป็นศูนย์กลางขายส่งผัก ผลไม้ ดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพฯ แต่เมื่อเกิดตลาดขึ้นมากแห่งในกรุงเทพฯ การค้าขายผัก ผลไม้ในตลาดย่านนี้ก็ทรุดลง เหลือเพียงตลาดดอกไม้ที่ยังเฟื่องฟูและกลายเป็นจุดดึงดูด

นักท่องเที่ยวมาชมและจับจ่าย โดยเฉพาะช่วงเย็นที่เป็นเวลานำดอกไม้มาลง และเป็นเวลาเดียวกับที่ตลาดขายเสื้อผ้าและของมือสองได้สะพานพุทธ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่กี่ปีนี้เปิดตลาด ปากคลองตลาด ช่วงกลางคืนจึงคึกคักเป็นพิเศษและเป็นตลาดดอกไม้ที่ดีที่สุด นอกจากนี้ ตลาดแห่งนี้ยังเปิดตลอด 24 ชั่วโมงจึงทำให้มีผู้เรียกขานว่า ปากคลองตลาดไม่เคยหลับไหล

ท่าพระจันทร์ เป็นตลาดค้าขายพระเครื่อง แต่เดิมนิยมวางขายแบบแบกะดิน อยู่ริมคลองหลอด ต่อมามีการย้ายเข้ามาวางขายในเขตรั้วกำแพงวัดมหาธาตุ มีลักษณะเป็นแผงลอย และซุ้มขายพระอยู่ภายในเขตวัด และจึงได้ย้ายออกมาขายบริเวณฝั่งท่าเรือพระจันทร์ และบางส่วนได้ย้ายไปตั้งขายที่ตลาดพระเครื่องวัดราชนัดดาราม ปัจจุบันตลาดพระเครื่องท่าพระจันทร์ ตั้งอยู่บริเวณท่าเรือท่าพระจันทร์ ริมน้ำเจ้าพระยาตั้งแต่ท่าพระจันทร์จนถึงบริเวณหน้าวัดมหาธาตุ มีรูปแบบทั้งเป็นร้านห้องแถว ซุ้ม และแผงลอย เป็นตลาดพระเครื่องที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร และเป็นแหล่งรวมเซียนพระเครื่องที่มีชื่อเสียงหลายคนของประเทศไทย

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกาะรัตนโกสินทร์

เมธิกา ไชยรัตน์ (2552: บทคัดย่อ) ได้สำรวจและวิเคราะห์ศักยภาพในการดูแลจัดการ และอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า วัดพระศรีรัตนศาสดารามมีศักยภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม ศาลหลักเมืองมีศักยภาพอยู่ในระดับดีมาก วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดบวรนิเวศวิหาร วัดสุทัศน์เทพวราราม และวัดสระเกษมีศักยภาพอยู่ในระดับดี และ ศาลเจ้าพ่อเสือมีศักยภาพในระดับต่ำ

วัชรภรณ์ ระยับศรี (2551: บทคัดย่อ) ได้สำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงพุทธของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยววัดในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะปฏิบัติธรรมโดยการไปสักการะพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัดต่างๆ วัดยอดนิยมคือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กิจกรรมที่นิยมปฏิบัติในวัด คือ เยี่ยมชมศิลปกรรมและความงามของวัด ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของเกาะรัตนโกสินทร์อยู่ในระดับดีมาก ประโยชน์ที่ได้จากการมาเที่ยวสถานที่สำคัญบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ คือ เกิดความผ่อนคลายสบายใจ และทำให้จิตใจสงบ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบความคิดและแนวทางการสร้าง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จากนั้นจึงจะได้นำไปทดลองใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพของ ชุดการสอน และนำเสนอเป็นสารนิพนธ์ในขั้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้าง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยว เกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร และอธิบายวัฒนธรรมไทยที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาเกี่ยวกับโบราณสถาน แต่ละแห่งในเกาะรัตนโกสินทร์ให้แก่ผู้เรียน ในการสร้างชุดการสอนนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน
4. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอน
5. การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยคือ นักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติ โรงเรียนฝรั่งเศส-นานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 15 – 18 ปีที่เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย และมีความรู้ภาษาไทยระดับสูงเทียบได้กับกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนโรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ ระดับชั้นเกรด Seconde และ Première ซึ่งมีทักษะทางภาษาไทย อยู่ในระดับดีและเรียนวิชาภาษา และวัฒนธรรมไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในระดับสูง ตามหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยของ โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) จำนวน 12 คน ประกอบด้วย นักเรียนสัญชาติฝรั่งเศสจำนวน 7 คน นักเรียนสัญชาติลักเซมเบิร์กจำนวน 1 คน นักเรียนสัญชาติไทยจำนวน 3 คน และนักเรียนสัญชาติลาวจำนวน 1 คน การสุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มแบบเจาะจง

2. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยว เกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศโดยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน ชาวต่างประเทศ ระดับสูง ของโรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพ (Lycée Français International de Bangkok)

2.2 ศึกษา มาตรฐานระดับความสามารถทางภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับ นักเรียน ชาว ต่าง ประเทศ ของสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน แบบทดสอบ แผนการสอน การจัดทำคู่มือครู การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน แนวคิดในการสอนภาษาและ วัฒนธรรม และความเป็นมาของเกาะรัตนโกสินทร์และโบราณสถานที่สำคัญ

2.4 สร้าง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับ ผู้เรียนชาวต่างประเทศ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้สอดคล้องกับ หลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานระดับความสามารถทางภาษาไทยและวัฒนธรรม ไทยสำหรับนักเรียนต่างประเทศในข้อ 2.1 และ 2.2 โดยเนื้อหาในชุดการสอนประกอบด้วย

บทที่	1	เกาะรัตนโกสินทร์
บทที่	2	พระบรมมหาราชวัง
บทที่	3	พระอารามหลวง
บทที่	4	ศาสนสถาน
บทที่	5	อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
บทที่	6	แหล่งการค้าและการพาณิชย์

จากนั้น นำชุดการสอนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความ ถูกต้องของเนื้อหาแบบเรียน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 สร้างแบบประเมินวัดคุณภาพของชุดการสอน แล้วนำแบบประเมินเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับ ผู้เรียนชาวต่างประเทศ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินวัดคุณภาพของ ชุด การสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างชุดการสอนและการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบและประเมินคุณภาพของชุดการสอน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

2.6.1 อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย และ อาจารย์ พิเศษ สาขาวิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.6.2 อาจารย์ปรุ่งสุคนธ์ บุรณะถาวร ผู้อำนวยการฝ่ายไทย โรงเรียนฝรั่งเศส นานาชาติ กรุงเทพ (Lycée Français International de Bangkok)

2.6.3 อาจารย์ชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์ ข้าราชการบำนาญ ครูดีเด่นวิชาภาษาฝรั่งเศส และผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวฝรั่งเศส โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok)

จากนั้นนำผลการประเมินมาสังเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน

2.7 นำชุดการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดย เก็บคะแนนจากแบบทดสอบท้ายบทเรียน แต่ละบท (E1) และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E2) เพื่อให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2.8 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล

3. การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินประสิทธิภาพ ชุดการสอนดังนี้

3.1 ประเมินโดยการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ชุดการสอนสำหรับผู้เรียน คู่มือครู แบบทดสอบท้ายบทเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสื่อ ประกอบการสอน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหา ภาษา รูปแบบ ฯลฯ ของชุดการสอน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้ปรับปรุงข้อความบางตอนในบทอ่านและคำถามในแบบทดสอบให้ถูกต้อง และชัดเจนมากขึ้น และแนะนำให้ใช้สัญลักษณ์ตามหนังสือ 'Dictionnaire phonétique thaï - français' ของ Charles Degnaux เพื่อให้ง่ายต่อผู้เรียนชาวฝรั่งเศสมากยิ่งขึ้น สำหรับ สื่อพาวเวอร์พอยท์ ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับขนาดตัวอักษรให้ใหญ่ขึ้นและให้ทำเป็นตัวหนา เพื่อความชัดเจน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.2 ประเมินโดยทดลองใช้ชุดการสอนกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 เป็นการตรวจสอบข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน โดยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีพื้นความรู้และวัยใกล้เคียงกัน จำนวน 1 คน ลองใช้ชุดการสอนและทำแบบทดสอบ แล้วผู้วิจัยสังเกต ซักถามความเห็นเกี่ยวกับชุดการสอน และแบบทดสอบเพื่อหาข้อบกพร่อง ซึ่งได้ผลสรุปคือ คำศัพท์บางคำในบทอ่านยาก เพราะมีจำนวนพยางค์มากเกินไป ควรเพิ่มคำอ่านลงไปด้วยเพื่อให้อ่านง่ายและสามารถกลับไปอ่านบทอ่านได้ด้วยตนเอง และควรแก้ไขคำสั่งของแบบฝึกหัดบางอันให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ครั้งที่ 2 เป็นการตรวจสอบแนวโน้มของประสิทธิภาพ ชุดการสอน โดยให้กลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ซึ่งมีความสามารถแตกต่างกันในการอ่าน คือ อ่อน ปานกลาง และเก่ง ลองใช้ชุดการสอนและทำแบบทดสอบ ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต การซักถาม

ความเห็นเกี่ยวกับชุดการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งได้ผลสรุปว่า คำศัพท์ในบทอ่าน บางตอนยาก และมีจำนวนพยางค์มากเกินไป และสื่อพาวเวอร์พอยท์ควรมีสีสันมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ นำข้อมูลดังกล่าวมา ปรับปรุง ชุดการสอน และแบบทดสอบให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 นำแบบเรียนที่ปรับปรุงแล้วตามข้อ 3.1 และ 3.2 ไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ จำนวน 12 คน เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอนภาษา และวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

ผลการประเมินคุณภาพชุดการสอน

ผลการประเมินคุณภาพแบบเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ผลการประเมินดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้านเนื้อหา

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์	3		
2. เนื้อหาถูกต้อง	3		
3. คำอธิบายถูกต้อง	3		
4. ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	1	2	
5. แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3		

จากตาราง 1 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาว ต่างประเทศด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับเหมาะสมดีมาก มีค่าเฉลี่ย 0.87

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
ด้านรูปเล่ม

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ประกอบเนื้อเรื่อง	3		
2. ความชัดเจนของเนื้อหาในภาพ	3		
3. รูปแบบตัวอักษร	3		
4. ขนาดตัวอักษร	2	1	
5. สีของตัวอักษร	3		

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพ ชุดการสอนภาษาไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้านรูปเล่มโดยโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมินให้อยู่ในระดับเหมาะสมดีมาก มีค่าเฉลี่ย 0.93

ตาราง 3 แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ชุดการสอนภาษาไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3		
2. แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสม	3		
3. แบบทดสอบช่วยตอบสนองความสนใจของนักเรียน	1	2	
4. ข้อคำถามในแบบทดสอบมีจำนวนเพียงพอและครอบคลุมวัตถุประสงค์	3		
5. คำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อชัดเจน	3		

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของชุด การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาว ต่างประเทศ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมินให้อยู่ในระดับเหมาะสมดีมาก มีค่าเฉลี่ย 0.87

สรุปได้ว่า ผลการประเมินคุณภาพผลการประเมินคุณภาพ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรม ไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรีนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านอยู่ในระดับ มีความเหมาะสมดีมาก มีค่าเฉลี่ย 0.89 สามารถ นำไปใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้

4. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ดังนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่ง เป็นผู้เรียนชาวต่างประเทศจำนวน 12 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 จัดทำคู่มือครูซึ่งประกอบด้วยแผนการสอนจำนวน 6 แผนตามบทเรียนทั้ง 6 บท และทำเฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน กำหนดเวลาไว้แผนการสอนละ 2 คาบ (คาบละ 60 นาที)

4.2 ระหว่างการสอน ผู้วิจัยบันทึกคะแนนจากแบบทดสอบท้ายบทเรียนของผู้เรียนทุก บทจำนวน 6 ครั้ง และจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนหลังเรียน 1 ครั้งหลังจากผู้เรียน เรียนจบครบทุกคาบแล้ว ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาทดลองไว้ทั้งหมด 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน และ ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนรวมทั้ง 6 บท 1 วัน รวม 13 วัน ดังมีรายละเอียดการเก็บ รวบรวมข้อมูลดังนี้

ตาราง 4 ระยะเวลาในการทดลอง

สัปดาห์ที่	วันที่	รายการ	เวลา
1	1	บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์ (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	2	บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์และทำแบบทดสอบท้าย บทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	3	บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	4	บทที่ 2 พระบรมมหาราชวังและ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
2	5	บทที่ 3 พระอารามหลวง (ครั้งที่ 1)	60 นาที

ตาราง 4 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	วันที่	รายการ	เวลา
3	6	บทที่ 3 พระอารามหลวงและ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	7	บทที่ 4 ศาสนสถาน	60 นาที
	8	บทที่ 4 ศาสนสถานและ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	9	บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	10	บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	11	บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์ (ครั้งที่ 1)	60 นาที
4	12	บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์และ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	13	ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนรวมทั้ง 6 บท	60 นาที

4.3 นำคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของผู้เรียนมาคิดเป็นค่าเฉลี่ย

4.4 หาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยหาคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน แล้วเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบท้ายบทเรียน

ตาราง 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
จำแนกเป็นรายบุคคล

ผู้เรียน คนที่	ระหว่างเรียน						หลังเรียน
	บทที่1 คะแนนเต็ม	บทที่2 คะแนนเต็ม	บทที่3 คะแนนเต็ม	บทที่4 คะแนนเต็ม	บทที่5 คะแนนเต็ม	บทที่6 คะแนนเต็ม	คะแนน เต็ม
	10	10	10	10	10	10	30
1	10	10	9	10	8	9	30
2	6	8	8	9	8	8	23
3	9	9	8	9	9	8	23
4	9	8	9	9	10	9	30
5	10	9	10	9	10	9	29
6	9	10	9	9	9	8	22
7	8	8	9	9	9	9	23
8	10	7	7	8	9	8	26
9	7	9	10	10	9	8	30
10	10	9	7	9	8	9	24
11	10	7	9	9	8	8	30
12	9	6	8	8	9	10	29

5. การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนจากแบบบันทึก คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2531: 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยว เกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์; สมเชาว์ เนตรประเสริฐ; และสุดา สินสกุล. 2520: 495-496)

$$E1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

และ

$$E2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E1 แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นแบบทดสอบในบทเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
	E2 แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครบทั้ง 5 บทคิดเป็นร้อยละ
	$\sum X$ แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท
	$\sum F$ แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครบทั้ง 5 บท
	N แทน	จำนวนผู้เรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง
	A แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
	B แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครบทั้ง 5 บท

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ได้นำ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และได้เก็บรวบรวมข้อมูลตาม ตารางที่ 5 แล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาศึกษา เพื่อหาประสิทธิภาพของ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยใช้ เกณฑ์ 80/80 และศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียนที่เรียน ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยเปรียบเทียบคะแนน จาก แบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลัง ใช้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรม ไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยใช้สัญลักษณ์ในการ วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนผู้เรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
ΣX	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท
ΣF	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนครบทั้ง 6 บท
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นแบบทดสอบในบทเรียนคิดเป็นร้อยละ จากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ จากการทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครบทั้ง 6 บท คิดเป็นร้อยละ
A	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E1)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบ ทั้ง 6 บทเพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง (E2)

3. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาประสิทธิภาพแบบเรียน ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E1) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 6 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ บทเรียนที่ 1-6

ผู้เรียน คนที่	บทที่1 คะแนนเต็ม	บทที่2 คะแนนเต็ม	บทที่3 คะแนนเต็ม	บทที่4 คะแนนเต็ม	บทที่5 คะแนนเต็ม	บทที่6 คะแนนเต็ม
	10	10	10	10	10	10
1	10	10	9	10	8	9
2	6	8	8	9	8	8
3	9	9	8	9	9	8
4	9	8	9	9	10	9
5	10	9	10	9	10	9
6	9	10	9	9	9	8
7	8	8	9	9	9	9
8	10	7	7	8	9	8
9	7	9	10	10	9	8
10	10	9	7	9	8	9
11	10	7	9	9	8	8
12	9	6	8	8	9	10
ΣX	107	100	103	108	106	103
$\bar{X}$	8.91	8.33	8.58	9	8.83	8.33
E1	89.16	83.33	85.83	90.00	88.33	83.33

จากตาราง 6 ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนของ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ แต่ละบท คิดเป็นร้อยละ 83.33 – 90.00 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ (E1=80) โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับต่อไปนี้

บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 89.16
บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 83.33
บทที่ 3 พระอารามหลวง	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 85.83
บทที่ 4 ศาสนสถาน	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 90.00
บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 88.33
บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 83.33

ประสิทธิภาพข้างต้นแสดงว่าบทเรียนแต่ละบทรวม 6 บท ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ (E1=80) โดยมีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.66 (E1=86.66)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ทั้ง 6 บท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง (E2)

ตาราง 7 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทั้ง 6 บท

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนคะแนนเต็ม 30
1	30
2	23
3	23
4	30
5	29
6	22
7	23
8	26
9	30

ตาราง 7 (ต่อ)

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนคะแนนเต็ม 30
10	24
11	30
12	29
Σx	319
$\bar{x}$	26.58
E2	88.61

จากตาราง 7 ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศทั้ง 6 บท คิดเป็นร้อยละ 88.61 ($E2=88.61$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวหลังที่กำหนดไว้ ($E2=80$) แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านประวัติความเป็นมาของ โบราณสถาน ที่สำคัญของประเทศไทย และมีความรู้ทางวัฒนธรรมในด้านอื่นๆ มากขึ้น นอกจากนี้ยังได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนรวมทั้งได้เพิ่มพูนความรู้วงศัพท์เกี่ยวกับโบราณสถานต่างๆ ด้วย

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียน $E1=86.66$ และ $E2=88.61$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E1/E2 = 80/80$

ตาราง 8 แสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2=80/80$)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	เกาะรัตนโกสินทร์	89.16	
2	พระบรมมหาราชวัง	83.33	
3	พระอารามหลวง	85.83	

ตาราง 8 (ต่อ)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
4	ศาสนสถาน	90.00	
5	อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญ ทางประวัติศาสตร์	88.33	
6	แหล่งการค้าและการพาณิชย์	83.33	
	รวมเฉลี่ย 6 บท	86.66	88.61

จากตาราง 8 ผู้วิจัยพบว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทั้ง 6 บท มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพค่าเฉลี่ยทั้ง 6 บทเรียนคือ E1 = 86.66 และประสิทธิภาพคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท คือ E2 = 88.61 ประสิทธิภาพข้างต้น แสดงว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพ 86.66/88.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการที่หนังสือ สอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติส่วนใหญ่ มักเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นมาเพื่อใช้สอนคำศัพท์ วลี หรือประโยคที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำเป็นต้องใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับคนไทยได้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น ไม่ได้มุ่งเน้นที่เนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทยเท่าที่ควร (บุญเรือง ชื่นสุวิมล. 2553: 56) ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างชุดการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย โดย นำเนื้อหาเกี่ยวกับเกาะรัตนโกสินทร์ มาเรียงเรียงใหม่ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ที่มีพื้นภาษาที่จำกัด แต่มีความสนใจใคร่รู้และกระตือรือร้นที่จะได้ไปเที่ยวชมยังสถานที่เหล่านั้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง ชุดการสอน การสอนภาษาและวัฒนธรรม และประวัติความเป็นมารวมถึงความสำคัญของโบราณสถานและสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ ทำให้ผู้วิจัยเกิดองค์ความรู้และได้ดำเนินการสร้างชุดการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพื่อใช้สอนภาษาควบคู่กับ วัฒนธรรม โดยกำหนดเนื้อหาในชุดการสอนไว้ 6 บท ได้แก่ เกาะรัตนโกสินทร์ พระบรมมหาราชวัง พระอารามหลวง ศาสนสถาน อนุสรณ์สถาน และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และแหล่งการค้าและการพาณิชย์ ในแต่ละบทจะสอดแทรกเนื้อหา เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของ โบราณสถานนั้นๆ และให้ข้อมูลเชิงไทยศึกษาเกี่ยวกับความคิดและความเชื่อของคนไทย โดยคำนึงว่า ข้อมูลเหล่านั้นต้องเป็นข้อมูล que ผู้เรียนชาวต่างประเทศ จำเป็นต้องทราบเพื่อให้เข้าใจคนไทยมากยิ่งขึ้น เท่านั้น ข้อมูลจะต้องไม่ลงลึกมากเกินไปจนเกินระดับภาษาและบริบทของผู้เรียน เมื่อได้ชุดการสอนและแบบทดสอบแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวม และจัดทำสื่อต่างๆ ที่ใช้สำหรับการสอน ได้แก่ แผนการสอน สื่อพาวเวอร์พอยท์ บัตรคำ และสื่อ วิดีทัศน์ แล้วนำมารวมเป็นคู่มือครูสำหรับใช้ชุดการสอน จากนั้นจึงนำเสนอชุดการสอนฉบับสมบูรณ์ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ชุดการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ เนื้อหา ภาษา รูปแบบ และให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข จากนั้นผู้วิจัย จึงนำชุดการสอนที่ได้รับการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองสอนกับ ผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีพื้นภาษาและวัยที่ใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อ เสนอแนะจากผู้เรียนกลุ่มนี้ มาปรับปรุงแก้ไข ชุดการสอนให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เมื่อได้ชุดการสอนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข และมีคุณภาพเพียงพอสำหรับการทดลองแล้ว ผู้วิจัยจึงนำชุดการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพแบบเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวต่อไปในการสรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้สร้าง ชุด การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้าง ทักษะทางการใช้ภาษา เพิ่มพูนวงศัพท์ และเสริมความรู้ทางวัฒนธรรมและไทยศึกษาแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ ผู้วิจัยพบว่าชุดการสอนนี้ สามารถเป็นแนวทางในการสร้าง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในหัวข้ออื่นๆ สำหรับผู้เรียน ชาวต่างประเทศ อันช่วยให้ชาวต่างประเทศเข้าใจ ความคิดและความเชื่อของ คนไทย ซึ่งจะนำไปสู่ การปฏิบัติตน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเมื่อ นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรืองนำ เที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มาทำการทดลองตามกระบวนการในการหา ประสิทธิภาพชุดการสอน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์นั้นปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับ ผู้เรียนชาวต่างประเทศ 6 บทดังนี้

บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์

บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง

บทที่ 3 พระอารามหลวง

บทที่ 4 ศาลนสถาน

บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์

การกำหนดหัวข้อบทเรียน ในชุดการสอน แต่ละบท ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้วิเคราะห์จาก หลักสูตร สาระการเรียนรู้ และ มาตรฐานระดับ ความสามารถทางภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศ ในโรงเรียน นานาชาติ จนกระทั่งสามารถกำหนดหัวข้อบทเรียนทั้ง 6 บทได้ การตั้งชื่อบทเรียนทั้ง 6 นี้มีหลักคือ สังเกตลักษณะของสถานที่นั้นๆ แล้วจึงนำมาจัดหมวดหมู่ให้เหมาะสม หลักการแบ่งหมวดหมู่เช่นนี้ ช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศได้เข้าใจความสำคัญ ตามลักษณะ ของโบราณสถานใน เกาะ รัตนโกสินทร์ได้ดียิ่งขึ้น

2. ชุดการสอน ภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับ ผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพ 86.66/88.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ (E1/E2 = 80/80) โดยประสิทธิภาพตัวแรก (E1) ของบทเรียนทั้ง 6 บทอยู่ระหว่าง 83.33 – 90 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เป็น 86.66 และประสิทธิภาพตัวหลัง (E2) เป็น 88.61 แสดงว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรม ไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะ นำไปใช้เป็นชุดการสอนสำหรับการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศได้

อภิปรายผล

1. ค่าประสิทธิภาพของ ชุดการสอน แต่ละบทของ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1 = 80$) ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 89.16
บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 83.33
บทที่ 3 พระอารามหลวง	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 85.83
บทที่ 4 ศาสนสถาน	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 90.00
บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 88.33
บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์	ประสิทธิภาพ ร้อยละ 83.33

ประสิทธิภาพตัวแรกของบทเรียนเฉลี่ยมีค่าประสิทธิภาพเป็น 86.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) ทั้งนี้เป็นเพราะ ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกิดจากความรู้ที่ได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย อีกทั้งได้รับการประเมินประสิทธิภาพเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนแรก ได้รับการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำด้านเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่สอง ได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีพื้นความรู้และวัยใกล้เคียงกัน โดยให้เรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ และทำแบบทดสอบ จากนั้น ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อขอความเห็นด้านเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ แล้วรวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ ชุดการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แล้วจึงจะนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน ผลปรากฏว่าชุดการสอนทุกบทผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกตามที่กำหนดไว้ ($E1=80$) แสดงว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้ ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์คือ การออกแบบชุดการสอน การเลือกใช้สื่อประกอบการสอน และการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ ประกอบกับมีการจัดการเรียนรู้ นอกชั้นเรียนในรูปแบบการจัดทัศนศึกษาที่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม พระบรมมหาราชวัง และพานังรณดุสถานที่สำคัญอื่นๆ บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ เช่น เสาชิงช้า สนามหลวง อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ฯลฯ นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้ทำกิจกรรมเสนอแนะอื่นๆ เช่น ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่ตนเองสนใจ เขียนข้อมูลที่ ได้และนำมาพูดให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน เขียนบรรยายรูปภาพตนเองขณะทำกิจกรรมต่างๆ ระหว่างการทัศนศึกษา เขียนบรรยายความรู้สึกและความรู้ที่ได้จากการทัศนศึกษาและนำไปติดที่ป้ายนิเทศ ฯลฯ อีกทั้ง การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนเอื้อให้

ผู้สอนสามารถใช้สื่อได้อย่างหลากหลาย ทั้งสื่อที่เป็นพาวเวอร์พอยท์ วิดีทัศน์ บัตรคำ บัตรภาพ แผนที่ แผ่นพับและสื่อของจริง (authentic documents) อื่นๆ ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานและเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลคือ การที่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปได้อย่างราบรื่น และชุดการสอน มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในสมมติฐานของการวิจัย

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าประสิทธิภาพร้อยละของแต่ละบทเรียนมีความแตกต่างกันบทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด $E1 = 90.00$ คือ บทเรียนที่ 4 ศาสนสถาน ส่วนบทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละ น้อยกว่าบทอื่น คือ บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง และบทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด $E1 = 83.33$ ทั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เนื่องจากเนื้อหาในบทเรียนอยู่ในบริบทที่ห่างไกลจากความคุ้นเคยของผู้เรียนมาก เนื้อหาจึงเป็นเรื่องแปลกใหม่ซึ่งผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน อีกทั้งคำศัพท์ในบทเรียนค่อนข้างยาก ทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาทั้งการอ่านออกเสียงและการนำไปใช้ ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพร้อยละ ของบทเรียนทั้ง 2 บทนี้ น้อยกว่าของบทเรียนอื่นๆ ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหานี้จึงได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยการอธิบายเพิ่มเติม และหาเวลาฝึกผู้เรียนอ่านออกเสียงเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ยังจัดทำสื่อเพิ่มเติมในรูปแบบคลิปเสียงให้ผู้เรียนนำกลับไปใช้ประกอบการฝึกอ่านออกเสียงด้วยตนเองที่บ้าน

2. ค่าประสิทธิภาพของ ชุดการสอนรวมทั้ง 6 บท และประสิทธิภาพคะแนนทดสอบ ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนทั้ง 6 บท มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E1/E2=80/80$)คือ $E1 = 86.66$ และ $E2 = 88.61$ ทั้งนี้เป็นเพราะชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่องว่ามีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย จึงเป็นที่สนใจของผู้เรียนชาวต่างประเทศ ประกอบกับการออกแบบชุดการสอนในแต่ละบทเรียนมีความเป็นลำดับขั้นตอน กล่าวคือ มีบทอ่านที่เป็นจดหมายสำหรับนำเข้าสู่บทเรียน บทอ่านหลักที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ ข้อควรระวัง จำ ไบความรู้คำศัพท์และแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศเมื่อจะไปท่องเที่ยวยังสถานที่เหล่านั้น อีกทั้ง การเรียบเรียงเนื้อหาในแต่ละส่วน คำหนึ่งถึงข้อจำกัดทางภาษาของผู้เรียน ที่มีความคิดอ่านสูง แต่มีพื้นภาษาจำกัด ผู้วิจัยจึง เรียบเรียงเนื้อหาให้สั้น กระชับและใช้ภาษาให้ง่ายที่สุด มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนภาษา ควบคู่กับวัฒนธรรม ในแง่วัฒนธรรมได้ตัดเฉพาะประเด็นที่ชาวต่างชาติควรรู้เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อคนไทยมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 269) ที่กล่าวว่า “การเรียนภาษาควบคู่กับการเรียนรู้ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษามีความสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิต ความคิด ความรู้สึก และความเชื่อของเจ้าของภาษา เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในการอยู่ร่วมกันในสังคม มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน และยอมรับความแตกต่างของกันและกันได้ ” ผู้เรียนจึงเกิดการเรียนรู้ที่เป็นระบบระเบียบทั้งด้านภาษา และวัฒนธรรม นอกจากนี้ ชุดการสอนมี กิจกรรมเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษา และทดสอบความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทย ในสถานการณ์ ด้วย กิจกรรมนี้คือ

การทัศนศึกษา ดังที่ สุกัทร อักษรานุเคราะห์ (2532: 43) กล่าวว่า “การจัดทัศนศึกษา (Field Trip) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษา ในสถานการณ์จริง เช่น การสั่งอาหาร การซื้อของ ฯลฯ ซึ่งเป็นการประเมินความรู้ทางวัฒนธรรมหลังจากเรียนในชั้นเรียนและช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนเมื่อได้ลงมือปฏิบัติจริง” และการเดินทางไปทัศนศึกษาตามสถานที่สำคัญของเมืองไทย เช่น วัดวาอาราม โบราณสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ มีเพียงแต่ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนภาษา แต่ยังทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่สอดแทรกอยู่ด้วย การทัศนศึกษาจึงทำให้ผู้เรียนได้ซึมซับวัฒนธรรมไทย ได้เรียนรู้และเข้าใจภาษาไทยมากยิ่งขึ้น และยังช่วยสร้างความประทับใจให้กับผู้เรียนได้ดีเป็นอย่างยิ่ง (สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธ์ . 2549: 21) และเนื่องจากนวัตกรรมเล่มนี้จัดทำขึ้นในรูปของชุดการสอนที่มีสีสันสวยงามเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และมีสื่อหลากหลายเช่น บัตรคำศัพท์ พาวเวอร์พอยท์ แผนที่ วิดีทัศน์ สื่อของจริงเช่น แผ่นพับ ป้ายประกาศ ฯลฯ อันช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนจึงให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่กำหนด ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า ชุดการสอนภาษา และวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นี้ มีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) คือ $E1=86.66/E2=88.61$ จึงกล่าวได้ว่าสามารถนำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การใช้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ผู้สอนควรกำหนดกิจกรรมให้หลากหลายตามระดับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน โดยผู้สอนสามารถปรับกิจกรรมให้มีการบูรณาการทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนควบคู่กับการเรียนเนื้อหาทางวัฒนธรรมไทย หรืออาจจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ยังสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอื่นๆ เช่น อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดอยุธยา เป็นต้น โดยผู้สอนกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ เนื้อหาในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยดังกล่าวควรมี เนื้อหาด้านไทยศึกษาที่ชาวต่างประเทศควรทราบ รวมทั้งกำหนดวงศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน คำอ่านซึ่งเขียนจากระบบสัทอักษรที่ผู้เรียนคุ้นเคยมากที่สุด และคำแปล พร้อม ตัวอย่างประโยค ทั้งนี้ ผู้สอนควรเรียบเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก ให้ ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองในบางส่วน และควรมีกิจกรรมเสนอแนะที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม ในหัวข้อหรือประเด็นที่ตนสนใจด้วย อีกทั้ง สื่อประกอบการสอนควรมีความ

หลากหลาย เช่น พาวเวอร์พอยท์ รูปภาพ สื่อของจริงเช่น แผนที่ รูปภาพ แผ่นพับ ฯลฯ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่านได้ง่ายขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ ผลของการทัศนศึกษาที่มีต่อ ทักษะคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยของนักเรียนชาวต่างชาติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการทดลองสร้าง ชุดการสอน สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศในโรงเรียนนานาชาติเพื่อสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานเดียวกัน โดยเนื้อหาควรครอบคลุมและ สอดคล้องกับ สาระการเรี้นรู้และ มาตรฐานระดับความสามารถทางภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศ

2.3 ควรมีการพัฒนาชุดการสอนด้วยการทำ สื่อมัลติมีเดียใน รูปแบบ ซีดีรอม (CD-Rom) เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย สำหรับชาวต่างประเทศ โดยจัดทำเป็นเว็บไซต์นำเสนอเกมภาษาที่ กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน อันทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกา รใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้าข้อมูล อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. (2533). รายงานการวิจัยการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาฝรั่งเศส. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กลุ่มบริษัททีโอเอ. (2540). คู่มือเดินชมเมือง ชุด เกาะรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์พลชัย.
- กฤษณะ เดชาสุภักษ์ชน. (2552). พฤติกรรมและทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษณา สุภาพักตร์. (2551). แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงควบกล้ำสำหรับชาวต่างชาติ. สารนิพนธ์. ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เงิน เก็ม ตู. (2552). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ไบกาชุย. (ม.ป.ป.). การเขียนสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฉลองชัย สุวัฒน์บุรณ. (ม.ป.ป.). เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์; สมเชาว์ เนตรประเสริฐ; และสุดา สิ้นสกุล. (2520). แบบฝึกปฏิบัติระบบชุดการสอนแผนจุฬา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชษฐวัช ชวกาญจนกิจ. (2547). การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2520). ระบบสื่อการสอน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- เชวง จันทรเขตต์. (2528). การแปลเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฐาปนี. (2549). พิธีกรรมและความเชื่อท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- ดาวรัตน์ ชูทรัพย์. (2545). เกาะรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: พี เอส พี.
- ดุจกาญจน์ ชัยวิศิษฐ์. (2546). การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยเรื่องคำราชาศัพท์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. รายงานการศึกษาอิสระ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- เดือนตา ไม้จันทร์. (2529). ความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนหัวข้อวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ทัศนีย์ ผลเนื่องมา. (2521). การสร้างชุดการสอนเรื่องวันลอยกระทงและวันขึ้นปีใหม่ สำหรับ
ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธรรมเกียรติ กันอริ. (2537). พระนครควมชม ฉบับเที่ยวไปให้ไกล จากใกล้ใกล้กินต่าง.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิราบ.
- นงลักษณ์ สิ้นสืบผล. (2521). การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียนภาษาไทย สำหรับ
นักเรียนชาวเขา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ ชาญณรงค์. (2545). วัฒนธรรมและศาสนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547, พฤศจิกายน). การสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ.
วรรณทิทัศน์. 4(12): 268-278.
- นิตดา หงษ์วิวัฒน์. (2550). สมุดภาพเสริมการเรียนการสอน : วัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระ
บรมมหาราชวัง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แสงแดด.
- นิตยา วิจารณ์ันท์. (2551). การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเรือง ชื่นสุวิมล. (2553, กรกฎาคม – ธันวาคม). หนังสือสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ
เขียนขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ใด. วารสารภาษาและภาษาศาสตร์. 29(1): 56-77.
- ประพันธ์ศักดิ์ สุขสอาด. (2551). การสร้างคู่มือเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 : กรณีศึกษาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ประภาพรรณ เส็งวงศ์. (2550). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ:
อี. เค. บุ๊คส์.
- ประภัสสร เกตุจันทร์. (2551). ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับ
นักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- ปราณี กล่ำส้ม. (2549). ย่านเก่าในกรุงเทพ เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.
- ปราณี ปัญญาคะ. (2528). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนของ
รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียน
โดยครูเป็นศูนย์กลาง. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ:

- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี สมณา. (2540). การใช้แบบฝึกสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2545). รายงานผลการวิจัย สถานภาพการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียา อนุรัตน์. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและสัมฤทธิ์ผลในการอ่านภาษาอังกฤษ. ปรินญาณิพนธ์. ค.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เป็รื่อง กุมุท. (2519). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เจริญรักษ์การพิมพ์.
- พัชนี หุนคง. (2546). การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2537). ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพ็ญพชร สุวรรณสนธิชัย. (2547). ทศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อวัดพระศรีรัตนศาสดาราม. สารนิพนธ์ บช.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญฉวี รัชวลลี. (2514). ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณิพนธ์. ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรพร หิรัญภัทร์. (2548 , มกราคม-มิถุนายน). การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนภาษาที่สอง. ภาษาและวัฒนธรรม. 24(1): 82-91.
- เมธิกา ไชยรัตน์. (2552). การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดปฏิญญารักษาสิ่งแวดล้อม 7 Greens. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2533). การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2531). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา (ฝ่ายวัดผลและวิจัย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วัชรภรณ์ ระเบียบศรี. (2551). พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาเที่ยววัดในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา ชาวหา. (2533). สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2533). พัฒนาหลักสูตร และการสอน. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชาการ, กรม. (2544). คู่มือกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศอื่น. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิภาศรี จ้อยสูงเนิน. (2537). การแก้ไขการออกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของนักเรียนระดับ 8 โรงเรียนนานาชาติ เชียงใหม่ โดยการแทนเสียงด้วยตัวอักษรอย่างมีระบบ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สมกมล พวงพรหม. (2546). ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในถนนข้าวสาร กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตร วรรณวิไล. (2527). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการสอนเสริมและไม่สอนเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์. กศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธ์. (2545). แบบเรียนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- (2545). คู่มือการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- (2549). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. เชียงใหม่: มิ่งเมือง.
- ศิริวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงศ์ พยอมแย้ม. (2533). การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2545). ถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ : Bangkok Cultural Route. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สร้อยนภา อิ่มสมบูรณ์. (2542, มกราคม). วัฒนธรรมกับการสอนภาษา. วารสารการศึกษาเอกชน. 9(81): 52-57.

- สุดารา สุจฉายา. (2547). *คู่มือนำชม กรุงรัตนโกสินทร์ : เมืองวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สารคดี.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2547). *การผลิตชุดการสอนและชุดการสอนภาษาไทยเรื่อง “มาตราตัวสะกด”*. สุพรรณบุรี: โรงเรียนสุพรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.
- สุพรรณริกา วัฒนบุญย์. (2523). *การทดลองเปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษแบบเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับการสอนภาษาอังกฤษแบบธรรมดา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุพรรณณี. (2554). *ตามรอยประวัติศาสตร์เกาะรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวดี เมืองสุข. (2546). *การพัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เสฐียรโกเศศ (พระยาอนุমানราชชน). (2501). *วัฒนธรรมเบื้องต้น*. ราชบัณฑิตยสถาน.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (2533). *แบบเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคัดพร้าว.
- (2533). *แบบเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคัดพร้าว.
- อรนุช ลิมตศิริ. (2551). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรสรวง บุตรนาถ. (2541). *นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์จากอดีตถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: สุสานการพิมพ์.
- อัมพร พงษ์ธา. (2518). *การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Allen; Edward David; & Valette Rebecca M. (1981). *Classroom Techniques: Foreign Languages and English as a Second Language*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Brooks; & Nelson. (1964). *Language and Language Learning*. (2nd ed.). New York: Harcourt. Brace & World Inc.
- Brown; & Douglas, H. (1980). *Principle of Language Learning and Teaching*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

- Finnochiaro, Mary. (1969). *Teaching English as a Second Language*. (revised and enlarged ed.). New York: Harper & Row Publishers.
- Johnston, Majorie G. (1967). *How can Modern Language Teaching Promote International Understanding?*. Foreign Language Teaching. New York: The Macmillan Company.
- Nostrand, Howard Lee. (1966). *Describing and Teaching the Sociocultural Context of a Foreign Language and Literature*. Trends Language and Teaching. New York: McGraw-Hill.
- Kramsch, Claire. (1993). *Context and Culture in Language Teaching*. Oxford: University Press.
- Lado, Robert. (1964). *Language Teaching A Scientific Approach*. New York: McGraw-Hill.
- (1977). *Language Testing*. London: Longman.
- Politzer, Robert. (1959). "Report of the Fifth Annual Round Table Meeting on Linguistics and Language Teaching" in Valves, Joyce Merrill, Editor. (1986). *Culture Bound: Bridging the Cultural Gap in Language Teaching*. pp. 123.
- Shores, Louis. (1960). *Instructional Materials and Introduction of Teachers*. New York: The Ronald Press Company.
- Valette, Rebecca M. (1977). *Classroom Techniques Foreign Language and English As A Second Language*. Chicago: Harcourt Brace Jovanovich.
- Webster, Noah. (1984). *New Webster's Dictionary of the English Language*. New York: the Deair Publishing Company, Inc.
- William L. Warren. (2008). *Thailand Sketchbook : Portrait of a Kingdom*. Bangkok: Asiabooks.
- Yodmani; Suvit; et al. (2005). *Thailand: Traits and Treasures*. Bangkok: Darnsutha Press.
- (2001). *Thailand into 2002's*. Bangkok: Amarin Printing and Publishing.

ภาคผนวก

ที่ ศธ 0519.12/ 5968

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร

เนื่องด้วย นายประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง
“ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ”
โดยมี อาจารย์ภรพัศ สุร้อยระย้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียน
ชาวต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายประสิทธิ์ชัย
สำเภาทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรีประไพ วัฒนะรัตน์)

เลขานุการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084-136-6650

ที่ ศธ 0519.12/5967

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ

เนื่องด้วย นายประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง
 “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ”
 โดยมี อาจารย์ภรพัศุ สร้อยระย้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ
 อาจารย์ชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์ และ อาจารย์รุ่งสุคนธ์ บุรณะถาวร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอน
 ภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
 นายประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรีประไพ วัฒนะรัตน์)

เลขานุการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084-136-6650

ที่ ศธ 0519.12/5969

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มกราคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพ

เนื่องด้วย นายประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง
“ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ”
โดยมี อาจารย์ภรพัศ สร้อยระย้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่เพื่อทดลองใช้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้น 6^c - 5^c จำนวน 15 คน
ในระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2554

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง
ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรีประไพ วัฒนะรัตน์)

เลขานุการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 084-136-6650

ภาคผนวก ข

แผนการสอน

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง เกษะรัตนโกสินทร์

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 คาบเรียน

สาระสำคัญ

เกษะรัตนโกสินทร์เป็นชื่อเรียกพื้นที่เก่าแก่แห่งหนึ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับ การสถาปนา กรุงเทพมหานครเป็นราชธานีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เกษะรัตนโกสินทร์นี้แท้จริงแล้วไม่ใช่เกษะแต่ เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้ถูกล้อมรอบด้วยแม่น้ำและลำคลอง มีลักษณะคล้ายเกษะจึงเป็นที่มาของชื่อ เกษะรัตนโกสินทร์ พื้นที่บริเวณนี้มีความสำคัญมากเพราะเป็นที่ตั้งของโบราณสถานที่สำคัญของชาติ มากมาย เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดพระแก้ว ศาลหลักเมือง เสาชิงช้า วัดโพธิ์ ฯลฯ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของเกษะรัตนโกสินทร์ สามารถอธิบาย ความสำคัญและจำแนกหมวดหมู่ของสถานที่ท่องเที่ยวภายในเกษะรัตนโกสินทร์ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของเกษะรัตนโกสินทร์ได้
2. ผู้เรียนสามารถระบุตำแหน่งของสถานที่ท่องเที่ยวภายในเกษะรัตนโกสินทร์จากในแผนที่ได้
3. ผู้เรียนสามารถบอกชื่อสถานที่ท่องเที่ยวภายในเกษะรัตนโกสินทร์ได้
4. ผู้เรียนสามารถจำแนกหมวดหมู่ของสถานที่ท่องเที่ยวภายในเกษะรัตนโกสินทร์ได้

เนื้อหาสาระ

1. ความเป็นมาของเกษะรัตนโกสินทร์ กรุงรัตนโกสินทร์ และกรุงเทพมหานคร
2. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญภายในเกษะรัตนโกสินทร์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

คาบเรียนที่ 1

1. ผู้เรียนดูแผนที่เกษะรัตนโกสินทร์และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในบริเวณนั้น จากนั้นช่วยกันบอกชื่อสถานที่ท่องเที่ยวที่ตนเองรู้จัก
2. ผู้สอนสรุปความคิดเห็นของผู้เรียน แล้วจึงนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องเกษะรัตนโกสินทร์

ขั้นสอน

3. ผู้เรียนอ่านจดหมายและทำแบบฝึกหัดถูก- ผิดเพื่อวัดความเข้าใจจากการอ่าน ผู้สอนสรุปความสำคัญของเกาะรัตนโกสินทร์ และเปิดวิดีโอทัศน์เรื่อง “เกาะรัตนโกสินทร์” และ “สารคดีเดินเที่ยวรอบเกาะรัตนโกสินทร์”
4. ผู้เรียนและผู้สอนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับความเป็นมาของเกาะรัตนโกสินทร์ จากนั้น ให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงข้อความในบทอ่านนำรู้โดยผลัดกันอ่าน ผู้สอน อธิบายเพิ่มเติมและให้ผู้เรียนช่วยกันสรุปความรู้สำคัญและทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากบทอ่าน

คาบเรียนที่ 2

5. ผู้เรียนระบายสีภาพเกาะรัตนโกสินทร์ โดยเน้นระบายคูคลองที่ล้อมรอบบริเวณเพื่อแสดงให้เห็นว่าพื้นที่บริเวณนี้มีลักษณะคล้ายเกาะ จากนั้น อภิปรายร่วมกันถึงสาเหตุที่ ต้องขุดแม่น้ำและลำคลองล้อมรอบ
6. ผู้สอนติดรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยว ที่สำคัญภายในเกาะรัตนโกสินทร์ 10 แห่งบนกระดาน ได้แก่ วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เสาชิงช้า สนามหลวง พระบรมมหาราชวัง ศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม ศาลหลักเมือง ท่าพระจันทร์ และปากคลองตลาด จากนั้น แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แจกแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาว่าสถานที่แต่ละแห่งตั้งอยู่ที่ไหน โดยใส่หมายเลขที่กำกับแต่ละสถานที่ลงในแผนที่ให้ตรงกับตำแหน่งของสถานที่นั้น ๆ
7. ผู้เรียนเขียนชื่อสถานที่แต่ละแห่งโดยดูชื่อจากในแผนที่ที่ผู้สอนให้ จากนั้นสุ่มผู้เรียน 4 คน ให้ออกมาลองจัดหมวดหมู่สถานที่เหล่านี้โดยแบ่งเป็น วัดหลวง วัง อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน และแหล่งการค้า และให้ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเฉลย ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมและให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดในชุดการสอน
8. ผู้เรียนศึกษาคำศัพท์จากในชุดการสอน ฝึกอ่านออกเสียง จากนั้น ทำแบบฝึกหัดเติมคำและเฉลยในชั้นเรียน
9. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท

ขั้นสรุป

10. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับเกาะรัตนโกสินทร์ร่วมกัน จากนั้น บันทึกความรู้ที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
2. ภาพสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญภายในเกาะรัตนโกสินทร์

3. แผนที่เกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้สอน และสำหรับผู้เรียน
4. พจนานุกรมไทย – ฝรั่งเศส ของ ศ.กิตติคุณ ดร. แพรวไพยม บุญยผลึก
5. วิดีทัศน์ “สารคดีนิทรรศน์รัตนโกสินทร์” จาก
<http://www.youtube.com/watch?v=t1rQdw6XXkU>
 และวิดีโอ “เดินเที่ยวรอบเกาะรัตนโกสินทร์” จาก
<http://www.youtube.com/watch?v=nqEzoe3X5Rk>
6. สื่อพาวเวอร์พอยท์ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
7. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
3. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 คาบเรียน

สาระสำคัญ

พระบรมมหาราชวัง หรือ วังหลวง สร้างขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2325 พร้อมกับวัดพระแก้ว หรือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ และเป็นศูนย์กลางการปกครอง ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ภายในพระบรมมหาราชวังมีพระที่นั่งมากมายเช่น พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬารไพมมาน พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ปราสาท ฯลฯ ซึ่งพระที่นั่งทุกองค์ล้วนมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่งดงามและสะท้อนความเชื่อที่ว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นสมมติเทพ นักท่องเที่ยวจึงต้องเคารพสถานที่และแต่งกายให้เหมาะสมเมื่อเข้าชมภายในพระบรมมหาราชวัง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของพระบรมมหาราชวังทั้งในอดีตและปัจจุบัน และอธิบายความเชื่อของคนไทยเกี่ยวกับองค์พระมหากษัตริย์ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถเล่าความเป็นมาของพระบรมมหาราชวังได้
2. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเชื่อของคนไทยที่มีต่อพระมหากษัตริย์ได้
3. ผู้เรียนสามารถบอกข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวังได้

เนื้อหาสาระ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของพระบรมมหาราชวังทั้งในอดีตและปัจจุบัน
2. ความเชื่อของคนไทยเกี่ยวกับองค์พระมหากษัตริย์
3. ข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

คาบเรียนที่ 1

1. ผู้เรียนดูรูปภาพพระที่นั่งต่างๆ ภายในพระบรมมหาราชวัง ผู้สอนซักถามผู้เรียนว่าเคยเห็นหรือเคยไปเที่ยวยังสถานที่เหล่านี้หรือไม่ รู้จักชื่อของสถานที่เหล่านี้ไหม สถานที่เหล่านี้ตั้งอยู่ที่ใด ฯลฯ จากนั้นจึงนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง พระบรมมหาราชวัง

ขั้นสอน

2. ผู้เรียนอ่านจดหมายและทำแบบฝึกหัดถูก - ผิดเพื่อวัดความเข้าใจจากการอ่าน ผู้สอนสรุปความสำคัญของพระบรมมหาราชวังทั้งในอดีตและปัจจุบัน จากนั้นเปิดวิดีโอวีดิทัศน์เรื่อง “หลงกรุง ตอน สถานที่ท่องเที่ยวในใจชาวต่างชาติ ” ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับวีดิทัศน์
3. ผู้สอนและผู้เรียนทบทวนความสำคัญของพระบรมมหาราชวังทั้งในอดีตและปัจจุบัน จากนั้นให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงข้อความในบทอ่านนำรู้โดยผลัดกันอ่าน ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมและให้ผู้เรียนช่วยกันสรุปความรู้สำคัญและทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากบทอ่าน
4. ผู้เรียนดูรูปภาพสัญลักษณ์ของพระมหากษัตริย์และพระสยามเทวาธิราช จากนั้น อภิปรายเกี่ยวกับความเชื่อของคนไทยที่มีต่อพระมหากษัตริย์ ผู้สอนสรุปและให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดถูก-ผิดในชุดการสอนสำหรับผู้เรียน

คาบเรียนที่ 2

5. ผู้เรียนดูรูปภาพนักท่องเที่ยวยที่แต่งกายไม่สุภาพเมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวัง จากนั้น ผู้สอนแสดงป้ายห้ามเกี่ยวกับการแต่งกายและให้ผู้เรียนช่วยกันบอกข้อห้ามและข้อพึงปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวัง ผู้สอนสรุปและให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเขียนบรรยายป้ายห้ามในชุดการสอน
6. ผู้เรียนศึกษาคำศัพท์จากในชุดการสอน ฝึกอ่านออกเสียง จากนั้น ทำแบบฝึกหัดเติมคำและเฉลยในชั้นเรียน
7. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

ขั้นสรุป

8. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับพระบรมมหาราชวังร่วมกัน จากนั้น บันทึกความรู้ที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
2. รูปภาพประกอบการสอน เช่น พระที่นั่งต่างๆ ภายในพระบรมมหาราชวัง ครุฑ อักษรย่อ ภปร. อุณาโลม ป้ายห้ามต่างๆ ฯลฯ
3. พจนานุกรมไทย – ฝรั่งเศส ของ ศ.กิตติคุณ ดร. แพรวไพยม บุญยผลึก
4. วิดีทัศน์ “หลงกรุง ตอน สถานที่ท่องเที่ยวในใจชาวต่างชาติ” จาก <http://www.youtube.com/watch?v=1RbUemrcZpQ>
5. สื่อพาวเวอร์พอยท์ เรื่อง พระบรมมหาราชวัง
6. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
3. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง พระอารามหลวง

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 คาบเรียน

สาระสำคัญ

พระอารามหลวงหรือวัดหลวง คือวัดที่พระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯให้ยกฐานะขึ้นเป็นวัดหลวง วัดหลวงในเกาะรัตนโกสินทร์มีหลายแห่ง วัดหลวงที่สำคัญแห่งหนึ่งคือ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือวัดพระแก้ว ซึ่งเป็นพระอารามหลวงประจำกรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งอยู่ภายในเขตพระบรมมหาราชวัง วัดนี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญนามว่าพระแก้วมรกต พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองไทย และเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่ ทางทิศใต้ของวัดพระแก้วนอกกำแพงพระบรมมหาราชวังเป็นที่ตั้งของวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามหรือวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นวัดหลวงประจำรัชกาลที่หนึ่ง และได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกว่าเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก ภายในวัดเก็บรักษาแผ่นจารึกควมรู้หลากหลายด้าน เช่น การแพทย์ การปกครอง การเมือง วรรณคดี ฯลฯ วัดนี้จึงได้รับการขนานนามว่าเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของไทย นอกจากนี้ วัดนี้ยังเป็นต้นกำเนิดตำนานนางสงกรานต์ของไทย และตำนานยักษ์วัดโพธิ์และยักษ์วัดแจ้งด้วย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับควมเป็นมาของพระอารามหลวงที่สำคัญแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง 2 แห่ง ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อเข้าชมภายในพระอารามหลวง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถบอกข้อแตกต่างระหว่างวัดหลวงและวัดราษฎร์ได้
2. ผู้เรียนสามารถเล่าความเป็นมาโดยย่อของวัดพระศรีรัตนศาสดารามและวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามได้
3. ผู้เรียนสามารถอธิบายความสำคัญของวัดพระศรีรัตนศาสดารามและวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามได้
4. ผู้เรียนสามารถบอกข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระอารามหลวงได้

เนื้อหาสาระ

1. ความเป็นมาของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
2. ความเป็นมาของพระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากรหรือพระแก้วมรกต และพระพุทธรูปไสยาสหรือพระนอน
3. ข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระอารามหลวง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

คาบเรียนที่ 1

1. ผู้สอนเปิดภาพสิ่งก่อสร้างภายในวัด พระอุโบสถ พระพุทธรูป ฯลฯ ภายในวัดพระศรีรัตนศาสดารามและวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามจากสื่อพาวเวอร์พอยท์ จากนั้น สนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับรูปภาพดังกล่าว แล้วจึงนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง พระอารามหลวง

ขั้นสอน

2. ผู้เรียนอ่านข้อความในจดหมายในชุดการสอน จากนั้น ผู้สอนแสดงรูปภาพพระอารามหลวงและวัดต่างๆ ไป และสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับความหมายของพระอารามหลวงและความแตกต่างระหว่างพระอารามหลวงหรือวัดหลวงและวัดราษฎร์
3. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดถูก – ผิด ผู้สอนเฉลยและอธิบายเพิ่มเติม จากนั้น ให้ผู้เรียนฝึกอ่านข้อความในบทอ่านนำรู้เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ผู้สอนแสดงรูปภาพสิ่งก่อสร้างของวัดหลวงทั้ง 2 แห่งจากสื่อพาวเวอร์พอยท์ เมื่อจบบทอ่าน ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปความรู้แล้วทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากบทอ่าน
4. ผู้สอนแสดงรูปภาพพระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากร หรือพระแก้วมรกต และรูปภาพพระพุทธรูปไสยาส หรือพระนอน จากนั้นสนทนากับผู้เรียน อธิบายเพิ่มเติมและให้ผู้เรียนอ่านข้อความใน “ข้อควรรู้ควรจำ” แล้วทำแบบฝึกหัดถูก – ผิด

คาบเรียนที่ 2

5. ผู้สอนเปิดวิดีโอทัศน์เรื่อง “เที่ยววัดพระแก้ว” และ “เก้าสิ่งมหัศจรรย์วัดโพธิ์” จากนั้น สนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับวิดีโอทัศน์ดังกล่าว
6. ผู้เรียนดูรูปภาพนักท่องเที่ยวที่แต่งกายไม่สุภาพ ผู้สอนแสดงแผนป้ายเตือนเรื่องการแต่งกายและข้อห้ามต่างๆ และให้ผู้เรียนช่วยกันบอกข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมพระอารามหลวง ผู้สอนสรุปและให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดในชุดการสอน
7. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์ยากในบทเรียน ให้ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงและศึกษาความหมาย จากนั้นทำแบบฝึกหัดเติมคำ และเฉลยร่วมกัน

- ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท

ขั้นสรุป

- ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับพระอารามหลวงร่วมกัน จากนั้น บันทึกความรู้ที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

- ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
- รูปภาพประกอบการสอน เช่น พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร พระพุทธรูปไสยาสน์ สิ่งก่อสร้างภายในวัด แผ่นจารึก ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่พระระเบียง ยักษ์ ฯลฯ
- พจนานุกรมไทย – ฝรั่งเศส ของ ศ.กิตติคุณ ดร. แพรวไพยม บุญยผลึก
- วีดิทัศน์ “เที่ยววัดพระแก้ว” จาก http://www.youtube.com/watch?v=kDQftG_FD-8 และ “เก้าสิ่งมหัศจรรย์วัดโพธิ์” จาก <http://www.youtube.com/watch?v=WxHEorMdsZQ>
- สื่อพาวเวอร์พอยท์ เรื่อง พระอารามหลวง
- แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

- สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
- สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง ศาสนสถาน

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 คาบเรียน

สาระสำคัญ

ศาสนสถานคือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ประเทศไทยของเรามีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ แต่ก็ยอมรับเอาพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์ฮินดูเข้ามาร่วมด้วย ดังเห็นได้จากงานพระราชพิธีประจำปีต่างๆ ซึ่งส่วนมากมาจากศาสนาพราหมณ์ฮินดูแทบทั้งสิ้น ศาสนสถานที่จะกล่าวถึงในบทเรียนนี้เป็นศาสนสถานในศาสนาพราหมณ์ฮินดู ได้แก่ ศาลหลักเมือง เสาชิงช้า และศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ ศาลหลักเมือง เสาชิงช้า และศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อเข้าชมศาสนสถานดังกล่าว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถเล่าความเป็นมาโดยย่อของศาลหลักเมือง เสาชิงช้า และศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผมได้
2. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของเครื่องสักการบูชาที่คนไทยนิยมนำไปสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้

เนื้อหาสาระ

1. ความเป็นมาของศาลหลักเมือง เสาชิงช้า และศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม
2. เครื่องสักการบูชาและความหมายของเครื่องสักการบูชาแต่ละชนิด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

คาบเรียนที่ 1

1. ผู้สอนเปิดภาพศาลหลักเมือง เทพารักษ์ทั้ง 5 องค์ที่ดูแลพระหลักเมือง เสาชิงช้า และพระแม่ธรณีบีบมวยผมจากสื่อพาวเวอร์พอยท์ จากนั้น สนทนากับผู้เรียนว่าเคยเห็นสถานที่

เหล่านี้ใหม่ คิดว่าสถานที่เหล่านี้เกี่ยวข้องกับอะไร ฯลฯ จากนั้นสรุปแล้วจึงนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ศาสนสถาน

ขั้นสอน

2. ผู้สอนสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับคำว่า “ศาสนสถาน” จากนั้น อธิบายเกี่ยวกับศาสนาประจำชาติไทย และพิธีกรรมที่รับมาจากศาสนาพราหมณ์ฮินดู
3. ผู้เรียนอ่านข้อความในจดหมายในชุดการสอน จากนั้น ผู้สอนแสดงรูปภาพพิธีกรรมโล้ชิงช้าเพื่อบูชาเทพเจ้าของศาสนาพราหมณ์ฮินดู และเล่าเหตุการณ์ก่อนพระพุทธเจ้าจะตรัสรู้จากรูปภาพตอนที่พระแม่ธรณีผุดขึ้นจากผืนดินและบีบน้ำจากมวยผมท่วมหมู่मारจนหมดสิ้น จากนั้นสนทนากับผู้เรียนสรุปแล้วจึงให้นักเรียนอ่านข้อความใน “บทอ่านนำรู้”
4. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์ยากใน “บทอ่านนำรู้” จากนั้น ให้ผู้เรียนดูวิดีโอที่สั้นเรื่อง “ศาลหลักเมือง” สนทนากับ ผู้เรียนเกี่ยวกับเทพบริวารทั้ง 5 องค์ที่คอยดูแลรักษาองค์พระหลักเมืองและประเทศไทยในด้านต่างๆ แล้วให้ผู้เรียนตอบคำถามจากบทอ่าน ผู้สอนเฉลยในชั้นเรียน

คาบเรียนที่ 2

5. ผู้เรียนดูรูปภาพดอกไม้ รูป เทียน ภาพคนไทยกำลังเติมน้ำมันตะเกียง กำลังแปะแผ่นทองคำเปลว จากนั้น ผู้สอนอธิบายความหมายของคำว่า “เครื่องสักการบูชา” แล้วให้ผู้เรียนอ่านข้อความใน “ข้อควรรู้ควรจำ” และทำแบบฝึกหัดถูก – ผิด จากนั้น เฉลยในชั้นเรียน
6. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความหมายของเครื่องสักการบูชาแต่ละชนิด จากนั้น ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด “ลองทำดูซิ” โดยให้เติมคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องสักการบูชา และบอกความหมายของเครื่องสักการบูชาเหล่านั้นๆ ผู้สอนเฉลยในชั้นเรียน
7. ผู้เรียนฝึกอ่านคำศัพท์ยากในบทเรียน ผู้สอนอธิบายความหมายคำศัพท์และตัวอย่างประโยคจากในบทเรียน จากนั้น ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด “ลองทำดูซิ” โดยเติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง และเฉลยร่วมกัน
8. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

ขั้นสรุป

9. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับศาสนสถานร่วมกัน จากนั้น บันทึกความรู้ที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
2. รูปภาพประกอบการสอน เช่น ศาลหลักเมือง เทพารักษ์ เสาชิงช้า พระแม่ธรณีบีบมวยผม พิธีโล้ชิงช้า ฯลฯ
3. พจนานุกรมไทย – ฝรั่งเศส ของ ศ.กิตติคุณ ดร. แพรวโพยม บุญยผลึก
4. วิดีทัศน์ “ศาลหลักเมือง” จาก <http://www.youtube.com/watch?v=s1B47whpc-4>
5. สื่อพาวเวอร์พอยท์ เรื่อง ศาสนสถาน
6. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
3. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 คาบเรียน

สาระสำคัญ

อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในเกาะรัตนโกสินทร์มีหลายแห่ง แต่ละแห่งสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ที่ระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในอดีต ในบทเรียนนี้จะกล่าวถึงอนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ 3 แห่ง ได้แก่ สนามหลวงหรือทุ่งพระเมรุ ซึ่งเป็นลานกิจกรรมของคนทุกชนชั้นตั้งแต่พระมหากษัตริย์จนถึงประชาชน ถนนราชดำเนินที่เป็นสถานที่จัดงานเฉลิมฉลองวันพ่อแห่งชาติและเป็นที่ยุมนุมเรียกร้องสิทธิ และอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของอนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ และสามารถเล่าความเป็นมาของวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอนุสรณ์สถานทั้ง 3 แห่งนี้ ได้แก่ วันพ่อแห่งชาติ วันรัฐธรรมนูญ และวันพีชมงคลได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาและความสำคัญของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ท้องสนามหลวง และถนนราชดำเนินได้
2. ผู้เรียนสามารถเล่าความเป็นมาสั้นๆ ของวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอนุสรณ์สถานทั้ง 3 แห่งได้
3. ผู้เรียนสามารถยกตัวอย่างกิจกรรมที่ทำในวันพ่อแห่งชาติ วันรัฐธรรมนูญ และวันพีชมงคลได้

เนื้อหาสาระ

1. ความเป็นมาของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ท้องสนามหลวง และถนนราชดำเนิน
2. วันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอนุสรณ์สถาน ได้แก่ วันรัฐธรรมนูญ วันพีชมงคล และวันพ่อแห่งชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

คาบเรียนที่ 1

1. ผู้สอนเปิดภาพอนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน และท้องสนามหลวงจากสื่อพาวเวอร์พอยท์ จากนั้น สนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับรูปภาพดังกล่าว แล้วจึงนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ขั้นสอน

2. ผู้สอนสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับคำว่า “อนุสรณ์สถาน” จากนั้น อธิบายคร่าว ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นที่อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แต่ละแห่ง แล้วให้ผู้เรียนอ่านข้อความในจดหมาย สรุปความรู้และเฉลยในชั้นเรียน
3. ผู้เรียนอ่านข้อความในจดหมายในชุดการสอน จากนั้น ผู้สอนเฉลยและแสดงรูปภาพงานพระราชพิธีที่จัดขึ้นที่ท้องสนามหลวง และถนนราชดำเนิน ได้แก่ พระราชพิธีพระศพ พระราชพิธีวันพีชมงคล และงานวันพ่อแห่งชาติ จากนั้นสนทนากับผู้เรียนแล้วให้ผู้เรียนอ่านข้อความใน “บทอ่านนำรู้”
4. ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปความรู้จากบทอ่าน และให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากบทอ่าน จากนั้นจึงช่วยกันเฉลย

คาบเรียนที่ 2

5. ผู้เรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง “วันพีชมงคล” จากนั้น สนทนากับผู้สอนเกี่ยวกับคำเสียดทานของพระโค ผู้สอนแสดงรูปภาพงานวันพ่อแห่งชาติ งานวันรัฐธรรมนูญ และงานวันพีชมงคลจากสื่อพาวเวอร์พอยท์ แล้วอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในวันดังกล่าว จากนั้น ให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงข้อความใน “ข้อควรรู้ควรจำ” และทำแบบฝึกหัดถูก – ผิด เฉลยในชั้นเรียน
6. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้ดูรูปและระบุว่ารูปภาพแต่ละภาพสัมพันธ์กับวันสำคัญวันใด ผู้สอนเฉลยในชั้นเรียน
7. ผู้เรียนฝึกอ่านคำศัพท์ยากใน “บทอ่านนำรู้” ผู้สอนอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากและตัวอย่างประโยค จากนั้น ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเติมคำ และเฉลยในชั้นเรียน
8. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

ขั้นสรุป

9. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับอนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ร่วมกัน จากนั้น บันทึกความรู้ที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
2. รูปภาพประกอบการสอน เช่น อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน สนามหลวง กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติที่ถนนราชดำเนิน งานพระราชพิธีที่จัดขึ้นที่สนามหลวง เหตุการณ์ประท้วงบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ฯลฯ
3. พจนานุกรมไทย – ฝรั่งเศส ของ ศ.กิตติคุณ ดร. แพรวโพยม บุญยเหล็ก
4. วิดีทัศน์ “งานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ” จาก http://www.youtube.com/watch?v=zdkMwR87IMA&feature=results_video&playnext=1&list=PL5E882DD432220622 และ “ประวัติวันรัฐธรรมนูญไทย” จาก <http://www.youtube.com/watch?v=USJ38PV6DWc>
5. สื่อพาวเวอร์พอยท์ เรื่อง อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
6. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
3. ตรวจสอบพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง แหล่งการค้าและการพาณิชย์

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 คาบเรียน

สาระสำคัญ

เกาะรัตนโกสินทร์มีย่านการค้าที่เก่าแก่หลายแห่ง เช่น ถนนข้าวสารซึ่งแต่เดิมเป็นถนนที่ใช้สำหรับขนส่งและค้าขายข้าวสาร ปัจจุบันเป็นที่รวมแหล่งบันเทิงและเกสต์เฮาส์สำหรับชาวต่างชาติ พาหุรัดเป็นอีกย่านหนึ่งที่มีชื่อเสียงเรื่องการค้าขายเสื้อผ้า ของชำร่วย ฯลฯ ปากคลองตลาดเป็นตลาดดอกไม้ที่มีชื่อเสียงที่สุดในประเทศไทย และทำพระจันทร์ซึ่งเป็นแหล่งรวมสินค้าจำพวกวัตถุมงคลต่างๆ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของย่านการค้าที่สำคัญบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ และสามารถยกตัวอย่างสินค้าที่วางจำหน่ายในแต่ละแห่งได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของถนนข้าวสาร พาหุรัด ปากคลองตลาด และทำพระจันทร์ได้
2. ผู้เรียนสามารถยกตัวอย่างสินค้าที่วางจำหน่ายในสถานที่แต่ละแห่งได้

เนื้อหาสาระ

1. ความเป็นมาของถนนข้าวสาร ปากคลองตลาด พาหุรัด และทำพระจันทร์
2. สินค้าที่วางจำหน่ายในแต่ละย่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

คาบเรียนที่ 1

1. ผู้สอนเปิดภาพเสื้อผ้าที่วางขายที่พาหุรัด ดอกไม้ที่ปากคลองตลาด เครื่องรางที่ทำพระจันทร์ และการเล่นน้ำวันสงกรานต์ที่ถนนข้าวสาร จากสื่อพาวเวอร์พอยท์ จากนั้น สนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับรูปภาพเช่น เคยเห็นไปเที่ยวยังสถานที่เหล่านี้ไหม สถานที่เหล่านี้คือที่ไหน ฯลฯ แล้วจึงนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง แหล่งการค้าและการพาณิชย์

ขั้นสอน

1. ผู้สอนสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับคำว่า “แหล่งการค้า” จากนั้น อธิบายคร่าวๆ เกี่ยวกับสินค้าที่จำหน่ายที่แหล่งการค้าแต่ละแห่ง แล้วให้ผู้เรียนอ่านข้อความในจดหมาย สรุปความรู้และเฉลยในชั้นเรียน
2. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดถูก – ผิด ผู้สอนเปิดรูปภาพ บายศรี พานพุ่มจากสื่อพาวเวอร์พอยท์ อธิบายเพิ่มเติม แล้วให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงข้อความใน “บทอ่านนำรู้” โดยให้ผลัดกันอ่าน
3. ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปความรู้จากบทอ่าน และให้ผู้เรียนดูวิดีโอเรื่อง “ปากคลองตลาด” “พาหุรัด” และ “ถนนข้าวสาร” จากนั้น สนทนาเกี่ยวกับวิดีโอแล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดตอบคำถามจากบทอ่าน และช่วยกันเฉลย

คาบเรียนที่ 2

4. ผู้เรียนอ่านข้อความใน “ข้อควรรู้ควรจำ” ผู้สอนอธิบายและแสดงรูปภาพเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องรางของขลังและความเชื่อของคนไทย จากนั้น ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดถูก – ผิด และเฉลยในชั้นเรียน
5. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้ดูรูปภาพสินค้าต่างๆ และให้ระบุว่าสินค้าแต่ละอย่างจะสามารถหาซื้อได้จากที่ใด ผู้สอนเฉลยในชั้นเรียน
6. ผู้เรียนฝึกอ่านคำศัพท์ยากใน “บทอ่านนำรู้” ผู้สอนอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากและตัวอย่างประโยค จากนั้น ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเติมคำ และเฉลยในชั้นเรียน
7. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

ขั้นสรุป

8. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับแหล่งการค้าและการพาณิชย์ร่วมกัน จากนั้น บันทึกความรู้ที่ได้

สื่อการเรียนการสอน

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
2. รูปภาพประกอบการสอน เช่น ภาพงานสงกรานต์ที่ถนนข้าวสาร ดอกไม้ที่ปากคลองตลาด เสื้อผ้าที่พาหุรัด เครื่องรางที่ทำพระจันทร์ ฯลฯ
3. พจนานุกรมไทย – ฝรั่งเศส ของ ศ.กิตติคุณ ดร. แพรวไพยม บุญยผลึก
4. วิดีทัศน์ “พาหุรัด” จาก <http://www.youtube.com/watch?v=z5WowT2cTZI>
“ปากคลองตลาด” จาก http://www.youtube.com/watch?v=C_vhPtU1KYk และ

“ถนนข้าวสาร” จาก <http://www.youtube.com/watch?v=7Lo1CYdU86E> และ “หลงกรุง ตอน เครื่องรางของขลัง” จาก <http://www.youtube.com/watch?v=h63q2wTl7pg>

5. สื่อพาวเวอร์พอยท์ เรื่อง แหล่งการค้าและการพาณิชย์
6. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
๓. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 10 ข้อ บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์

จงกากบาทคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. “เกาะรัตนโกสินทร์” และ “กรุงเทพมหานคร” มีอายุกี่ปี (ปัจจุบันปีพุทธศักราช 2555)
  - ก. 229 ปี
  - ข. 230 ปี
  - ค. 226 ปี
2. “เกาะรัตนโกสินทร์” มีพื้นที่กี่ตารางกิโลเมตร
  - ก. 1.8 ตารางกิโลเมตร
  - ข. 1.9 ตารางกิโลเมตร
  - ค. 2.9 ตารางกิโลเมตร
3. เหตุใดคนไทยจึงเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า “เกาะรัตนโกสินทร์”
  - ก. เพราะพื้นที่ส่วนนี้คือเกาะที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร
  - ข. เพราะมีแม่น้ำและลำคลองล้อมรอบ มีลักษณะคล้ายเกาะแต่ไม่ใช่เกาะ
  - ค. เพราะเป็นพื้นที่ที่มีแม่น้ำลำคลองมากมาย
4. เหตุใดคนไทยในสมัยก่อนจึงต้องขุดคลองล้อมรอบเมืองเอาไว้
  - ก. เพราะต้องการลดปัญหาน้ำท่วม
  - ข. เพราะต้องการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำ
  - ค. เพราะต้องการให้เป็นกำแพงธรรมชาติสำหรับป้องกันข้าศึกและเป็นเส้นทางเดินเรือ
5. “เกาะรัตนโกสินทร์” มีความสำคัญอย่างไรบ้าง
  - ก. เป็นพื้นที่ที่สวยงามที่สุดของกรุงเทพมหานคร
  - ข. เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญมากมายของประเทศไทย
  - ค. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ดีที่สุดของประเทศไทย

6. เกาะรัตนโกสินทร์ สร้างขึ้นพร้อมกับเมืองใด
- กรุงเทพมหานคร
  - กรุงธนบุรี
  - กรุงศรีอยุธยา
7. เพราะเหตุใดนักท่องเที่ยวจำนวนมากจึงนิยมมาท่องเที่ยวที่เกาะรัตนโกสินทร์
- เพราะมีรถประจำทางหลายสายผ่าน
  - เพราะมีโรงแรมและเกสต์เฮาส์มากมายให้เลือก
  - เพราะเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญมากมาย เช่น วัดพระแก้ว พระบรมมหาราชวัง วัดโพธิ์ ฯลฯ
8. “รัตนโกสินทร์” มีความหมายว่าอย่างไร
- แก้วแห่งพระอินทร์ ซึ่งหมายถึง พระแก้วมรกต
  - อัญมณีที่มีค่าแห่งกรุงรัตนโกสินทร์
  - ถูกทุกข้อ
9. เพราะเหตุใด คนไทยจึงขนานนามพื้นที่บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ว่าเป็น “หัวใจแห่งกรุงรัตนโกสินทร์”
- เพราะพื้นที่ส่วนนี้เป็นที่เก็บรักษาสมบัติล้ำค่าของชาติที่มีราคาแพง
  - เพราะพื้นที่ส่วนนี้มีลักษณะกลมเหมือนหัวใจ
  - เพราะพื้นที่ส่วนนี้เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญของชาติที่มีความงดงามและมีเอกลักษณ์เปรียบ เหมือนเป็นหัวใจซึ่งเป็นส่วนที่สวยงามที่สุดของแหวน
10. เพราะเหตุใด กรุงเทพมหานครจึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “เวนิสตะวันออก”
- ผู้คนยังใช้เรือเป็นพาหนะเดินทาง
  - มีแม่น้ำลำคลองมากมาย
  - มีขนาดใกล้เคียงกับเมืองเวนิส ประเทศอิตาลี

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 10 ข้อ บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง

จงกากบาทคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. พระบรมมหาราชวังมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. ในอดีตเคยใช้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และสถานที่ประกอบพิธีกรรมที่สำคัญของชาติ
  - ข. เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย
  - ค. เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. ความเป็นสมมติเทพของพระมหากษัตริย์แสดงให้เห็นในเรื่องใดบ้าง
  - ก. การใช้คำราชาศัพท์กับในหลวง
  - ข. ธงตราครุฑ
  - ค. ถูกทั้ง 2 ข้อ

3. พระสยามเทวาธิราชมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง
  - ข. เป็นเทวดาที่คอยดูแลรักษาประเทศไทยและพระมหากษัตริย์
  - ค. เป็นชื่อพระมหากษัตริย์ในอดีตพระองค์หนึ่ง

4. นักท่องเที่ยวคนใดไม่ควรเข้าชมพระบรมมหาราชวัง
  - ก. สมชายสวมรองเท้าแตะ เสื้อกั๊กและกางเกงขาสั้น
  - ข. สมศรีสวมกระโปรงคลุมเข่าและเสื้อคลุมสีสุภาพ
  - ค. สมหญิงสวมเสื้อเชิ้ตสีขาวและกระโปรงสีสุภาพคลุมเข่า

5. พระที่นั่งองค์ใดที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบยุโรปและไทยผสมกัน
  - ก. พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
  - ข. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
  - ค. พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ปราสาท

6. พระบรมมหาราชวังสร้างขึ้นในปีใด
- ก. พุทธศักราช 2523
  - ข. พุทธศักราช 2325
  - ค. พุทธศักราช 2425
7. พระที่นั่งองค์ใดเป็นที่ประดิษฐานพระแทนที่บรรทมของรัชกาลที่ 1
- ก. พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ปราสาท
  - ข. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
  - ค. พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
8. พระที่นั่งองค์ใดใช้สำหรับออกว่าราชการแผ่นดินของในหลวง
- ก. พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
  - ข. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
  - ค. พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬารพิมาน
9. พระราชพิธีวันฉัตรมงคลมีความสำคัญอย่างไร
- ก. เป็นวันที่ระลึกถึงวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์
  - ข. เป็นวันชาติไทย
  - ค. เป็นวันพ่อแห่งชาติ
10. วันฉัตรมงคลตรงกับวันที่เท่าไรของทุกปี
- ก. วันที่ 5 ธันวาคม
  - ข. วันที่ 12 สิงหาคม
  - ค. วันที่ 5 พฤษภาคม

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 10 ข้อ

บทที่ 3 พระอารามหลวง

จงกากบาทคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. พระอารามหลวง หรือ วัดหลวง มีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นวัดที่ตั้งอยู่ภายในพระบรมมหาราชวังเท่านั้น
  - ข. เป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้างและมักเป็นที่เก็บรักษาพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง
  - ค. เป็นวัดที่ในหลวงทรงพระผนวช

2. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ วัดพระแก้ว
  - ก. วัดพระแก้วเป็นส่วนหนึ่งของพระบรมมหาราชวัง
  - ข. วัดพระแก้วเป็นวัดหลวงประจำกรุงรัตนโกสินทร์
  - ค. วัดพระแก้วไม่เปิดให้เข้าชมในวันเสาร์และอาทิตย์

3. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ วัดโพธิ์
  - ก. วัดโพธิ์เป็นที่เก็บรักษาพระนอนที่ใหญ่เป็นอันดับสี่ของประเทศไทย
  - ข. วัดโพธิ์เป็นวัดหลวงที่ถือเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของประเทศไทย
  - ค. วัดโพธิ์ตั้งอยู่ภายในพระบรมมหาราชวัง

4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ พระแก้วมรกต
  - ก. พระแก้วมรกตสร้างจากหินมรกตทั้งองค์
  - ข. พระแก้วมรกตจะเปลี่ยนเครื่องทรงปีละ 3 ครั้ง
  - ค. คนไทยเชื่อว่า หากไปกราบไหว้พระแก้วมรกตแล้ว จะทำให้ร่ำรวยและมีเงินทองมาก

5. เพราะเหตุใด คนไทยจึงให้ความสำคัญกับพระพุทธรูปมาก
  - ก. เพราะประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ
  - ข. เพราะพระพุทธรูปเป็นเหมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจเวลามีความทุกข์
  - ค. ถูกทุกข้อ

6. วัดพระศรีรัตนศาสดารามแตกต่างกับพระอารามหลวงอื่น ๆ อย่างไร
- ก. ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่เลย
  - ข. ไม่มีพระอุโบสถ
  - ค. ไม่มีพระประธานภายในพระอุโบสถ
7. เพราะเหตุใดวัดโพธิ์จึงได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก
- ก. เป็นที่เก็บรักษา “ประชุมจารึกวัดพระเชตุพน” ซึ่งมีคุณค่าทางด้านการศึกษา การเมือง วรรณคดี ฯลฯ
  - ข. เป็นวัดหลวงที่เก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา
  - ค. เป็นวัดหลวงประจำรัชกาลที่ ๑
8. เพราะเหตุใดคนไทยจึงไม่เหยียบธรณีประตูของพระอุโบสถ
- ก. เพราะไม่สุภาพ
  - ข. เพราะเชื่อว่ามิเทวดาอาศัยอยู่
  - ค. เพราะจะทำให้พระอุโบสถสกปรก
9. พระนอนวัดโพธิ์มีความสำคัญอย่างไร
- ก. เป็นพระนอนที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศไทย
  - ข. เป็นพระนอนที่สวยงามที่สุดของประเทศไทย
  - ค. เป็นพระนอนที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย
๑๐. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันเคยทรงพระผนวชที่พระอุโบสถวัดใด
- ก. วัดโพธิ์
  - ข. วัดเทพศิลา
  - ค. วัดพระแก้ว

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 10 ข้อ บทที่ 4 ศาสนสถาน

จงกากบาทคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ศาลหลักเมืองสร้างขึ้นเพื่ออะไร
  - ก. เป็นสถานที่ท่องเที่ยว
  - ข. เป็นสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์ฮินดู
  - ค. เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นการตั้งถิ่นฐาน และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

2. เทพารักษ์ทั้ง 5 องค์มีหน้าที่สำคัญคืออะไร
  - ก. ดูแลองค์พระหลักเมือง
  - ข. เป็นเทพบริวารขององค์พระหลักเมืองและช่วยดูแลบ้านเมืองให้ร่มเย็นเป็นสุขในด้านต่าง ๆ กัน
  - ค. ช่วยปกป้องคุ้มครองพระบรมมหาราชวังและราชวงศ์ไทย

3. เสาชิงช้ามีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เคยเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม “โล้ชิงช้า”
  - ข. เป็นโบราณสถานและสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร
  - ค. ถูกทุกข้อ

4. เสาชิงช้า เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมของศาสนาใด
  - ก. ศาสนาพุทธ
  - ข. ศาสนาคริสต์
  - ค. ศาสนาพราหมณ์ฮินดู

5. พระแม่ธรณีบีบมวยผมมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เคยเป็นสถานที่ให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่ประชาชน
  - ข. เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับให้คนมากราบไหว้ขอพรจากแม่พระธรณี
  - ค. ถูกทุกข้อ

6. เครื่องสักการบูชาได้แก่อะไรบ้าง
- ก. ดอกบัว หรือพวงมาลัยดอกดาวเรือง
  - ข. รูป เทียน ทองคำเปลว
  - ค. ถูกทุกข้อ
7. เทียน มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
  - ข. เป็นตัวแทนของพระสงฆ์
  - ค. เป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า
8. คนไทยนิยมเติมน้ำมันตะเกียงเพื่ออะไร
- ก. เพื่อสะเดาะเคราะห์และนำแสงสว่างมาให้ชีวิต
  - ข. เพื่อให้ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรือง
  - ค. ถูกทุกข้อ
9. ดอกบัวมีความสำคัญอย่างไร
- ก. เป็นดอกไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่บูชาพระรัตนตรัย มีความหมายแสดงความบริสุทธิ์ของพระพุทธเจ้า
  - ข. เป็นดอกไม้ที่หาง่ายและมีราคาถูก มีความหมายแสดงความเจริญรุ่งเรือง
  - ค. เป็นดอกไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธเจ้า
10. พระรัตนตรัย หมายถึงอะไร
- ก. เครื่องสักการบูชา ได้แก่ ดอกไม้ รูป และเทียน
  - ข. แก้วมีค่า 3 ประการ ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
  - ค. เทพารักษ์ 3 องค์ ได้แก่ พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง และพระกาฬไชยศรี

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 10 ข้อ
บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

จงกากบาทคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นสัญลักษณ์ของประชาธิปไตยของประเทศไทย และเป็นหลักกิโลเมตรหลักแรกของถนนที่สำคัญ 3 สาย
  - ข. เป็นวงเวียนที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร
  - ค. เป็นอนุสาวรีย์แห่งแรกของประเทศไทย

2. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายแฝงของส่วนประกอบต่างๆ ของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
  - ก. ปีกทั้ง ๔ ด้าน หมายถึง ตำรวจ ทหาร ครู และนักเรียน
  - ข. พานรัฐธรรมนูญ หมายถึง ประชาธิปไตย
  - ค. ปืนใหญ่ที่ฝังอยู่รอบอนุสาวรีย์ ๗๕ กระบอก หมายถึง ปี ๒๕๗๕ ที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

3. ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อใด
  - ก. วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2491
  - ข. วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2490
  - ค. วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475

4. ถนนราชดำเนินมีความพิเศษแตกต่างจากถนนสายอื่นอย่างไร
  - ก. เป็นถนนที่สร้างขึ้นเป็นสายแรกของกรุงเทพมหานคร
  - ข. เป็นถนนที่ได้แบบมาจากต่างประเทศ และเป็นถนนสายที่มีการชุมนุมทางการเมืองมากที่สุด
  - ค. เป็นถนนที่สวยงามที่สุดของกรุงเทพมหานคร

5. วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีมีความสำคัญอย่างไร
- เป็นวันพ่อแห่งชาติและเป็นวันชาติไทย
  - เป็นวันที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย
  - เป็นวันแม่แห่งชาติ
6. สนามหลวงเป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับทำอะไร
- ประกอบพระราชพิธีที่สำคัญเช่น พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ฯลฯ
  - ใช้เป็นลานกิจกรรมของประชาชน
  - ถูกทุกข้อ
7. กิจกรรมใดบ้างที่จะกระทำในวันพ่อแห่งชาติ
- ตกแต่งประดับประดาถนนราชดำเนิน และประดับธงชาติไทยหน้าบ้าน
  - มอบดอกพุทธรักษาให้แก่คุณพ่อเพื่อเป็นของขวัญในวันพ่อแห่งชาติ
  - ถูกทุกข้อ
8. วันรัฐธรรมนูญตรงกับวันที่เท่าใดของทุกปี
- วันที่ 10 ธันวาคม
  - วันที่ 10 พฤษภาคม
  - วันที่ 24 มิถุนายน
9. วันรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างไร
- เป็นวันที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยสร้างเสร็จสิ้น
  - เป็นวันที่ประเทศไทยได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการ
  - เป็นวันที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครอง
10. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวันพืชมงคล
- วันพืชมงคลเป็นวันที่ประกอบพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
  - วันพืชมงคลจะจัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงเข้าสู่ฤดูฝน
  - วันพืชมงคลเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มต้นทำนาและเพาะปลูก

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 10 ข้อ บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์

จงกากบาทคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ชื่อ “ตรอกข้าวสาร” มีที่มาอย่างไร
  - ก. เพราะในสมัยก่อนที่บริเวณนี้เป็นท้องนาสำหรับปลูกข้าว
  - ข. เพราะในสมัยก่อนที่บริเวณนี้เป็นสถานที่ค้าขายและขนส่งข้าวสารที่ใหญ่โต
  - ค. เป็นชื่อเฉพาะที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ติดหูชาวต่างชาติเท่านั้น

2. ตรอกข้าวสาร เป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติเพราะเหตุใด
  - ก. เป็นแหล่งที่มีการเล่นสาดน้ำในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่มีชื่อเสียง และมีเกสต์เฮาส์มากมาย
  - ข. เป็นแหล่งที่มีสินค้าราคาถูกสำหรับซื้อเป็นของขวัญและของฝาก
  - ค. เป็นแหล่งที่มีอาหารอร่อยขึ้นชื่อมากมาย

3. “ปากคลองตลาด” มีชื่อเสียงในด้านใด
  - ก. เป็นตลาดค้าส่งเสื้อผ้าและของชำร่วยที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย
  - ข. เป็นตลาดน้ำที่ใหญ่ที่สุดและหลงเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวในกรุงเทพมหานคร
  - ค. เป็นตลาดค้าส่งสินค้าจำพวกดอกไม้ พวงหรีด พวงมาลัย บายศรี ฯลฯ ที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร

4. พายุพัด ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ลิตเติลอินเดีย” ด้วยสาเหตุใด
  - ก. มีคนอินเดียอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
  - ข. มีสินค้าที่นำเข้ามาจากอินเดียจำพวก เครื่องหอม เสื้อผ้า ของใช้ วางขายอยู่เป็นจำนวนมาก
  - ค. ถูกทุกข้อ

5. ทำพระจันทร์ เป็นตลาดที่มีชื่อเสียงในด้านใด
- เป็นตลาดค้าขายอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน
  - เป็นตลาดค้าขายเครื่องราง วัตถุมงคล พระพุทธรูป ฯลฯ และมีเขียนพระมากมาย
  - เป็นตลาดที่เก่าแก่ที่สุดของเกาะรัตนโกสินทร์
6. ถ้านักเรียนต้องการซื้อสินค้าจำพวกเสื้อผ้า หรือชุดสำเร็จรูป นักเรียนควรไปที่ใด
- ทำพระจันทร์
  - ปากคลองตลาด
  - พาหุรัด
7. เครื่องรางของขลังมีความหมายว่าอย่างไร
- สิ่งที่ควรพกติดตัวตลอดเวลา
  - สิ่งที่เชื่อกันว่าสามารถป้องกันภัย และนำโชคลาภมาสู่ผู้ครอบครองได้
  - สิ่งที่เป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า
8. บายศรี และ พานพุ่ม คืออะไร
- อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบพิธีในงานมงคลต่างๆ เช่น งานไหว้ครู งานบวงสรวงสังคีตพิธี
  - ชื่ออนุสาวรีย์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร
  - ชื่อของกระทงชนิดหนึ่งที่ชาวบ้านมักทำในวันลอยกระทง
9. ของชำร่วย หมายถึงอะไร
- ของที่ระลึกจากสถานที่ท่องเที่ยว
  - ของฝากจากต่างประเทศ
  - ของที่ระลึกที่เจ้าบ่าวและเจ้าสาวจะมอบให้แก่แขกที่มาร่วมงานแต่งงาน
10. เขียนพระเครื่อง หมายถึงบุคคลที่มีลักษณะอย่างไร
- พระสงฆ์ที่สร้างพระเครื่องและเครื่องรางของขลัง
  - คนที่รอบรู้เรื่องพระเครื่อง สามารถจำแนกพระแท้จากพระเก๊ได้
  - คนที่ทำงานอยู่แถวทำพระจันทร์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

จงกากบาท (x) คำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพราะเหตุใดวัดโพธิ์จึงได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก
  - ก. เป็นที่เก็บรักษา “ประชุมจารึกวัดพระเชตุพน” ซึ่งมีคุณค่าทางด้านการศึกษา การเมือง วรรณคดี ฯลฯ
  - ข. เป็นวัดหลวงที่เก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา
  - ค. เป็นวัดหลวงประจำรัชกาลที่ 1
2. วันรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นวันที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยสร้างเสร็จสิ้น
  - ข. เป็นวันที่ประเทศไทยได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการ
  - ค. เป็นวันที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครอง
3. ชื่อ “ตราชั่วสาร” มีที่มาอย่างไร
  - ก. เพราะในสมัยก่อนที่บริเวณนี้เป็นท้องนาสำหรับปลูกข้าว
  - ข. เพราะในสมัยก่อนที่บริเวณนี้เป็นสถานที่ค้าขายและขนส่งข้าวสารที่ใหญ่โต
  - ค. เป็นชื่อเฉพาะที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ติดหูชาวต่างชาติเท่านั้น
4. “เกาะรัตนโกสินทร์” มีความสำคัญอย่างไรบ้าง
  - ก. เป็นพื้นที่ที่สวยงามที่สุดของกรุงเทพมหานคร
  - ข. เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญมากมายของประเทศไทย
  - ค. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ดีที่สุดของประเทศไทย

5. ตรอกข้าวสาร เป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติเพราะเหตุใด
- เป็นแหล่งที่มีการเล่นสาดน้ำในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่มีชื่อเสียง และมีเกสต์เฮาส์มากมาย
  - เป็นแหล่งที่มีสินค้าราคาถูกสำหรับซื้อเป็นของขวัญและของฝาก
  - เป็นแหล่งที่มีอาหารอร่อยขึ้นชื่อมากมาย
6. ศาลหลักเมืองสร้างขึ้นเพื่ออะไร
- เป็นสถานที่ท่องเที่ยว
  - เป็นสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์ฮินดู
  - เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นการตั้งถิ่นฐาน และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ
7. วัดพระศรีรัตนศาสดารามแตกต่างจากพระอารามหลวงอื่น ๆ อย่างไร
- ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่เลย
  - ไม่มีพระอุโบสถ
  - ไม่มีพระประธานภายในพระอุโบสถ
8. “ปากคลองตลาด” มีชื่อเสียงในด้านใด
- เป็นตลาดค้าส่งเสื้อผ้าและของชำรวยที่มีใหญ่ที่สุดในประเทศไทย
  - เป็นตลาดน้ำที่ใหญ่ที่สุดและหลงเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวในกรุงเทพมหานคร
  - เป็นตลาดค้าส่งสินค้าจำพวกดอกไม้ พวงหรีด พวงมาลัย บายศรี ฯลฯ ที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร
9. พาหุรัด ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ลิตเติลอินเดีย” ด้วยสาเหตุใด
- มีคนอินเดียอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
  - มีสินค้าที่นำเข้าจากอินเดียจำพวก เครื่องหอม เสื้อผ้า ของใช้ วางขายอยู่เป็นจำนวนมาก
  - ถูกทุกข้อ

10. เพราะเหตุใด คนไทยจึงขนานนามพื้นที่บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ว่าเป็น “หัวแหวนแห่งกรุงรัตนโกสินทร์”

- ก. เพราะพื้นที่ส่วนนี้เป็นที่เก็บรักษาสมบัติล้ำค่าของชาติที่มีราคาแพง
- ข. เพราะพื้นที่ส่วนนี้มีลักษณะกลมเหมือนหัวแหวน
- ค. เพราะพื้นที่ส่วนนี้เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญของชาติที่มีความงดงามและมีเอกลักษณ์เปรียบเหมือนเป็นหัวแหวนซึ่งเป็นส่วนที่สวยงามที่สุดของแหวน

11. ทำพระจันทร์ เป็นตลาดที่มีชื่อเสียงในด้านใด

- ก. เป็นตลาดค้าขายอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน
- ข. เป็นตลาดค้าขายเครื่องราง วัตถุมงคล พระพุทธรูป ฯลฯ และมีเขียนพระมากมาย
- ค. เป็นตลาดที่เก่าแก่ที่สุดของเกาะรัตนโกสินทร์

12. พระบรมมหาราชวังสร้างขึ้นในปีใด

- ก. พุทธศักราช 2523
- ข. พุทธศักราช 2325
- ค. พุทธศักราช 2425

13. พระราชพิธีวันฉัตรมงคลมีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นวันที่ระลึกถึงวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์
- ข. เป็นวันชาติไทย
- ค. เป็นวันพ่อแห่งชาติ

14. วันฉัตรมงคลตรงกับวันที่เท่าไรของทุกปี

- ก. วันที่ 5 ธันวาคม
- ข. วันที่ 12 สิงหาคม
- ค. วันที่ 5 พฤษภาคม

15. “รัตนโกสินทร์” มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. แก้วแห่งพระอินทร์ ซึ่งหมายถึง พระแก้วมรกต
- ข. อัญมณีที่มีค่าแห่งกรุงรัตนโกสินทร์
- ค. ถูกทุกข้อ

16. เสาชิงช้ามีความสำคัญอย่างไร

- ก. เคยเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม “โล้ชิงช้า”
- ข. เป็นโบราณสถานและสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร
- ค. ถูกทุกข้อ

17. พระอารามหลวง หรือ วัดหลวง มีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นวัดที่ตั้งอยู่ภายในพระบรมมหาราชวังเท่านั้น
- ข. เป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้างและมักเป็นที่เก็บรักษาพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง
- ค. เป็นวัดที่ในหลวงผนวช

18. พระบรมมหาราชวังมีความสำคัญอย่างไร

- ก. ในอดีตเคยใช้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่ประกอบพิธีกรรมที่สำคัญของชาติ
- ข. เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย
- ค. เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

19. สนามหลวงเป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับทำอะไร

- ก. ประกอบพระราชพิธีที่สำคัญเช่น พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ฯลฯ
- ข. ใช้เป็นลานกิจกรรมของประชาชน
- ค. ถูกทุกข้อ

20. เหตุใดคนไทยจึงเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า “เกาะรัตนโกสินทร์”

- ก. เพราะมีแม่น้ำและลำคลองล้อมรอบ มีลักษณะคล้ายเกาะแต่ไม่ใช่เกาะ
- ข. เพราะพื้นที่ส่วนนี้คือเกาะที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร
- ค. เพราะเป็นพื้นที่ที่มีแม่น้ำลำคลองมากมาย

21. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นสัญลักษณ์ของประชาธิปไตยของประเทศไทย และเป็นหลักกิโลเมตรหลักแรกของถนนที่สำคัญ 3 สาย
- ข. เป็นวงเวียนที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร
- ค. เป็นอนุสาวรีย์แห่งแรกของประเทศไทย

22. เสาชิงช้า เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมของศาสนาใด

- ก. ศาสนาพุทธ
- ข. ศาสนาคริสต์
- ค. ศาสนาพราหมณ์ฮินดู

23. พระสยามเทวาธิราชมีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง
- ข. เป็นเทวดาที่คอยดูแลรักษาประเทศไทยและพระมหากษัตริย์
- ค. เป็นชื่อพระมหากษัตริย์ในอดีตพระองค์หนึ่ง

24. ดอกบัวมีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นดอกไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อบูชาพระรัตนตรัย มีความหมายแสดงความบริสุทธิ์ของพระพุทธรเจ้า
- ข. เป็นดอกไม้ที่หาง่ายและมีราคาถูก มีความหมายแสดงความเจริญรุ่งเรือง
- ค. เป็นดอกไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธรเจ้า

25. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ วัดโพธิ์

- ก. วัดโพธิ์เป็นที่เก็บรักษาพระนอนที่ใหญ่เป็นอันดับสี่ของประเทศไทย
- ข. วัดโพธิ์เป็นวัดหลวงที่ถือเป็นมหาวิद्याเปิดแห่งแรกของประเทศไทย
- ค. วัดโพธิ์ตั้งอยู่ภายในพระบรมมหาราชวัง

26. ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อใด

- ก. วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2491
- ข. วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2490
- ค. วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475

27. เพราะเหตุใด กรุงเทพมหานครจึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “เวนิสตะวันออก”

- ก. ผู้คนยังใช้เรือเป็นพาหนะเดินทาง
- ข. มีแม่น้ำลำคลองมากมาย
- ค. มีขนาดใกล้เคียงกับเมืองเวนิส ประเทศอิตาลี

28. วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีมีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นวันพ่อแห่งชาติและเป็นวันชาติไทย
- ข. เป็นวันที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย
- ค. เป็นวันแม่แห่งชาติ

29. พระรัตนตรัย หมายถึงอะไร

- ก. เครื่องสักการบูชา ได้แก่ ดอกไม้ รูป และเทียน
- ข. แก้วมีค่า 3 ประการ ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
- ค. เทพารักษ์ 3 องค์ ได้แก่ พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง และพระกาฬไชยศรี

30. เพราะเหตุใด คนไทยจึงให้ความสำคัญกับพระพุทธรูปมาก

- ก. เพราะประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ
- ข. เพราะพระพุทธรูปเป็นเหมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจเวลามีความทุกข์
- ค. ถูกทุกข้อ

ภาคผนวก ค
บัญชีตาราง

บัญชีตาราง

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศด้านเนื้อหา

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศด้านรูปเล่ม

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

ตารางระยะเวลาในการทดลอง

ตารางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจาก ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จำแนกเป็นรายบุคคล

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ บทเรียนที่1-6

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทั้ง 6 บท

ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่กำหนด (E1/E2=80/80)

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้านเนื้อหา

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์	3		
2. เนื้อหาถูกต้อง	3		
3. คำอธิบายถูกต้อง	3		
4. ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	1	2	
5. แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3		

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้านรูปเล่ม

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ประกอบเนื้อ เรื่อง	3		
2. ความชัดเจนของเนื้อหาในภาพ	3		
3. รูปแบบตัวอักษร	3		
4. ขนาดตัวอักษร	2	1	
5. สีของตัวอักษร	3		

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	3		
2. แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสม	3		
3. แบบทดสอบช่วยตอบสนองความสนใจของ นักเรียน	1	2	
4. ข้อคำถามในแบบทดสอบมีจำนวนเพียงพอ และครอบคลุมวัตถุประสงค์	3		
5. คำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อชัดเจน	3		

ตารางระยะเวลาในการทดลอง

สัปดาห์ที่	วันที่	รายการ	เวลา
1	1	บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์ (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	2	บทที่ 1 เกาะรัตนโกสินทร์และทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	3	บทที่ 2 พระบรมมหาราชวัง (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	4	บทที่ 2 พระบรมมหาราชวังและ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
2	5	บทที่ 3 พระอารามหลวง (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	6	บทที่ 3 พระอารามหลวงและ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	7	บทที่ 4 ศาสนสถาน	60 นาที
	8	บทที่ 4 ศาสนสถานและ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
3	9	บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	10	บทที่ 5 อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
	11	บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์ (ครั้งที่ 1)	60 นาที
	12	บทที่ 6 แหล่งการค้าและการพาณิชย์และ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (ครั้งที่ 2)	60 นาที
4	13	ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนรวมทั้ง 6 บท	60 นาที

ตารางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จำแนกเป็นรายบุคคล

ผู้เรียน คนที่	ระหว่างเรียน						หลังเรียน
	บทที่1 คะแนนเต็ม	บทที่2 คะแนนเต็ม	บทที่3 คะแนนเต็ม	บทที่4 คะแนนเต็ม	บทที่5 คะแนนเต็ม	บทที่6 คะแนนเต็ม	คะแนน เต็ม
	10	10	10	10	10	10	30
1	10	10	9	10	8	9	30
2	6	8	8	9	8	8	23
3	9	9	8	9	9	8	23
4	9	8	9	9	10	9	30
5	10	9	10	9	10	9	29
6	9	10	9	9	9	8	22
7	8	8	9	9	9	9	23
8	10	7	7	8	9	8	26
9	7	9	10	10	9	8	30
10	10	9	7	9	8	9	24
11	10	7	9	9	8	8	30
12	9	6	8	8	9	10	29

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของ ชุติการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ บทเรียนที่1-6

ผู้เรียน คนที่	บทที่1 คะแนนเต็ม	บทที่2 คะแนนเต็ม	บทที่3 คะแนนเต็ม	บทที่4 คะแนนเต็ม	บทที่5 คะแนนเต็ม	บทที่6 คะแนนเต็ม
	10	10	10	10	10	10
1	10	10	9	10	8	9
2	6	8	8	9	8	8
3	9	9	8	9	9	8
4	9	8	9	9	10	9
5	10	9	10	9	10	9
6	9	10	9	9	9	8
7	8	8	9	9	9	9
8	10	7	7	8	9	8
9	7	9	10	10	9	8
10	10	9	7	9	8	9
11	10	7	9	9	8	8
12	9	6	8	8	9	10
ΣX	107	100	103	108	106	103
$\bar{X}$	8.91	8.33	8.58	9	8.83	8.33
E1	89.16	83.33	85.83	90	88.33	83.33

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรม
ไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทั้ง 6 บท

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนคะแนนเต็ม 30
1	30
2	23
3	23
4	30
5	29
6	22
7	23
8	26
9	30
10	24
11	30
12	29
ΣX	319
$\bar{X}$	26.58
E2	88.61

ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพของ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะ
รัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่กำหนด (E1/E2=80/80)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	เกาะรัตนโกสินทร์	89.16	
2	พระบรมมหาราชวัง	83.33	
3	พระอารามหลวง	85.83	
4	ศาสนสถาน	90	
5	อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญ ทางประวัติศาสตร์	88.33	
6	แหล่งการค้าและการพาณิชย์	83.33	
	รวมเฉลี่ย 6 บท	86.66	88.61

ภาคผนวก ง

แบบประเมินวัดคุณภาพของชุดการสอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดพิจารณา ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้สอนในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียนผลการพิจารณาของท่านด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” แบบสอบถามประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนี้ เป็นการเลือกตอบในช่องแสดงความคิดเห็นการให้คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาเกณฑ์ความเหมาะสมดังนี้

- +1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก
- 0 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. เนื้อหา			
1.1 เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์			
1.2 เนื้อหาถูกต้อง			
1.3 คำอธิบายถูกต้อง			
1.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน			
1.5 แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์			
2. ภาพประกอบ			
2.1 ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหาในชุดการสอน			
2.2 ความชัดเจนของภาพ			
3. ตัวอักษร			
3.1 รูปแบบตัวอักษร			

3.2 ขนาดตัวอักษร			
3.3 สีของตัวอักษร			
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
4.1 แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์			
4.2 แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสม			
4.3 แบบทดสอบช่วยตอบสนองความสนใจของ นักเรียน			
4.4 ข้อคำถามในแบบทดสอบมีจำนวนเพียงพอ และครอบคลุมวัตถุประสงค์			
4.5 คำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อชัดเจน			

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(สำหรับกลุ่มทดลอง)

คำชี้แจง โปรดพิจารณา ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้สอนในด้านต่างๆตามที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียนผลการพิจารณาของท่านด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” แบบสอบถามประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนี้ เป็นการเลือกตอบในช่องแสดงความคิดเห็นการให้คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาเกณฑ์ความเหมาะสมดังนี้

- +1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก
- 0 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. เนื้อหา			
1.1 เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์			
1.2 เนื้อหาถูกต้อง			
1.3 คำอธิบายถูกต้อง			
1.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน			
1.5 แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์			
2. ภาพประกอบ			
2.1 ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหาในชุดการสอน			
2.2 ความชัดเจนของภาพ			
3. ตัวอักษร			
3.1 รูปแบบตัวอักษร			

3.2 ขนาดตัวอักษร			
3.3 สีของตัวอักษร			
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
4.1 แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์			
4.2 แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสม			
4.3 แบบทดสอบช่วยตอบสนองความสนใจของ นักเรียน			
4.4 ข้อคำถามในแบบทดสอบมีจำนวนเพียงพอ และครอบคลุมวัตถุประสงค์			
4.5 คำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อชัดเจน			

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้สอนในด้านต่างๆตามที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียนผลการพิจารณาของท่านด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” แบบสอบถามประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนี้ เป็นการเลือกตอบในช่องแสดงความคิดเห็นการให้คะแนนแบ่งเป็น 3ระดับ โดยพิจารณาเกณฑ์ความเหมาะสมดังนี้

+1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก

0 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

-1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. เนื้อหา			
1.1 เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์	✓		
1.2 เนื้อหาถูกต้อง	✓		
1.3 คำอธิบายถูกต้อง	✓		
1.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		✓	
1.5 แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	✓		
2. ภาพประกอบ			
2.1 ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหาในชุดการสอน	✓		
2.2 ความชัดเจนของภาพ	✓		
3. ตัวอักษร			
3.1 รูปแบบตัวอักษร	✓		

3.2 ขนาดตัวอักษร	✓		
3.3 สีของตัวอักษร	✓		
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
4.1 แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	✓		
4.2 แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสม	✓		
4.3 แบบทดสอบช่วยตอบสนองความสนใจของ นักเรียน		✓	
4.4 ข้อคำถามในแบบทดสอบมีจำนวนเพียงพอ และครอบคลุมวัตถุประสงค์	✓		
4.5 คำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อชัดเจน	✓		

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ น่าสนใจ ภาพ และสื่ออื่นที่ส่งเสริมประกอบ

ครู เวียงนภพร จ้อยผ่อง

โรงเรียนหนองน้ำ

- ทดสอบ ความรู้ ที่นักเรียน ทบทวน ทายไทย ของ ผู้เรียน 10 ใน 10 ข้อ

ถ้า จัดการสอน 1 ชั่วโมง เริ่ม ผู้เรียน ที่ ผ่าน การเรียน ทายไทย

มาตั้งแต่ ก่อน 1 ปี หรือ มี ความรู้ ทายไทย ใน ระดับ นี้

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(นางสาว ประสงค์ นุชระ มาธ)

วันที่...../...../.....

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้สอนในด้านต่างๆตามที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียนผลการพิจารณาของท่านด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ระดับความคิดเห็น" แบบสอบถามประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนี้ เป็นการเลือกตอบในช่องแสดงความคิดเห็นการให้คะแนนแบ่งเป็น 3ระดับ โดยพิจารณาเกณฑ์ความเหมาะสมดังนี้

+1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก

0 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

-1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. เนื้อหา			
1.1 เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์	✓		
1.2 เนื้อหาถูกต้อง	✓		
1.3 คำอธิบายถูกต้อง	✓		
1.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		✓	
1.5 แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	✓		
2. ภาพประกอบ			
2.1 ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหาในชุดการสอน	✓		
2.2 ความชัดเจนของภาพ	✓		
3. ตัวอักษร			
3.1 รูปแบบตัวอักษร	✓		

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้สอนในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียนผลการพิจารณาของท่านด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” แบบสอบถามประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนี้ เป็นการเลือกตอบในช่องแสดงความคิดเห็นการให้คะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาเกณฑ์ความเหมาะสมดังนี้

+1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก

0 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

-1 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. เนื้อหา			
1.1 เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์	✓		
1.2 เนื้อหาถูกต้อง	✓		
1.3 คำอธิบายถูกต้อง	✓		
1.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	✓		
1.5 แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	✓		
2. ภาพประกอบ			
2.1 ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหาในชุดการสอน	✓		
2.2 ความชัดเจนของภาพ	✓		
3. ตัวอักษร			
3.1 รูปแบบตัวอักษร	✓		

3.2 ขนาดตัวอักษร	✓		
3.3 สีของตัวอักษร	✓		
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
4.1 แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	✓		
4.2 แบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสม	✓		
4.3 แบบทดสอบช่วยตอบสนองความสนใจของ นักเรียน	✓		
4.4 ข้อคำถามในแบบทดสอบมีจำนวนเพียงพอ และครอบคลุมวัตถุประสงค์	✓		
4.5 คำถามในแบบทดสอบแต่ละข้อชัดเจน	✓		

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้อสอบต้องแก้ไขปรับปรุงให้ ได้ใช้ในเอกสารแล้ว

ลงชื่อ ..... สตีฟ นานเทว ..... ผู้ประเมิน

(อาจารย์วิชา วิทยาศาสตร์)

วันที่ ๓๐ / มิถุนายน / ๒๕๕๕

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียน
ชาวต่างประเทศ

LYCEE FRANÇAIS INTERNATIONAL DE BANGKOK

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย

นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์
สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง

ชื่อหนังสือ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์
สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
Instructional Package on "Sightseeing at Rattanakosin Island" for Teaching
Thai Language and Culture to Foreigners

ผู้แต่ง ประสิทธิ์ชัย ลำเกาทอง
ที่ปรึกษา อาจารย์ภรพัลล์ สร้อยระย้า
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอน
อาจารย์พัชนี โชติงเสถียร
อาจารย์ชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์
อาจารย์ปรุ่งสุคนธ์ บุรณะถาวร

ภาพประกอบ อูทัย กิตติสกันธ์

ออกแบบศิลป์ ณภวินท์ วิบูลศิริทธิ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

© ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

“เกาะรัตนโกสินทร์” เป็นชื่อเรียกพื้นที่เก่าแก่ที่สำคัญแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร พื้นที่แห่งนี้เป็นเกาะสมมติที่ถือเป็นย่านประวัติศาสตร์ที่มีโบราณสถานทั้งงดงามและโดดเด่นเป็นจำนวนมาก โบราณสถานเหล่านี้ล้วนมีประวัติความเป็นมาอันยาวนานจึงเปรียบเสมือนเป็น “คลังความรู้” ที่สามารถเชื่อมโยงให้เห็นวิวัฒนาการของบ้านเมืองที่สร้างมาควบคู่กับสถาบันพระมหากษัตริย์ เกาะรัตนโกสินทร์จึงเปรียบเป็นกระจกที่สะท้อนวิถีชีวิตของผู้คนที่ปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลานอกจากนี้ เกาะรัตนโกสินทร์ยังถือเป็นแหล่งศึกษางานศิลปะของช่างแต่ละยุคสมัยที่บรรจงฝากฝีมือได้ตามวิถีวาอารามต่าง ๆ รวมถึงได้ศึกษาหลักทฤษฎีความเชื่อที่แฝงอยู่ในงานประเพณีและพิธีกรรมที่จัดขึ้นที่เกาะรัตนโกสินทร์อีกด้วย

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง “นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์” สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศนี้ ประกอบด้วยบทเรียนจำนวน ๖ บท ได้แก่

- บทที่ ๑ เกาะรัตนโกสินทร์
- บทที่ ๒ พระบรมมหาราชวัง
- บทที่ ๓ พระอารามหลวง
- บทที่ ๔ ศาลนสถาน
- บทที่ ๕ อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
- บทที่ ๖ แหล่งการค้าและการพาณิชย์

ในแต่ละบทจะเริ่มต้นจากจดหมายเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้นจะเป็นบทอ่านเกี่ยวกับสถานที่ที่กำหนดไว้ในแต่ละบท ข้อควรรู้ข้อควรจำ คำศัพท์ แบบฝึกหัดเติมคำ และแบบทดสอบท้ายบทเรียน

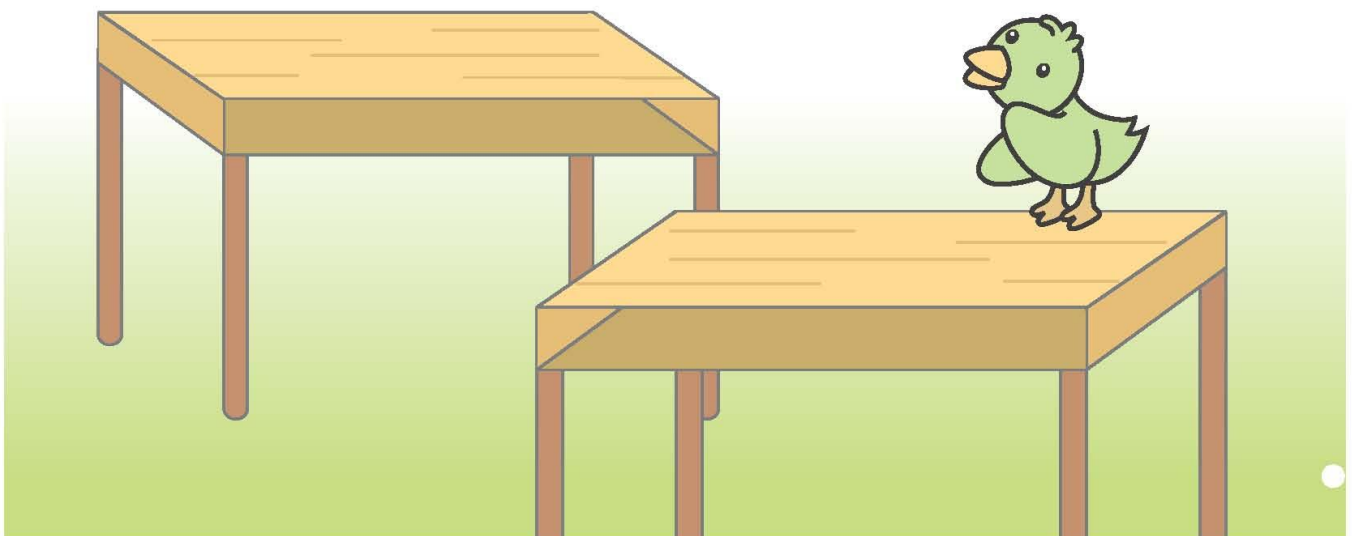
ชุดการสอนนี้สร้างขึ้นตามแนวคิดที่ว่า “การสอนภาษาต้องควบคู่กับการสอนวัฒนธรรม” ในแต่ละบทจึงมีการสอดแทรกข้อควรรู้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงไทยศึกษา อันจะช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศได้เข้าใจวัฒนธรรมไทย และมีทัศนคติที่ดีต่อคนไทยมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการสอนเล่มนี้จะเป็นแนวทางที่ดีสำหรับผู้สนใจนำเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นสื่อการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยต่อไป

ประสิทธิ์ชัย สำเกาทอง
ผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ เกษัตินโกสินทร์	๕
บทที่ ๒ พระบรมมหาราชวัง	๑๘
บทที่ ๓ พระอารามหลวง	๒๘
บทที่ ๔ ศาสนสถาน	๓๘
บทที่ ๕ อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์	๓๘
บทที่ ๖ แหล่งการค้าและการพาณิชย์	๕๘
คำศัพท์น่ารู้	๗๐
บรรณานุกรม	๗๔

บทที่ ๑

เกาะรัตนโกสินทร์

จดหมายจ๊ะจ๋า

อ่านจดหมายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

สวัสดีจ๊ะ สมชายเพื่อนรัก

เธอสบายดีไหมจ๊ะ ตอนนี้ฉันมีเพื่อนชาวต่างชาติมาเที่ยวที่ประเทศไทย ๒ คน เป็นชาวฝรั่งเศส คนแรกเป็นผู้หญิงชื่อเอ็มมา คนที่สองเป็นผู้ชายชื่อแองเจโล่ ฉันต้องรับหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์พาทั้งคู่เที่ยวชมสถานที่ และวันนี้ฉันตั้งใจจะพาเพื่อนทั้งสองไปโบราณสถานในย่านที่ถือว่าเก่าแก่ที่สุดของกรุงเทพมหานคร ย่านนี้มีชื่อแปลกมากกว่า “เกาะรัตนโกสินทร์” ทั้งสองคนสงสัยมากกว่า กรุงเทพมีเกาะด้วยหรือ ? ฉันจึงต้องอธิบายว่า เกาะในที่นี้เป็นเพียงเกาะสมมติ สาเหตุที่ต้องเรียกว่าเกาะ เพราะย่านนี้มีแม่น้ำและลำคลองล้อมรอบเหมือนเกาะ นอกจากนี้เกาะรัตนโกสินทร์ยังเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติ เช่น วัดพระแก้ว พระบรมมหาราชวัง วัดโพธิ์ ฯลฯ ทั้งคู่ดูตื่นเต้นมาก ๆ ที่ฉันจะพาไปเที่ยว แล้วฉันจะเขียนเล่าให้เธอฟังอีกนะจ๊ะ ว่าสถานที่แต่ละที่ที่ฉันพาเพื่อนไปชมเป็นอย่างไรบ้าง และเพื่อนชาวฝรั่งเศสของฉันแสดงความรู้สึกอย่างไรต่อวัฒนธรรมและความเชื่อของคนไทยที่เขาได้สัมผัส

ช่วงนี้อากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย รักษาสุขภาพด้วยนะจ๊ะ

รักและคิดถึง
สุดา

ถูก หรือ ผิด ?

๑. สถานที่ที่สุดาจะพาแองเจโล่และเอ็มมาไปเยี่ยมชมตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร
๒. สถานที่แห่งนี้เรียกว่า “เกาะรัตนโกสินทร์” ซึ่งเป็นเกาะใจกลางกรุงเทพมหานคร
๓. “เกาะรัตนโกสินทร์” เป็นที่ตั้งของโบราณสถานและสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย
๔. “เกาะรัตนโกสินทร์” ถือเป็นย่านที่เก่าแก่ที่สุดของกรุงเทพมหานคร
๕. พระบรมมหาราชวัง วัดโพธิ์ และวัดพระแก้ว ตั้งอยู่บน “เกาะรัตนโกสินทร์”

ถูก

ผิด

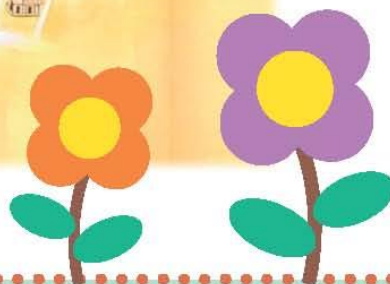

บทอ่านนำรู้ อ่านข้อความต่อไปนี้

“เกาะรัตนโกสินทร์ หรือ กรุงรัตนโกสินทร์” เป็นชื่อเรียกพื้นที่เก่าแก่แห่งหนึ่งที่ตั้งสร้างขึ้นพร้อมๆกับกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ตั้งแต่ปี**พุทธศักราช ๒๓๒๕** กรุงรัตนโกสินทร์นับเป็นช่วงสมัยที่ ๔ ถัดจาก กรุงธนบุรี กรุงศรีอยุธยา และกรุงสุโขทัย ตามลำดับ

เกาะรัตนโกสินทร์เป็นย่านที่เก่าแก่ที่สุดของกรุงเทพมหานคร และมีขนาดพื้นที่เพียง ๑.๘ ตารางกิโลเมตร ชื่อ “รัตนโกสินทร์” มีความหมายว่า “แก้วแห่งพระอินทร์” ซึ่งหมายถึงองค์พระแก้วมรกต และยังเปรียบเสมือนเป็น**อัญมณี**ที่มีค่าแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ด้วย

เกาะรัตนโกสินทร์มีความสำคัญมาก เพราะเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญของชาติมากมาย เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดพระแก้ว ศาลหลักเมือง หอองสนามหลวงหรือทุ่งพระเมรุ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เล่าชิงช้า วัดโพธิ์ ฯลฯ สถานที่เหล่านี้เป็นทั้งสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ชุมนุม และสถานที่จัด**พิธีกรรม**ที่สำคัญของชาติ ด้วยเหตุนี้ ในแต่ละปี นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกจึงเดินทางมาเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ เหล่านี้ ได้ชื่นชม**สถาปัตยกรรม**และสิ่งก่อสร้างที่สะท้อนความเชื่อและลักษณะนิสัยของคนไทย เป็นพื้นที่ที่สวยงามมากจนเป็น**เอกลักษณ์** ด้วยเหตุนี้ คนไทยจึงขนานนาม “เกาะรัตนโกสินทร์” ว่าเป็น “หัวใจแห่งกรุงรัตนโกสินทร์”

ลองทำดูซิ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. “เกาะรัตนโกสินทร์” และ “กรุงเทพมหานคร” มีอายุกี่ปี

.....

๒. “เกาะรัตนโกสินทร์” มีพื้นที่ทั้งหมดกี่ตารางกิโลเมตร

.....

๓. “รัตนโกสินทร์” มีความหมายว่าอย่างไร

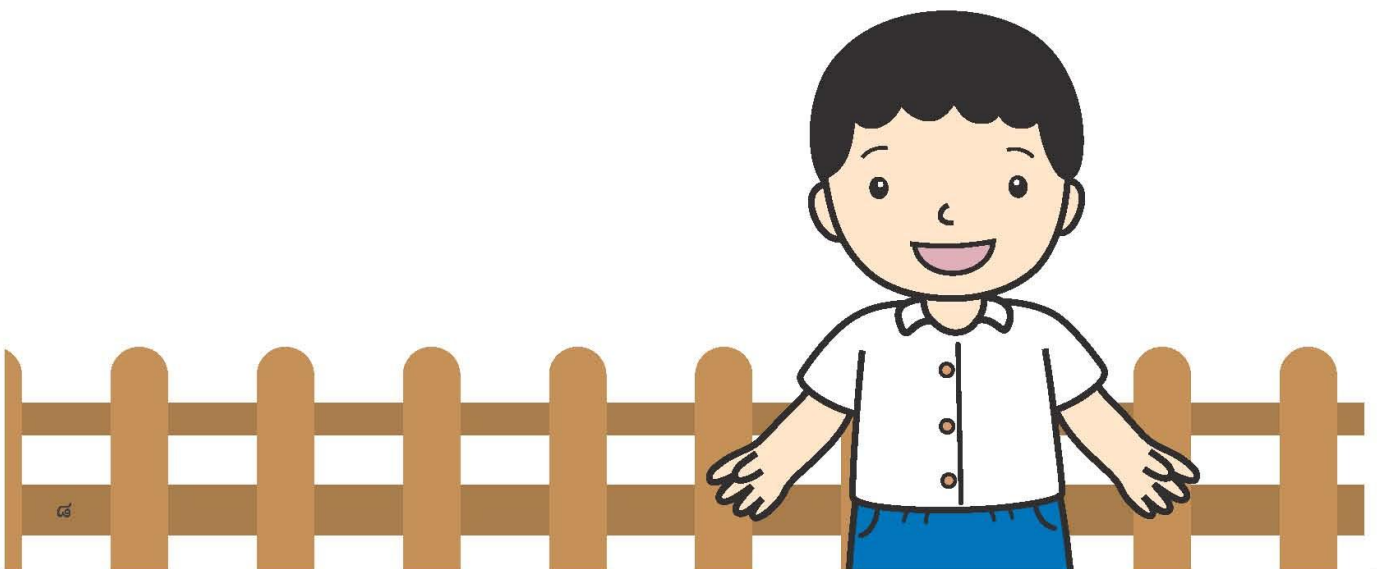
.....
 .....

๔. “เกาะรัตนโกสินทร์” มีความสำคัญอย่างไร

.....
 .....
 .....
 .....

๕. ยกตัวอย่างสถานที่สำคัญที่ตั้งอยู่บน “เกาะรัตนโกสินทร์”

.....
 .....
 .....
 .....

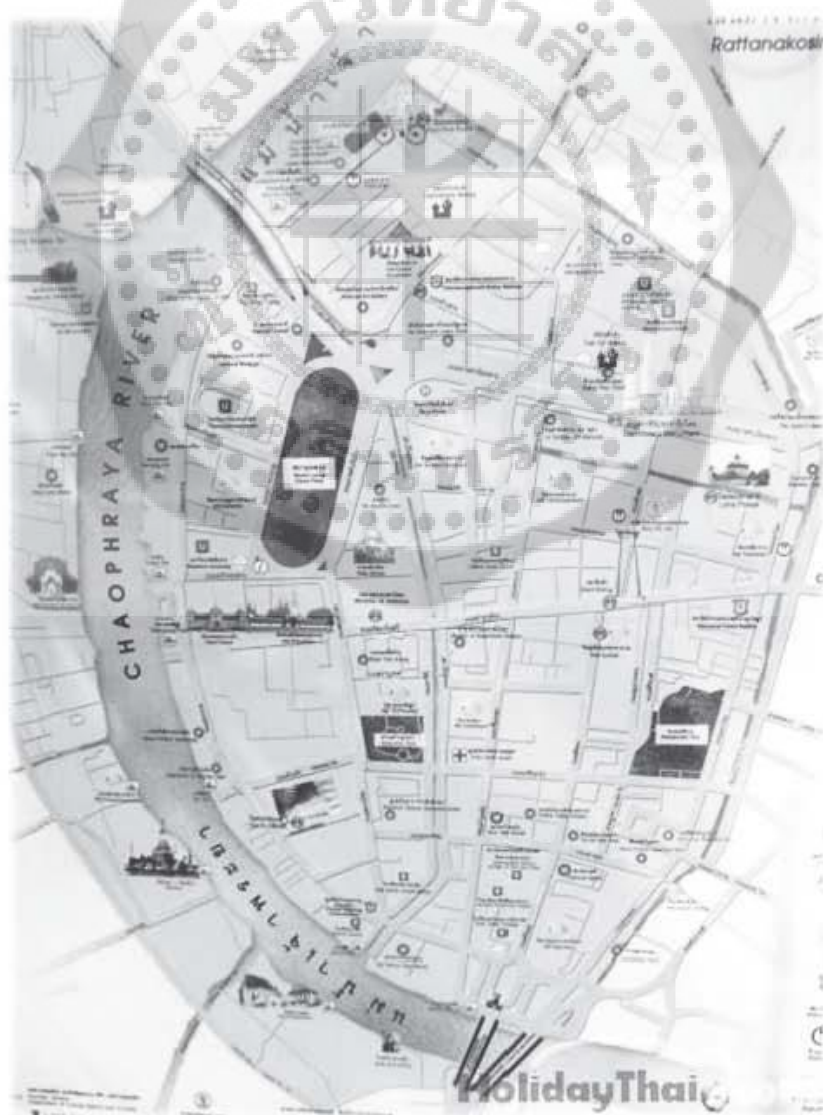

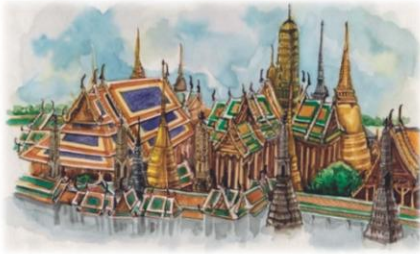
ข้อควรรู้ควรจำ

“เกาะรัตนโกสินทร์” แห่งนี้ แท้จริงแล้วไม่ใช่เกาะ เนื่องจากสถานที่แห่งนี้มีแม่น้ำและลำคลอง อยู่ล้อมรอบจึงทำให้มีลักษณะคล้ายเกาะ เป็นที่มาของชื่อ “เกาะรัตนโกสินทร์” ในปัจจุบัน

สาเหตุที่เราต้องขุดคลองไว้ล้อมรอบเมือง เพราะว่าการคลองจะเป็นกำแพงเมืองธรรมชาติที่ใช้ ป้องกันข้าศึกไม่ให้เข้ามาตีเมืองได้ง่าย ๆ อีกทั้งคลองเหล่านี้ยังสามารถใช้เป็นเส้นทางคมนาคม สำหรับเดินทางไปที่อื่น ๆ แทนถนนที่ใช้กันในปัจจุบัน กรุงเทพมหานครของเราจึงมีลำคลองมากมาย จนได้รับขนานนามว่าเป็น “เวนิสตะวันออก”

ลองทำคู่มือ ระบายสีเกาะรัตนโกสินทร์ และนำหมายเลขหน้าสถานที่แต่ละแห่ง เติมนลงในแผนที่ให้ถูกต้องกับตำแหน่งของสถานที่นั้น ๆ

๑.

๒.

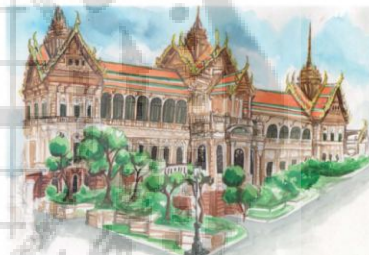
๓.

๔.

๕.

๖.

๗.

๘.

๙.

๑๐.

ลองทำดูซิ เขียนชื่อสถานที่ท่องเที่ยวบนเกาะรัตนโกสินทร์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ศาลหลักเมือง

พระบรมมหาราชวัง

ปากคลองตลาด

เสาชิงช้า

วัดพระแก้ว

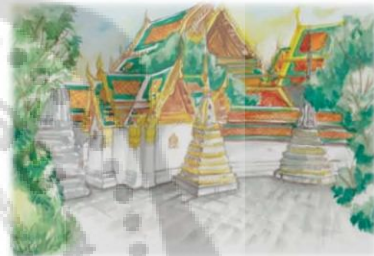
อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

วัดโพธิ์

พระแม่ธรณีบีบมวยผม

สนามหลวง

ตลาดพระท่าพระจันทร์

๑. ....

๒. ....

๔. ....

๓. ....

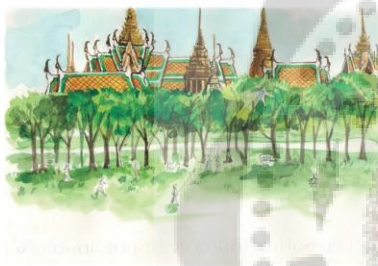

๕. ....

๗. ....

๘. ....

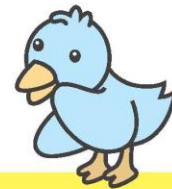
๙. ....

๑๐. ....

๑๐. ....

ข้อควรรู้ควรจำ

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญบนเกาะรัตนโกสินทร์มีหลายแห่ง แต่ละแห่งล้วนเป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญและถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติเราสามารถนำมาจัดหมวดหมู่สถานที่เหล่านี้ตามประเภท ได้แก่ วัดหลวง วัง **อนุสรณ์สถาน**และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน และแหล่งการค้า

ลองทำดูซิ จำแนกสถานที่ต่อไปนี่ ตามหมวดหมู่ที่กำหนดให้โดยใส่หมายเลขใต้รูปภาพสถานที่ให้ถูกต้อง

๑. วัดหลวง

๒. วัง

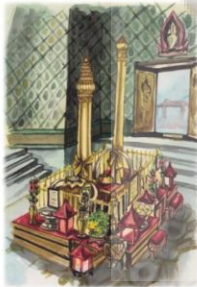
๓. อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

๔. ศาสนสถาน

๕. แหล่งการค้า

คำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย	ตัวอย่างประโยค
โบราณสถาน	monument historique	วัดพระแก้วถือเป็น โบราณสถาน ที่สำคัญของประเทศไทย
ย่าน	quartier	เกาะรัตนโกสินทร์เป็น ย่าน ที่เก่าแก่ที่สุดของกรุงเทพมหานคร
ข้าศึก	ennemi	คนโบราณขุดคลองไว้รอบเมืองเพื่อให้เป็นกำแพงธรรมชาติใช้ป้องกัน ข้าศึก
คมนาคม	communication, circulation	การ คมนาคม ขนส่งในสมัยก่อนนิยมใช้เรือเป็นพาหนะเดินทาง
ขนานนาม	nommer, prénommer, surnommer	เกาะรัตนโกสินทร์ได้รับการ ขนานนาม ว่าเป็นหัวแวนแห่งกรุงรัตนโกสินทร์
พุทธศักราช	année bouddhiste	พระบรมมหาราชวังและวัดพระแก้วสร้างในปี พุทธศักราช ๒๓๒๕
อัญมณี	pierre précieuse	เพชรเป็น อัญมณี ที่มีค่าที่สุด
พิธีกรรม	culte, cérémonie	เสาชิงช้าเป็นสถานที่ประกอบ พิธีกรรม ไล่ชิงช้า
สถาปัตยกรรม	architecture	พระบรมมหาราชวังมีลักษณะ สถาปัตยกรรม ที่สวยงามมาก
เอกลักษณ์	unique	เอกลักษณ์ อย่างหนึ่งของคนไทยคือการเป็นคนยิ้มง่ายและมีจิตใจโอบอ้อมอารี
อนุสรณ์สถาน	monument commémoratif	เราสร้างอนุสาวรีย์แห่งนี้ขึ้นเพื่อให้เป็น อนุสรณ์สถาน แก่ทหารที่เสียชีวิตในสงคราม
ศาสนสถาน	lieu de culte	ศาลหลักเมืองถือเป็น ศาสนสถาน ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย

ลองทำดูซิ นำคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. “เกาะรัตนโกสินทร์” เป็นที่ตั้งของ ..... ที่สำคัญมากมายเช่น ศาลหลักเมือง พระบรมมหาราชวัง วัดพระแก้ว เสาชิงช้า อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ฯลฯ
๒. สถานที่แห่งนี้ใช้สำหรับประกอบ ..... ของศาสนาพราหมณ์ฮินดู
๓. แม่น้ำลำคลองเป็นเส้นทาง ..... ที่เป็นที่ยิยมมากที่สุดในสมัยก่อน
๔. ปัจจุบัน เราถือว่า เกาะรัตนโกสินทร์เป็น ..... ที่เก่าแก่ที่สุดของกรุงเทพมหานคร
๕. เสาชิงช้าและโบสถ์พราหมณ์เป็น ..... ของศาสนาพราหมณ์ฮินดู
๖. วัดพระแก้ว พระบรมมหาราชวัง และศาลหลักเมืองสร้างในปี ๒๓๒๕
๗. ในสมัยก่อนมีการรบกันอยู่เสมอ เราจึงต้องขุดแม่น้ำลำคลองเพื่อใช้เป็นกำแพงป้องกัน .....
๘. กรุงเทพมหานครมีแม่น้ำและลำคลองมากมาย จนได้รับการ ..... ว่าเป็น “เวนิสตะวันออก”
๙. วัดแห่งนี้มีลักษณะสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นและเป็น ..... สมควรได้รับการดูแลรักษา
๑๐. สถานที่แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อเป็น ..... ที่ระลึกถึงความเสียสละของทหารไทย

แบบทดสอบท้ายบท เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. “เกาะรัตนโกสินทร์” และ “กรุงเทพมหานคร” มีอายุกี่ปี (ปัจจุบันปีพุทธศักราช ๒๕๕๕)
  - ก. ๒๒๙ ปี
  - ข. ๒๓๐ ปี
  - ค. ๒๒๖ ปี

๒. “เกาะรัตนโกสินทร์” มีพื้นที่กี่ตารางกิโลเมตร
  - ก. ๑.๘ ตารางกิโลเมตร
  - ข. ๑.๙ ตารางกิโลเมตร
  - ค. ๒.๙ ตารางกิโลเมตร

๓. เหตุใดคนไทยจึงเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า “เกาะรัตนโกสินทร์”
  - ก. เพราะพื้นที่ส่วนนี้คือเกาะที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร
  - ข. เพราะมีแม่น้ำและลำคลองล้อมรอบ มีลักษณะคล้ายเกาะแต่ไม่ใช่เกาะ
  - ค. เพราะเป็นพื้นที่ที่มีแม่น้ำลำคลองมากมาย

๔. เหตุใดคนไทยในสมัยก่อนจึงต้องขุดคลองล้อมรอบเมืองเอาไว้
  - ก. เพราะต้องการลดปัญหาน้ำท่วม
  - ข. เพราะต้องการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำ
  - ค. เพราะต้องการให้เป็นกำแพงเมืองธรรมชาติสำหรับป้องกันข้าศึกและเป็นเส้นทางเดินเรือ

๕. “เกาะรัตนโกสินทร์” มีความสำคัญอย่างไรบ้าง
  - ก. เป็นพื้นที่ที่สวยงามที่สุดของกรุงเทพมหานคร
  - ข. เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญมากมายของประเทศไทย
  - ค. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ดีที่สุดของประเทศไทย

๖. เกาะรัตนโกสินทร์ สร้างขึ้นพร้อมกับเมืองใด
- กรุงเทพมหานคร
  - กรุงธนบุรี
  - กรุงศรีอยุธยา
๗. เพราะเหตุใดนักท่องเที่ยวจำนวนมากจึงนิยมมาท่องเที่ยวที่เกาะรัตนโกสินทร์
- เพราะมีรถประจำทางหลายสายผ่าน
  - เพราะมีโรงแรมและเกสต์เฮาส์มากมายให้เลือก
  - เพราะเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญๆมากมาย เช่น วัดพระแก้ว พระบรมมหาราชวัง วัดโพธิ์ ฯลฯ
๘. “รัตนโกสินทร์” มีความหมายว่าอย่างไร
- แก้วแห่งพระอินทร์ ซึ่งหมายถึง พระแก้วมรกต
  - อัญมณีที่มีค่าแห่งกรุงรัตนโกสินทร์
  - ถูกทุกข้อ
๙. เพราะเหตุใด คนไทยจึงขนานนามพื้นที่บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ว่าเป็น “หัวแหวนแห่งกรุงรัตนโกสินทร์”
- เพราะพื้นที่ส่วนนี้เป็นที่เก็บรักษาสมบัติล้ำค่าของชาติที่มีราคาแพง
  - เพราะพื้นที่ส่วนนี้มีลักษณะกลมเหมือนหัวแหวน
  - เพราะพื้นที่ส่วนนี้เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญของชาติที่มีความงดงามและมีเอกลักษณ์เปรียบเหมือนเป็นหัวแหวนซึ่งเป็นส่วนที่สวยงามที่สุดของแหวน
๑๐. เพราะเหตุใด กรุงเทพมหานครจึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “เวนิสตะวันออก”
- ผู้คนยังใช้เรือเป็นพาหนะเดินทาง
  - มีแม่น้ำลำคลองมากมาย
  - มีขนาดใกล้เคียงกับเมืองเวนิส ประเทศอิตาลี

บทที่ ๒

พระบรมมหาราชวัง

จดหมายจะจ้า

อ่านจดหมายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

สวีสวีจะ สมชายเพื่อนรัก

วันนี้ฉันพาคุณเอ๋มมาให้คุณแองเจโล่มาเที่ยวที่พระบรมมหาราชวังจะ ตอนแรกทั้งคู่เข้าใจผิดคิดว่าพระบรมมหาราชวังเป็นวัดเพราะลักษณะสถาปัตยกรรมคล้ายกับวัดมาก แต่พอฉันอธิบายทั้งคู่ก็เข้าใจ นอกจากนี้ ฉันยังเล่าว่าพระบรมมหาราชวังในอดีตเคยเป็นที่ประทับของในหลวงด้วย แต่ปัจจุบันเปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยว จึงมีชาวต่างชาติมากมายมาชมสถานที่แห่งนี้ ก่อนเข้าชมฉันต้องคอยย้ำกับเพื่อนทั้งสองเรื่อง การแต่งกายให้เรียบร้อยเมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวัง ตอนแรกทั้งคู่มีท่าทีอึดอัดที่เรามาชมฟรีมากมาย แต่พอฉันอธิบายว่า เราต้องให้เกียรติสถานที่ เพราะแต่เดิมนี่เคยเป็นที่อยู่ของในหลวง ทั้งคู่ก็ยอมปฏิบัติตามโดยดี ฉันก็บอกว่าไม่ต้องกังวลนะ ถ้าเกิดเปลือยใส่กระโปรงสั้นกับเสื้อสายเดี่ยวมา ที่นี่ก็มีชุดคลุมให้เช่าจะ ทั้งคู่หัวเราะใหญ่ อ้อ! คุณแองเจโล่สงสัยมากกว่า ทำไมชาวต่างชาติต้องเสียค่าเข้าชมสถานที่ ๒๕๐ บาทด้วย แต่คนไทยไม่ต้องเสีย ฉันจึงต้องอธิบายว่า เงินที่ได้จากค่าเข้าชมจะนำไปใช้ดูแลรักษาพระบรมมหาราชวังจะ ฉันหวังว่า การมาเที่ยวในครั้งนี้คงสร้างความประทับใจให้กับทั้งคู่เป็นอย่างมากนะจะ

ฉันคิดถึงเธอมาก ๆ และอยากให้เธอได้มาเที่ยวที่พระบรมมหาราชวังด้วยกัน

รักและคิดถึง
สุดา

ถูก หรือ ผิด ?

	ถูก	ผิด
๑. สถานที่ที่ สุดา จะพา เอ๋มมา และ แองเจโล่ ไปชม คือ พระบรมมหาราชวัง		
๒. ปัจจุบัน พระบรมมหาราชวัง เป็นที่ประทับของในหลวง		
๓. การเข้าชมพระบรมมหาราชวัง เราต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย		
๔. คนไทยและคนต่างชาติต้องเสียค่าเข้าชมพระบรมมหาราชวัง		
๕. ค่าเข้าชมพระบรมมหาราชวังมีราคา ๒๕๐ บาทต่อหนึ่งคน		

บทอ่านนำรู้

“พระบรมมหาราชวัง หรือ วังหลวง สร้างเมื่อปีพุทธศักราช ๒๓๒๕ พร้อมกับ วัดพระแก้ว สมัยก่อนเคยใช้เป็นที่พักของในหลวงตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ – รัชกาลที่ ๕

พระบรมมหาราชวังมีพระที่นั่งมากมาย เช่น

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

เป็นพระที่นั่งที่มีศิลปะแบบไทยผสมยุโรป กล่าวคือ ตัวพระที่นั่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบยุโรป แต่ส่วนยอดหรือหลังคาเป็นศิลปะแบบไทย คนไทยจึงเปรียบพระที่นั่งองค์นี้ว่าเหมือน “ฝรั่งสวมชฎา”

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

สร้างขึ้นโดยเลียนแบบพระที่นั่งสรรเพชญปราสาท แห่งกรุงศรีอยุธยา เป็นพระที่นั่งองค์แรกๆ ของพระบรมมหาราชวัง ภายในเป็นที่เก็บรักษาพระแท่นราชบัลลังก์ประดับมุก พระแท่นบรรจถรณ์ประดับมุก และพระแท่นที่บรรทมของรัชกาลที่ ๑ ปัจจุบันใช้เป็นสถานที่จัดงานพระราชพิธีวันฉัตรมงคล และงานพระบรมศพ

พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬรายพิमान

เป็นพระที่นั่งสำหรับออกจากราชการแผ่นดิน ภายในเป็นที่ประดิษฐาน “พระที่นั่งบุษบกมาลา-มหาจักรพรรดิพิमान” และ “พระแท่นมหาเศวตฉัตร” ปัจจุบันเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้

พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกษ์ปราสาท

ใช้เป็นที่พักผ่อนของพระองค์ของในหลวงสำหรับงานพระราชพิธีสำคัญ พระที่นั่งองค์นี้เคยมีการสร้างองค์จำลองเพื่อจัดแสดงในงานมหกรรมนานาชาติ ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

พระบรมมหาราชวังเปิดให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เข้าชมความงดงามของสถาปัตยกรรมไทยตั้งแต่เวลา ๘.๓๐ – ๑๖.๐๐ น. ชาวไทยไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างชาติเสียค่าเข้าชม ๒๕๐ บาท เพื่อใช้ในการบูรณะซ่อมแซมพระบรมมหาราชวัง

ลองทำดูซิ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. พระบรมมหาราชวังสร้างเมื่อปีพุทธศักราชใดและสร้างพร้อมกับสถานที่ใด
.....
๒. ทำไม “พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท” จึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “ฝรั่งเศสอมชฎา”
.....
๓. พระที่นั่งที่เก่าแก่และเป็นพระที่นั่งหลังแรก ๆ ของพระบรมมหาราชวังคือพระที่นั่งใด
.....
๔. พระที่นั่งองค์ใดเคยมีการสร้างองค์จำลองเพื่อไปแสดงในงานมหกรรมนานาชาติ ณ กรุงบรัสเซลล์ ประเทศเบลเยียม
.....
๕. เหตุใดชาวต่างชาติจึงต้องเสียค่าเข้าชมพระบรมมหาราชวัง
.....

ข้อควรรู้ควรจำ

คนไทยเชื่อว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็น **สมมติเทพ** ด้วยเหตุนี้ คนไทยจึงต้องใช้คำราชาศัพท์ทุกครั้งเมื่อพูดกับพระเจ้าอยู่หัว ต้องหมอบคลานเวลาเข้าเฝ้าฯ ต้องโค้งคำนับและถอนสายบัว หรือหมอบกราบเพื่อแสดงความเคารพแทนการไหว้

สัญลักษณ์ขององค์พระมหากษัตริย์มีหลายอย่าง เช่น

อักษรย่อ ปร.

อูณาโลม

ตราครุฑ

นอกจากนี้ คนไทยยังเชื่อว่า **พระสยามเทวาธิราช** คือเทพที่คอยปกป้องและคุ้มครองพระมหากษัตริย์และคนไทยอยู่ เราจึงรอดพ้นจากการตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศมหาอำนาจ และรอดพ้นจากเหตุการณ์ร้ายแรงมาได้

ถูก หรือ ผิด ?

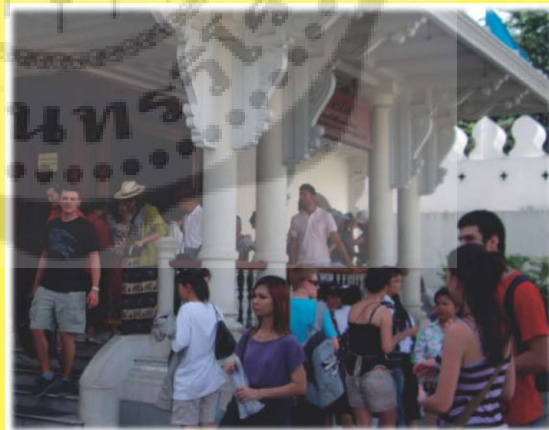
ถูก ผิด

๑. พระบรมมหาราชวังเป็นที่ประทับของในหลวงองค์ปัจจุบัน
๒. ตามความเชื่อของคนไทย พระมหากษัตริย์ไม่ใช่คนธรรมดา แต่เป็นสมมติเทพ
๓. ตรารูทเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งขององค์พระมหากษัตริย์
๔. คนไทยใช้คำราชาศัพท์เพื่อแสดงความเคารพต่อพระมหากษัตริย์
๕. พระสยามเทวาริราชเป็นชื่อพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของคนไทย

ข้อควรรู้ควรจำ

แม้ว่าปัจจุบันพระบรมมหาราชวังจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยว แต่ในอดีตสถานที่แห่งนี้เคยใช้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราจึงต้องให้ความเคารพสถานที่โดยการแต่งกายให้สุภาพและไม่ส่งเสียงดังเมื่อเข้าชม

สำหรับนักท่องเที่ยวที่แต่งกายไม่สุภาพ เช่น สวมรองเท้าแตะ กางเกงขาสั้น เสื้อสายเดี่ยว ฯลฯ ทางสำนักงานพระบรมมหาราชวังมีเสื้อผ้าให้ยืมได้ แต่ต้องเสียค่าเช่าชุด เพราะฉะนั้น เราจึงควรระมัดระวังโดยการแต่งกายให้เหมาะสมเมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวัง

ลองทำดูซิ เขียนบรรยายป้ายห้ามต่อไปนี้

Diagram showing nine clothing items, each with a red 'X' prohibition sign above it, arranged in three rows. Each item has a corresponding empty rounded rectangular box below it for labeling.

- Row 1: Blue tank top, Blue long-sleeved shirt, Blue tank top with white chest panel.
- Row 2: Yellow short-sleeved shirt, Blue jeans, Blue shorts, Blue pants.
- Row 3: Blue shorts, Blue shorts with white chest panel, Black and white patterned item.

คำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย	ตัวอย่างประโยค
ประทับ	résider (en parlant d'un souverain)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ที่ วังไกลกังวล
พระที่นั่ง	palais royal	พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทเป็นพระที่นั่งที่ เก่าแก่ที่สุดของพระบรมมหาราชวัง
พระแท่นราช บัลลังก์	trône	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่บน พระแท่นราชบัลลังก์
พระแท่น บรรจถรณ์	lit (en parlant d'un souverain)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรรทมบน พระแท่นบรรจถรณ์
พระแท่นที่ บรรทม	lit (en parlant d'un souverain)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลุกจาก พระแท่นที่บรรทม
พระราชพิธี วันฉัตรมงคล	cérémonie royale pour commémorer le jour du couronnement	พระราชพิธีวันฉัตรมงคล จัดขึ้นทุกวันที่ ๕ พฤษภาคมของทุกปี
ว่าราชการ แผ่นดิน	s'occuper des affaires de l'Etat	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงออก ว่าราชการแผ่นดิน
ประดิษฐาน	abriter	พระแก้วมรกต ประดิษฐาน ที่วัดพระศรีรัตน ศาสดาราม
ฉลองพระองค์	porter des habits (en parlant d'un souverain)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง ฉลองพระองค์ คู่สูทสีชมพู
งานมหกรรม	exposition	งานมหกรรม แสดงสินค้านานาชาติจัดที่ศูนย์ การประชุมแห่งชาติ
บูรณะ	restaurer	คนงานเหล่านี้กำลังซ่อมแซม บูรณะ วัดวา อารามที่ทรุดโทรม
สมมติเทพ	incarnation de dieu	ตามความเชื่อของคนไทย พระมหากษัตริย์ไทย ทุกพระองค์ทรงเป็น สมมติเทพ

ลองทำดูซิ นำคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

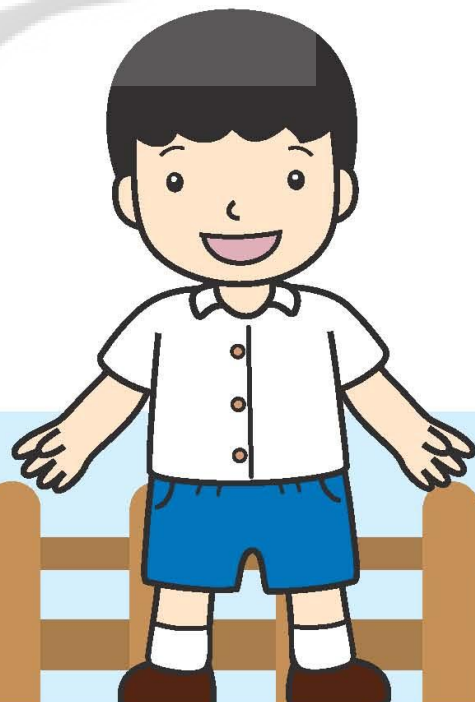

๑. คนไทยใช้คำราชาศัพท์กับพระมหากษัตริย์เพราะเชื่อว่าท่านทรงเป็น .....
๒. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ..... อยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช
๓. พระพุทธรูปเก่าแก่องค์นี้ ..... อยู่ภายในพระอุโบสถ
๔. .... จัดขึ้นเพื่อระลึกถึงวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์
๕. ช่างตัดเสื้อคนนี้มีฝีมือดีมากเพราะได้ตัด ..... ให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๖. สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถออก ..... แทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ประทับอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช
๗. .... จักริมหาปราสาทได้รับการขนานนามว่าเป็น “ฝรั่งอมชฎา”
๘. พระบรมมหาราชวังมีอายุ ๒๐๐ กว่าปี จึงได้รับการ ..... ซ่อมแซมมาหลายครั้งแล้ว
๙. วันที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์มี ..... แสดงสินค้านานาชาติ
๑๐. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ .....

แบบทดสอบท้ายบท เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. พระบรมมหาราชวังมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. ในอดีตเคยใช้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และสถานที่ประกอบพิธีกรรมที่สำคัญของชาติ
  - ข. เป็นพิพิธภัณฑที่สำคัแห่งหนึ่งของประเทศไทย
  - ค. เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒. ความเป็นสมมติเทพของพระมหากษัตริย์แสดงให้เห็นในเรื่องใดบ้าง
  - ก. การใช้คำราชาศัพท์กับในหลวง
  - ข. ธงตราครุฑ
  - ค. ถูกทั้ง ๒ ข้อ

๓. พระสยามเทวาธิราชมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง
  - ข. เป็นเทวดาที่คอยดูแลรักษาประเทศไทยและพระมหากษัตริย์
  - ค. เป็นชื่อพระมหากษัตริย์ในอดีตพระองค์หนึ่ง

๔. นักท่องเที่ยวคนใดไม่ควรเข้าชมพระบรมมหาราชวัง
  - ก. สมชายสวมรองเท้าแตะ เสื้อกล้ามและกางเกงขาสั้น
  - ข. สมศรีสวมกระโปรงคลุมเข่าและเสื้อคลุมสีสุภาพ
  - ค. สมหญิงสวมเสื้อเซ็กซี่ขาวและกระโปรงสีสุภาพคลุมเข่า

๕. พระที่นั่งองค์ใดที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบยุโรปและไทยผสมกัน
  - ก. พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
  - ข. พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
  - ค. พระที่นั่งอภรณ์พิโมกษ์ปราสาท

๖. พระบรมมหาราชวังสร้างขึ้นในปีใด
- พุทธศักราช ๒๕๒๓
  - พุทธศักราช ๒๓๒๕
  - พุทธศักราช ๒๔๒๕
๗. พระที่นั่งองค์ใดเป็นที่ประดิษฐานพระแท่นที่บรรทมของรัชกาลที่ ๑
- พระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกษ์ปราสาท
  - พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
  - พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
๘. พระที่นั่งองค์ใดใช้สำหรับออกจากราชการแผ่นดินของในหลวง
- พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท
  - พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
  - พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬรายพิมาน
๙. พระราชพิธีวันฉัตรมงคลมีความสำคัญอย่างไร
- เป็นวันที่ระลึกถึงวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์
  - เป็นวันชาติไทย
  - เป็นวันพ่อแห่งชาติ
๑๐. วันฉัตรมงคลตรงกับวันที่เท่าไรของทุกปี
- วันที่ ๕ ธันวาคม
  - วันที่ ๑๒ สิงหาคม
  - วันที่ ๕ พฤษภาคม

บทที่ ๓

พระอารามหลวง

จดหมายจะจำ

อ่านจดหมายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

สวัสดีค่ะ สมชายเพื่อนรัก

นี่ก็เป็นวันที่สามแล้วที่เพื่อนฉันมาเที่ยวที่ประเทศไทย วันนี้ฉันตั้งใจจะพาทั้งคู่ไปเที่ยวที่ “พระอารามหลวง” ๒ แห่งคือ วัดพระแก้ว และวัดโพธิ์ ฉันเลือก ๒ วัดนี้เพราะฉันคิดว่าเป็นวัดหลวงที่มีความโดดเด่น วัดพระแก้วเป็นวัดหลวงประจำกรุงรัตนโกสินทร์ และวัดโพธิ์ถือเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อนของฉันสงสัยว่าวัดหลวงต่างกับวัดอื่น ๆ อย่างไร ฉันจึงอธิบายว่า วัดหลวงเป็นวัดที่ในหลวงทรงเป็นผู้สร้างและเป็นผู้สถาปนาให้เป็น พระอารามหลวง แต่วัดธรรมดาเราเรียกว่า วัดราษฎร์ หมายถึงวัดที่ประชาชนเป็นคนสร้าง ฉันต้องเตือนทั้งคู่ให้แต่งตัวให้เรียบร้อยตามเคย และที่สำคัญต้องคอยเตือนให้ระมัดระวังไม่ถ่ายรูปในที่ที่มีป้ายห้ามถ่ายรูป แล้วฉันจะเขียนมาเล่าให้เธอฟังนะจ๊ะ ว่าไปเที่ยวครั้งนี้เป็นอย่างไรบ้าง

ดูแลสุขภาพด้วยนะจ๊ะ

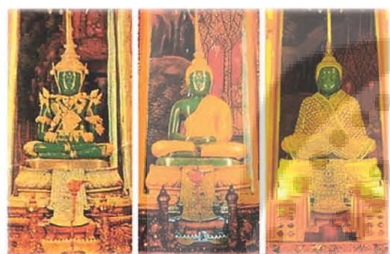
รักและคิดถึง
สุดา

ถูก หรือ ผิด ?

ถูก ผิด

๑. วันนี้สุดาจะพาเพื่อนไปเที่ยวชมพระอารามหลวง ๒ แห่งคือ วัดพระแก้ว และวัดโพธิ์
๒. พระอารามหลวง เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า วัดหลวง
๓. วัดหลวงแตกต่างกับวัดทั่วไปตรงที่เป็นวัดที่ในหลวงเป็นผู้สร้างหรือสถาปนา
๔. เราต้องแต่งกายให้สุภาพเมื่อเข้าชมภายในพระอารามหลวง
๕. เราสามารถถ่ายภาพได้ทุกครั้งที่ต้องการ

บทอ่านนำรู้

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)

เป็นพระอารามหลวงที่อยู่ในเขตพระบรมมหาราชวัง สร้างขึ้นเพื่อให้เป็นวัดหลวงประจำกรุงรัตนโกสินทร์ ภายในพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมหายานนิรันดรปฏิมากร (พระแก้วมรกต) พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองไทย

วัดพระแก้วแตกต่างกับพระอารามหลวงอื่นๆ ตรงที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่เลย แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๙๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระผนวชที่พระอุโบสถวัดพระแก้ว พระองค์จึงทรงเคยเป็นพระสงฆ์เพียงรูปเดียวที่ได้บวชที่วัดแห่งนี้

ภายในวัดพระแก้วมีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญมากมาย เช่น ปราสาทพระเทพบิดร พระศรีรัตนเจดีย์ พระมณฑป พระระเบียง รูปหล่อสี่ตัวหิมพานต์ ยักษ์ทวารบาล ฯลฯ

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

ตั้งอยู่ใกล้กับพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นพระอารามหลวงเก่าแก่ที่สร้างตั้งแต่สมัยอยุธยา ต่อมาได้อัญเชิญพระบรมอัฐิของรัชกาลที่ ๑ มาบรรจุใต้ฐานของพระประธานภายในพระอุโบสถ นับจากนั้นเป็นต้นมา เราจึงถือกันว่า “วัดโพธิ์” เป็นวัดประจำรัชกาลที่ ๑ วัดโพธิ์ได้รับการยกย่องว่าเป็น “มหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรก” ของประเทศไทย เพราะภายในวัดเป็นที่เก็บรักษาแผนจารึกความรู้ด้านการแพทย์ การเมือง การปกครอง วรรณคดี ฯลฯ ซึ่งรวมเรียก “ประชุมจารึกวัดพระเชตุพน” อีกทั้งวัดโพธิ์ยังเป็นที่ตั้งต้นตำรับการนวดแผนโบราณที่มีชื่อเสียง เป็นต้นกำเนิดตำนานนางสงกรานต์และตำนานยักษ์วัดโพธิ์ ด้วยเหตุนี้ วัดโพธิ์จึงได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกความทรงจำของโลก

นอกจากนี้ ภายในวัดโพธิ์ยังมีพระวิหารที่ประดิษฐาน “พระพุทธรูปไสยาสน์” หรือ “พระนอน” ขนาดใหญ่เป็นอันดับสามของประเทศไทยด้วย วัดโพธิ์จึงเป็นอีกสถานที่หนึ่งของเกาะรัตนโกสินทร์ที่นักท่องเที่ยวแวะเวียนมาเที่ยวชมอยู่เสมอ

ลองทำดูซิ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. วัดพระแก้วมีชื่อเต็มว่าอะไรและสร้างขึ้นเพื่ออะไร

.....

๒. วัดพระแก้วแตกต่างกับพระอารามหลวงอื่น ๆ อย่างไร

.....

.....

๓. วัดโพธิ์มีชื่อเต็มว่าอะไร และสร้างในสมัยใด

.....

๔. เหตุใดวัดโพธิ์จึงได้รับการยกย่องว่าเป็น มหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของไทย

.....

.....

๕. พระพุทธรูปที่มีชื่อเสียงของวัดโพธิ์ชื่ออะไร

.....

ข้อควรรู้ควรจำ

พระแก้วมรกต หรือ **พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร** เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิหน้าตักกว้าง ๔๓ เซนติเมตร สูง ๕๕ เซนติเมตร ชื่อมรกตมาจากสีเขียวเข้มของพระองค์ท่านแต่ในความเป็นจริง ท่านสร้างจากหินหยก ในแต่ละปี ท่านจะเปลี่ยนเครื่องทรง ๓ ครั้งตามฤดูกาล คือเครื่องทรงฤดูร้อน เครื่องทรงฤดูฝน และเครื่องทรงฤดูหนาว

พระนอน หรือ **พระพุทธไสยาส** เป็นพระพุทธรูปนอนที่ใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของประเทศไทย องค์พระมีความยาว ๔๖ เมตร ประดิษฐานอยู่ในพระวิหารของวัดโพธิ์ ด้วยเหตุนี้ ชาวต่างชาติจึงรู้จักวัดโพธิ์ในอีกชื่อหนึ่งว่า วัดพระนอน

คนไทยเชื่อว่า การได้มาไหว้พระแก้วมรกตจะทำให้ร่ำรวย มีแก้วแหวนเงินทองเหมือนชื่อ “มรกต” ของท่าน และเชื่อว่า หากได้มาไหว้พระนอนจะทำให้ชีวิตสุขสบายเหมือนพระพุทธรูปที่ได้นอนพักผ่อน จะเห็นได้ว่า คนไทยให้ความสำคัญกับพระพุทธรูป เพราะคนไทยส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาพุทธก็เป็นศาสนาประจำชาติ

ถูก หรือ ผิด ?

	ถูก	ผิด
๑. พระแก้วมรกตเป็นพระพุทธรูปที่สร้างจากมรกตทั้งองค์		
๒. พระแก้วมรกตเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ		
๓. ทุก ๆ ปี พระแก้วมรกตจะเปลี่ยนเครื่องทรง ๓ ครั้ง โดยยึดเอาฤดูกาลเป็นหลัก		
๔. พระนอนหรือพระพุทธรูปไสยาสมิขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๓ ของประเทศไทย		
๕. ประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ		

ข้อควรรู้ควรจำ

วัดพระแก้วและวัดโพธิ์เป็นวัดหลวง ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่จะเข้าชมสถานที่จะต้องสำรวจและแต่งกายให้เรียบร้อย สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้าชมภายในพระอุโบสถ เรามีข้อควรระวังดังต่อไปนี้

เราต้องถอดรองเท้าก่อนเข้าภายในพระอุโบสถ เพราะดินจากรองเท้าจะทำให้พระอุโบสถสกปรกได้

ห้ามถ่ายรูปและอัดวิดีโอภายในพระอุโบสถ เพราะนักท่องเที่ยวอาจนำไปเผยแพร่ในทางที่ไม่เหมาะสมได้

ห้ามนั่งชี้เท้าไปทางพระพุทธรูป เพราะเราถือกันว่า พระพุทธรูปคือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า และเท้าเป็นของต่ำ

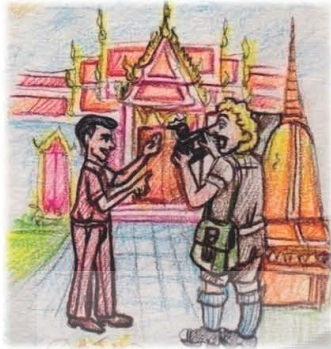
งดใช้เสียง

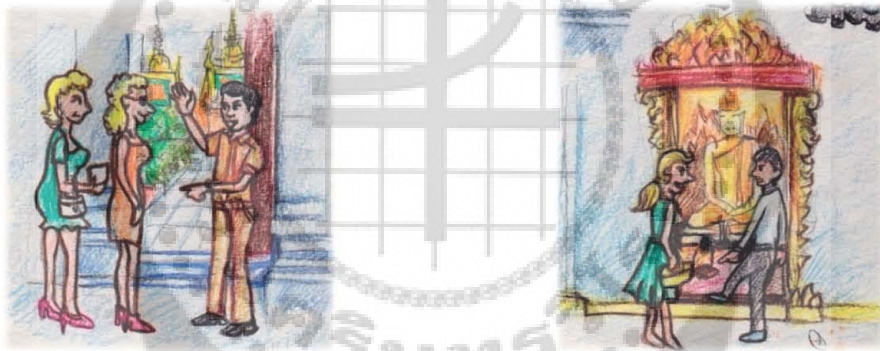
ห้ามดื่มสุรารภายในวัดโดยเด็ดขาด

นอกจากนี้ ยังมีข้อพึงระวังอีกประการหนึ่งคือ คนไทยจะไม่เหยียบธรณีประตู เพราะเชื่อว่าเป็นที่อยู่ของเทวดาที่คอยรักษาพระอุโบสถ คนไทยจึงเดินข้ามธรณีประตูไป

ลองทำดูซิ บอกข้อห้ามจากรูปภาพต่อไปนี้

๑. .... ๒. ....

๓. .... ๔. ....

๕. .... ๖. ....

คำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย	ตัวอย่างประโยค
สถาปนา	créer, reconstituer	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สถาปนา วัดแห่งนี้ให้เป็นวัดหลวง
พระอุโบสถ	sanctuaire principal	พระอุโบสถ เป็นที่ประดิษฐานพระประธานของวัด
จำพรรษา	vivre dans des monastères	พระสงฆ์ จำพรรษา อยู่ในวัด
ทรงพระผนวช	se faire moine (en parlant d'un souverain)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระผนวช เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘
อัญเชิญ	inviter, transporter	พระแก้วมรกตได้ถูก อัญเชิญ มาประดิษฐานที่วัดพระแก้วเป็นเวลากว่าร้อยปีแล้ว
พระบรมอัฐิ	cendres, restes	พระบรมอัฐิ ของพระมหากษัตริย์มักจะประดิษฐานอยู่ที่พระประธานของวัดหลวง
พระประธาน	image du Bouddha principal	พระประธาน คือพระพุทธรูปที่เป็นประธานภายในพระอุโบสถของวัด
แผ่นจารึก	stèle d'inscription	วัดโพธิ์มี แผ่นจารึก ความรู้ด้านการแพทย์ การเมืองการปกครอง ฯลฯ
ต้นตำรับ	lieu d'invention	วัดโพธิ์เป็น ต้นตำรับ การนวดแผนโบราณที่มีชื่อเสียงมาก
พระวิหาร	sanctuaire secondaire	พระวิหาร ใช้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่ทำบุญ หรือเป็นพิพิธภัณฑ์ของวัด
เครื่องทรง	vêtements, habits	พระแก้วมรกตจะเปลี่ยน เครื่องทรง ๓ ครั้งในหนึ่งปี
ธรณีประตู	seuil de la porte	คนไทยเชื่อว่าเทวดาที่ดูแลรักษาพระอุโบสถจะอยู่ที่ ธรณีประตู

ลองทำดูซิ นำคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. คนไทยเชื่อกันว่า เราไม่ควรเหยียบ ..... เพราะเป็นที่อยู่ของเทวดาที่รักษาพระอุโบสถ
๒. พระสงฆ์รูปนี้อายุมากแล้ว ท่านคง ..... ที่วัดแห่งนี้มาหลายปีแล้ว
๓. รัชกาลที่ ๑ ได้ ..... พระแก้วมรกตมาประดิษฐานที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามจนถึงปัจจุบัน
๔. วัดโพธิ์เป็น ..... การนวดแผนโบราณที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก
๕. ได้ฐานพระประธานภายในพระอุโบสถวัดโพธิ์เป็นที่ประดิษฐาน ..... ของในหลวงรัชกาลที่ ๑
๖. วัดโพธิ์ได้รับการยกย่องว่าเป็น “มหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรก” ของประเทศไทย เพราะเป็นที่เก็บรวบรวม ..... ความรู้มากมาย
๗. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ..... ที่พระอุโบสถวัดพระแก้ว
๘. พระแก้วมรกตเป็น ..... ของพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
๙. .... ของวัดพระแก้วทรวดโถมมาก จึงต้องมีการบูรณะซ่อมแซม
๑๐. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑ ทรง ..... วัดโพธิ์ให้เป็นวัดหลวง

แบบทดสอบท้ายบท เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. พระอารามหลวง หรือ วัดหลวง มีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นวัดที่ตั้งอยู่ภายในพระบรมมหาราชวังเท่านั้น
  - ข. เป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้างและมักเป็นที่เก็บรักษาพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง
  - ค. เป็นวัดที่อยู่ในหลวงทรงพระผนวช

๒. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ วัดพระแก้ว
  - ก. วัดพระแก้วเป็นส่วนหนึ่งของพระบรมมหาราชวัง
  - ข. วัดพระแก้วเป็นวัดหลวงประจำกรุงรัตนโกสินทร์
  - ค. วัดพระแก้วไม่เปิดให้เข้าชมในวันเสาร์และอาทิตย์

๓. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ วัดโพธิ์
  - ก. วัดโพธิ์เป็นที่เก็บรักษาพระนอนที่ใหญ่เป็นอันดับสี่ของประเทศไทย
  - ข. วัดโพธิ์เป็นวัดหลวงที่ถือเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของประเทศไทย
  - ค. วัดโพธิ์ตั้งอยู่ภายในพระบรมมหาราชวัง

๔. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ พระแก้วมรกต
  - ก. พระแก้วมรกตสร้างจากหินมรกตทั้งองค์
  - ข. พระแก้วมรกตจะเปลี่ยนเครื่องทรงปีละ ๓ ครั้ง
  - ค. คนไทยเชื่อว่า หากไปกราบไหว้พระแก้วมรกตแล้ว จะทำให้ร่ำรวยและมีเงินทองมาก

๕. เพราะเหตุใด คนไทยจึงให้ความสำคัญกับพระพุทธรูปมาก
  - ก. เพราะประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ
  - ข. เพราะพระพุทธรูปเป็นเหมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจเวลามีความทุกข์
  - ค. ถูกทุกข้อ

๖. วัดพระศรีรัตนศาสดารามแตกต่างกับพระอารามหลวงอื่น ๆ อย่างไร
- ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่เลย
  - ไม่มีพระอุโบสถ
  - ไม่มีพระประธานภายในพระอุโบสถ
๗. เพราะเหตุใดวัดโพธิ์จึงได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลก
- เป็นที่เก็บรักษา “ประชุมจารึกวัดพระเชตุพน” ซึ่งมีคุณค่าทางด้านการแพทย์ การเมือง วรรณคดี ฯลฯ
  - เป็นวัดหลวงที่เก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา
  - เป็นวัดหลวงประจำรัชกาลที่ ๑
๘. เพราะเหตุใดคนไทยจึงไม่เหยียบธรณีประตูของพระอุโบสถ
- เพราะไม่สุภาพ
  - เพราะเชื่อว่ามีเทวดาอาศัยอยู่
  - เพราะจะทำให้พระอุโบสถสกปรก
๙. พระนอนวัดโพธิ์มีความสำคัญอย่างไร
- เป็นพระนอนที่ใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของประเทศไทย
  - เป็นพระนอนที่สวยงามที่สุดของประเทศไทย
  - เป็นพระนอนที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย
๑๐. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันเคยทรงพระผนวชที่พระอุโบสถวัดใด
- วัดโพธิ์
  - วัดเทพศิลา
  - วัดพระแก้ว

บทที่ ๔

ศาสนสถาน

จดหมายจะจำ

อ่านจดหมายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

สวัสดีค่ะ สมชายเพื่อนรัก

วันนี้อากาศดีมาก ฉันเลยตั้งใจว่าจะพาคุณเอ๋มมากับคุณแองเจโล่ไปเดินเล่นจะหน่อย วันนี้ฉันจะพาทั้งคู่ไปชมศาสนสถานบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ คุณเอ๋มมาสงสัยว่าคนไทยนับถือศาสนาอะไร ฉันตอบไปว่าคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แต่ก็ยอมรับเอาพิธีกรรมของศาสนาอื่นมาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสนาพราหมณ์ฮินดู คุณแองเจโล่บอกว่าเคยเห็นเสาสี่แฉงๆ ๒ ต้นที่เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร เสาสองต้นนั้นเรียกว่าอะไร ฉันตอบว่า เสาชิงช้า ซึ่งเมื่อก่อนเคยใช้ประกอบพิธีกรรมด้วย

ฉันตั้งใจจะพาไปที่ศาลหลักเมืองก่อนเพื่อให้ทั้งคู่ได้เห็นว่าคนไทยสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์อย่างไร จากนั้นก็จะพาไปเดินเล่นแถว ๆ ศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผมซึ่งเป็นเทพธิดาที่รักษาผืนแผ่นดิน ถึงตรงนี้ก็ฉันว่าจะเล่าประวัติของพระแม่ธรณีให้ทั้งคู่ฟังคร่าว ๆ ค่ะ

ดูแลสุขภาพด้วยนะจ๊ะ

รักและคิดถึง
สุดา

ถูก หรือ ผิด ?

๑. วันนี้สุดาจะพาเพื่อนไปเที่ยวชมศาสนสถานได้แก่ ศาลหลักเมือง เสาชิงช้า และศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม
๒. คนไทยส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนาพุทธ
๓. ศาลหลักเมืองเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร
๔. เสาชิงช้าเคยใช้ประกอบพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์ฮินดูมาก่อน
๕. พระแม่ธรณีเป็นเทพธิดาที่รักษาผืนดิน

ถูก ผิด

บทอ่านนำรู้

ศาลหลักเมือง

ศาลหลักเมืองสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๒๕ พร้อมกับพระบรมมหาราชวังและวัดพระแก้วเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์และประชาชนจะตั้งรกรากอยู่ที่แห่งนี้ไม่เคลื่อนย้ายไปไหนภายในศาลหลักเมืองเป็นที่ประดิษฐานองค์พระหลักเมือง ๒ องค์ทำจากไม้สักและไม้ชัยพฤกษ์ เหตุที่มีหลักเมือง ๒ องค์เกิดจากพระประสงค์ของรัชกาลที่ ๔ ที่ทรงพบว่า ดวงชะตาของพระองค์เป็นอริกับหลักเมืององค์แรก จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างหลักเมืององค์ใหม่ขึ้นแทนองค์เก่า แต่ภายหลังได้สถาปนาพระหลักเมืองทั้ง ๒ องค์ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดเดียวที่มีหลักเมืองถึง ๒ องค์ภายในพระหลักเมืองทั้ง ๒ องค์เป็นที่บรรจุแผ่นดวงชะตาของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้บริเวณศาลหลักเมืองยังมีศาลเทพารักษ์ทั้ง ๕ องค์ ได้แก่ พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง พระกาฬไชยศรี เจ้าพ่อเจตคุปต์ และเจ้าพ่อหอกลอง ซึ่งมีหน้าที่เป็นเทพบริวารของพระหลักเมืองและช่วยดูแลบ้านเมืองให้ร่มเย็นเป็นสุขในด้านต่าง ๆ กันไป

เสาชิงช้า

เสาชิงช้า ตั้งอยู่ด้านหน้าของ เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร เดิมเป็นสถานที่ใช้ประกอบพิธีกรรม การ “ไล่ชิงช้า” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมในศาสนาพราหมณ์ ฮินดู เสาชิงช้าประกอบด้วยเสาจำนวน ๒ ต้น ทำจากไม้สัก แต่ละต้นมีความสูง ๒๑.๕ เมตรทาสีแดง ด้านบนทำเป็นลวดลายสวยงามเป็นเอกลักษณ์ ปัจจุบันเสาชิงช้าได้เป็นโบราณสถานสำคัญของประเทศไทย และเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานครที่ผู้คนนิยมแวะเวียนไปถ่ายรูปอยู่เสมอ

ศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผม

ศาลพระแม่ธรณีบีบมวยผมตั้งอยู่บริเวณริมสนามหลวง เดิมเป็นสถานที่ให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่ประชาชน ปัจจุบันได้กลายเป็นศาลที่ประชาชนนิยมแวะเวียนมากกราบไหว้ขอพร โดยมักจะขอเกี่ยวกับเรื่องการซื้อขายที่ดิน และการค้าขายเพราะเชื่อว่า พระแม่ธรณีซึ่งเป็นเทพธิดาที่รักษาแผ่นดินจะช่วยให้คำอธิษฐานเป็นจริงได้

ลองทำดูซิ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ศาลหลักเมืองมีความสำคัญอย่างไร

.....
 .....

๒. ทำไมศาลหลักเมืองจึงมี ๒ องค์

.....
 .....

๓. เทพารักษ์ที่รักษาองค์พระหลักเมืองทั้ง ๕ องค์ชื่ออะไรบ้าง

.....
 .....

๔. เสาศิงข่ามีความสำคัญอย่างไร

.....
 .....

๕. ผู้คนนิยมมากกราบไหว้ขอพรจากพระแม่ธรณีในเรื่องอะไร

.....
 .....

ข้อควรรู้ควรจำ

เวลาคนไทยไปไหว้พระหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะต้องเตรียมเครื่องสักการบูชาไปด้วย ได้แก่ ดอกไม้ ธูป และเทียน บางแห่งอาจมีทองคำเปลว หรือน้ำมันตะเกียงไว้สำหรับเติมตะเกียงด้วย

เครื่องสักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

เครื่องสักการบูชานี้ แท้จริงแล้วมีความหมายซ่อนอยู่ เช่น รูป ๓ ดอกเป็นสัญลักษณ์ของ พระรัตนตรัยได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เทียนเป็นตัวแทนของการตรัสรู้ของ พระพุทธเจ้า ดอกดาวเรืองเป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง ดอกบัวเป็นตัวแทนของความ บริสุทธิ์และเป็นดอกไม้ศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธเจ้า

นอกจากนี้ คนไทยเวลาไปไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็มักจะเติมน้ำมันตะเกียงเพราะเชื่อว่าเป็นการ สะเดาะเคราะห์และจะนำเอาแสงสว่างมาให้ชีวิต ทองคำเปลวหมายถึงทรัพย์สินเงินทอง ฯลฯ

การติดแผ่นทองคำเปลวที่พระพุทธรูปก็เช่นกัน คนไทยเชื่อว่า หากติดที่หน้าผากจะทำให้ มีสติปัญญาดี ติดที่ปากจะทำให้พูดเก่ง คำขายคล่อง ติดที่ท้องจะทำให้มีกินมีใช้ ติดที่มือทำให้ ทำงานได้ดี ติดที่หน้าอกจะทำให้ความรักสมหวัง ฯลฯ

ถูก หรือ ผิด ?

๑. เครื่องสักการบูชาคือของที่เรานำไปถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์
๒. รูป ๓ ดอกเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
๓. ดอกดาวเรืองเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์
๔. การเติมน้ำมันตะเกียงจะทำให้ชีวิตเจริญก้าวหน้ามากขึ้น
๕. การติดทองคำเปลวที่ส่วนต่างๆของพระพุทธรูปมีความหมายทั้งสิ้น

ถูก ผิด

ลองทำดูสิ เติมคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องสักการบูชาให้ตรงกับรูปภาพ แล้วเขียนความหมายให้ถูกต้อง

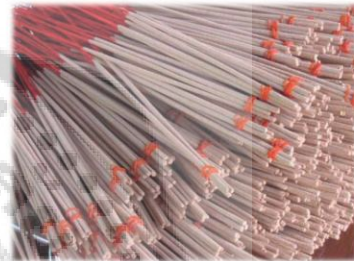
ดอกบัว

เทียน

พวงมาลัยดอกดาวเรือง

รูป ๓ ดอก

น้ำมันเติมตะเกียง

.....
.....

.....
.....

.....
.....

คำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย	ตัวอย่างประโยค
ตั้งรกราก	s'installer	คนไทย ตั้งรกราก อยู่ที่กรุงเทพมหานครมาเป็นเวลา ๒๐๐ กว่าปีแล้ว
ไม้สัก	teck	องค์พระหลักเมืองสร้างจาก ไม้สัก อีกองค์หนึ่งสร้างจากไม้ชัยพฤกษ์
ดวงชะตา	destin, destiné	หมอดูบอกว่า ตาม ดวงชะตา ของเขา เขาจะเป็นเศรษฐีในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า
อริ	adversaire, opposant	เขาทั้งสองคนเป็น อริ กันมานานแล้ว
เทพารักษ์	ange gardien, génie protecteur	พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง พระกาฬไชยศรี เจ้าพ่อเจตคุปต์ และเจ้าพ่อหอกลองเป็น เทพารักษ์ ที่คอยดูแลรักษาบ้านเมืองให้สงบสุข
บริวาร	disciple, serviteur	องค์พระหลักเมืองมี เทพบริวาร จำนวน ๕ พระองค์
ศาล	sanctuaire	ศาล พระแม่ธรณีบีบมวยผมตั้งอยู่บริเวณสนามหลวง
เทพธิดา	déesse	พระแม่ธรณีเป็น เทพธิดา ที่คอยดูแลรักษาแผ่นดิน
เครื่องสักการบูชา	offrande	ดอกไม้ ธูป และเทียนเป็น เครื่องสักการบูชา พื้นฐานของชาวพุทธ
พระรัตนตรัย	Les Trois Joyaux (le Bouddha, ses enseignements et les moines)	พระรัตนตรัย หมายถึงแก้วที่ล้ำค่า ๓ ประการ ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
ตรัสรู้	Illuminer, Illumination	เจ้าชายสิทธัตถะ ตรัสรู้ เป็นพระพุทธเจ้า
สะเดาะเคราะห์	chasser les infortunes éliminer des malheurs	คนไทยจะ สะเดาะเคราะห์ โดยการเติมน้ำมัน ตะเกียงและปลอยนก ปลอยปลา

ลองทำดูซิ นำคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

พระรัตนตรัย

สะเดาะเคราะห์

ดวงชะตา

เทพารักษ์

ตั้งรกราก

เครื่องสักการบูชา

ตรีศูรี

อริ

ไม้สัก

บริวาร

๑. หมอคูบอกว่า จาก ..... ของเขา เขาจะร่ำรวยได้เป็นเศรษฐีได้ในวัย ๓๕ ปี
๒. เจ้าชายสิทธัตถะ ..... เป็นพระพุทธเจ้าในวันเพ็ญเดือน ๖ ซึ่งต่อมา กลายเป็นวันวิสาขบูชา
๓. เสาชิงช้าสร้างจาก ..... จำนวน ๒ ต้น
๔. ช่วงนี้ดูเขาเครียด สงสัยมีปัญหาเรื่องงาน เรื่องเงิน และเรื่องส่วนตัว ฉะนั้นเขาควรไป ..... ด้วยการปล่อยนก ปล่อยปลา ทุกอย่างน่าจะดีขึ้น
๕. ปู่ย่าตายายของฉัน ..... อยู่ที่นั่นมาเป็นเวลากว่า ๑๐๐ ปีแล้ว
๖. ชาวพุทธนิยมเตรียม ..... ได้แก่ ดอกไม้ ธูป เทียน เพื่อไปไหว้พระหรือ สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์
๗. คนไทยถือว่า สัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว ปลา นก ฯลฯ เป็น ..... ของผู้เป็นเจ้าของด้วยเช่นกัน
๘. .... ที่คอยดูแลรักษาบ้านเมืองให้ร่มเย็นเป็นสุขมีทั้งหมด ๕ พระองค์ ได้แก่ พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง พระกาฬไชยศรี เจ้าพ่อเจตคุปต์ และเจ้าพ่อหอกลอง
๙. ดอกบัวเป็นดอกไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่บูชา ..... ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
๑๐. ดวงพระชะตาของรัชกาลที่ ๔ เป็น ..... กับหลักเมืององค์แรก จึงต้องมีการสร้างหลักเมืององค์ที่ ๒ ขึ้นมาใหม่

แบบทดสอบท้ายบท เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ศาลหลักเมืองสร้างขึ้นเพื่ออะไร
  - ก. เป็นสถานที่ท่องเที่ยว
  - ข. เป็นสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์ฮินดู
  - ค. เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นการตั้งถิ่นฐาน และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

๒. เทพารักษ์ทั้ง ๕ องค์มีหน้าที่สำคัญคืออะไร
  - ก. ดูแลองค์พระหลักเมือง
  - ข. เป็นเทพบริวารขององค์พระหลักเมืองและช่วยดูแลบ้านเมืองให้ร่มเย็นเป็นสุขในด้านต่าง ๆ กัน
  - ค. ช่วยปกป้องคุ้มครองพระบรมมหาราชวังและราชวงศ์ไทย

๓. เสาชิงช้ามีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เคยเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม "ไล่ชิงช้า"
  - ข. เป็นโบราณสถานและสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพมหานคร
  - ค. ถูกทุกข้อ

๔. เสาชิงช้า เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมของศาสนาใด
  - ก. ศาสนาพุทธ
  - ข. ศาสนาคริสต์
  - ค. ศาสนาพราหมณ์ฮินดู

๕. พระแม่ธรณีบีบมวยผมมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เคยเป็นสถานที่ให้บริการน้ำดื่มฟรีแก่ประชาชน
  - ข. เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับให้คนมากกราบไหว้ขอพรจากแม่พระธรณี
  - ค. ถูกทุกข้อ

๖. เครื่องสักการบูชาได้แก่อะไรบ้าง

- ก. ดอกบัว หรือพวงมาลัยดอกดาวเรือง
- ข. รูป เทียน ทองคำเปลว
- ค. ถูกทุกข้อ

๗. เทียน มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
- ข. เป็นตัวแทนของพระสงฆ์
- ค. เป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า

๘. คนไทยนิยมเติมน้ำมันตะเกียงเพื่ออะไร

- ก. เพื่อสะอาดและเคราะห์และนำแสงสว่างมาให้ชีวิต
- ข. เพื่อให้ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรือง
- ค. ถูกทุกข้อ

๙. ดอกบัวมีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นดอกไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่บูชาพระรัตนตรัย มีความหมายแสดงความบริสุทธิ์ของพระพุทธเจ้า
- ข. เป็นดอกไม้ที่หางายและมีราคาถูก มีความหมายแสดงความเจริญรุ่งเรือง
- ค. เป็นดอกไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธเจ้า

๑๐. พระรัตนตรัย หมายถึงอะไร

- ก. เครื่องสักการบูชา ได้แก่ ดอกไม้ รูป และเทียน
- ข. แก้วมณี ๓ ประการ ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
- ค. เทพารักษ์ ๓ องค์ ได้แก่ พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง และพระกาฬไชยศรี

บทที่ ๕

อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญ ทางประวัติศาสตร์

จดหมายจ๊ะจ๋า

อ่านจดหมายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

สวัสดีจ๊ะ สมชายเพื่อนรัก

วันนี้เป็นวันที่สี่แล้วที่คุณแองเจโล่และคุณเอมมาเข้ามาเที่ยวที่กรุงเทพมหานคร ทั้งคู่ดูยังไม่หายตื่นเต้น แต่วันนี้ฉันเหนื่อยมาก เลยตั้งใจว่าจะพาทั้งคู่ไปเดินเล่นแถว ๆ ถนนราชดำเนินให้ดูอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ดูโคมไพร์บิกินเนอร์และกินริบนเกาะกลางถนนราชดำเนิน แล้วก็จะพาไปที่สนามหลวงด้วย เพราะวันนี้อากาศดี ลมแรง อาจมีคนมาแข่งว้าวกันก็ได้ ฉันจะได้ถือโอกาสนี้สอนทั้งคู่เล่นว้าวด้วยเสียเลย

คุณแองเจโล่บอกว่า ถนนราชดำเนินนี้ดูไปก็คล้ายกับถนนของปารีสที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส คือมีลักษณะเป็นวงเวียนและมีถนนแตกสาขาออกไป ฉันเลยเล่าว่าถนนเส้นนี้ก็ได้รับแบบมาจากถนนของปารีส เอลิเซอันแนล และในคืนวันสำคัญเช่นวันที่ ๕ ธันวาคมซึ่งเป็นวันพ่อแห่งชาติ ถนนเส้นนี้ก็จะได้รับการตกแต่งประดับประดาด้วยดวงไฟอย่างสวยงาม

แล้วฉันจะเขียนมาเล่าให้ฟังใหม่นะว่า เมื่อทั้งคู่หัดเล่นว้าวครั้งแรกนั้น เป็นอย่างไรบ้าง
ดูแลสุขภาพด้วยนะจ๊ะ

รักและคิดถึง
สุดา

ถูก หรือ ผิด ?

๑. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยตั้งอยู่บริเวณถนนราชดำเนิน
๒. สนามหลวงเป็นสถานที่เล่นว้าวในช่วงฤดูร้อนของทุกปี
๓. วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีเป็นวันแม่แห่งชาติ
๔. ถนนราชดำเนินได้รับแบบมาจากถนนของปารีส เอลิเซอันแนลของฝรั่งเศส
๕. โคมไพร์บริเวณเกาะกลางถนนราชดำเนินทำเป็นรูปบิกินเนอร์ และกินรี

ถูก

ผิด

บทอ่านนำรู้

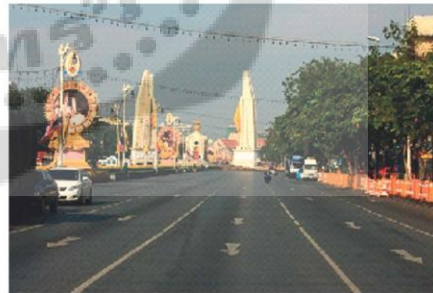

สนามหลวง

สนามหลวง แปลว่า สนามของพระเจ้าแผ่นดิน หน้าที่หลักของสนามหลวงคือ ใช้เป็นสถานที่สร้างพระเมรุมาศสำหรับพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ สนามหลวงจึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า “ทุ่งพระเมรุ” นอกจากนี้ สนามหลวงยังใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมที่สำคัญๆ อีกหลายพิธี เช่น พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นต้น ในยามปกติ สนามหลวงจะเป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับให้ประชาชนมาพักผ่อน โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนที่จะมีการจัดแข่งวิ่ง ตลาตนัด คอนเสิร์ต ฯลฯ หรือแม้กระทั่งยามที่บ้านเมืองมีปัญหาประชาชนก็จะมารวมตัวกันที่นี่ สนามหลวงจึงเป็นลานกิจกรรมของคนทุกชนชั้นตั้งแต่ระดับพระมหากษัตริย์จนถึงประชาชน

ถนนราชดำเนิน

สร้างขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๔๔ โดยได้ต้นแบบมาจากถนนของปารีส เอลิเซ่ (Les Champs Elysées) ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เริ่มแรกมุ่งหวังให้ถนนสายนี้เป็นย่านธุรกิจและการค้าเหมือนที่ฝรั่งเศส แต่ต่อมาถนนสายนี้ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองอย่างหนึ่งที่มีจะมีการเดินขบวนเรียกร้องสิทธิ และจัดชุมนุมปิดถนนกันบ่อยครั้งจนถึงปัจจุบัน ถนนสายนี้เมื่อถึงวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ มีการตกแต่งประดับประดาแสงสีอย่างงดงามเพื่อเฉลิมฉลองเทศกาลสำคัญของชาติ โดยเฉพาะบริเวณเกาะกลางถนนซึ่งมีเสาไฟทำเป็นรูปกินนรและกินรีทั้ง ๕๕ ต้น ถนนเส้นนี้จึงมีชีวิตชีวาและเรียกนักท่องเที่ยวให้ออกมาถ่ายรูปกันอย่างมากมาย

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ตัวอนุสาวรีย์มีส่วนประกอบหลายส่วน แต่ละส่วนจะมีความหมายแฝงไว้ทั้งสิ้น เช่น ปีกทั้ง ๔ ด้าน หมายถึง ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และประชาชน พานรัฐธรรมนูญ หมายถึง ประชาธิปไตย และบริเวณขอบฐานของอนุสาวรีย์มีปืนใหญ่ฝังอยู่โดยรอบทั้งหมด ๗๕ กระบอก ซึ่งแทนปีที่เปลี่ยนแปลงการปกครองคือปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้น นอกจากนี้ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยยังมีความสำคัญโดยถือเป็น **หลักกิโลเมตรหลักที่ 0** ของถนนที่สำคัญทั้ง ๓ สายของประเทศไทย ได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนเพชรเกษม และถนนสุขุมวิท

ลองทำดูซิ

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

๑.๑ .....

๑.๒ .....

๒. ส่วนประกอบต่างๆ ของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมีความหมายแฝงว่าอย่างไรบ้าง

.....

.....

๓. ถนนราชดำเนินได้รับต้นแบบมาจากถนนอะไร

.....

๔. ถนนราชดำเนินมีความสำคัญอย่างไร

๔.๑ .....

๔.๒ .....

๕. หน้าหลักของสนามหลวงคืออะไร

.....

.....

ข้อควรรู้ควรจำ

วันพ้อแห่งชาติ ตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี วันนี้มีที่มา จากวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาล ปัจจุบันที่คนไทยทุกคนรักและเคารพเทิดทูนยิ่ง คนไทยจึงจัดงานเฉลิมฉลองใหญ่โต มีการเดินสวนสนามของเหล่าทหาร จัดงาน แสงสีเสียงและประดับประดาเสาไฟรูปกษัตริย์ที่ถนนราชดำเนิน ประชาชนจะนำธงชาติไทยและธงสัญลักษณ์ของในหลวงมาติดที่หน้าบ้าน ด้วยเหตุที่ว่า คนไทยถือว่าวันนี้เป็นวันชาติไทยด้วย

วันรัฐธรรมนูญ ตรงกับวันที่ ๑๐ ธันวาคมของทุกปี วันนี้เป็นวันที่ประเทศไทยได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการ ซึ่งถือเป็นการประกาศว่า ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทุกปีเมื่อถึงวันรัฐธรรมนูญจะมีการทำพิธีขึ้นที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ดังกล่าวด้วย

วันพืชมงคล จะจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคมของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงเข้าสู่ฤดูฝน ในวันที่จะมีพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญซึ่งจัดที่ท้องสนามหลวง พระราชพิธีจะประกอบด้วย ๒ พิธีที่สำคัญคือ พิธีพืชมงคลซึ่งจะนำเมล็ดพืช เช่น ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า ข้าวโพด ถั่ว งา ฯลฯ มาประกอบพิธีเพื่อให้เป็นสิริมงคล นำมาซึ่งความอุดมสมบูรณ์ จากนั้นจะเป็นพิธีแรกนาขวัญ ซึ่งจะหว่านเมล็ดข้าวและไถนา พิธีนี้ถือเป็นการประกาศว่า ฤดูแห่งการทำนาและการเพาะปลูกได้เริ่มต้นแล้ว

ถูก หรือ ผิด ?

๑. วันพ้อแห่งชาติและวันชาติไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี
๒. วันชาติไทยตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
๓. ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๔. พระราชพิธีวันพืชมงคลถือเป็นการเริ่มต้นฤดูกาลการทำนาและการเพาะปลูก
๕. วันพืชมงคลจะจัดขึ้นในเดือนมิถุนายนของทุกปี

ถูก

ผิด

ลองทำดูซิ ระบุว่ารูปภาพต่อไปนี้สัมพันธ์กับวันสำคัญวันใด
โดยนำหมายเลขใส่ใต้รูปภาพให้ถูกต้อง

๑. วันพีชมงคล

๒. วันพ่อแห่งชาติ

๓. วันวิสาขบูชา

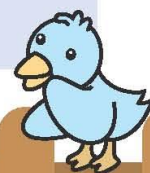

คำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย	ตัวอย่างประโยค
ที่ระลึก	souvenir	คุณครูมอบของ ที่ระลึก ให้แก่ชาวต่างชาติที่มาช่วยสอนภาษาอังกฤษ
ระบอบประชาธิปไตย	monarchie constitutionnelle	ประเทศไทยใช้ ระบอบประชาธิปไตย ในการปกครองบ้านเมือง
อนุสาวรีย์	monument	อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ตั้งอยู่บริเวณถนนราชดำเนิน
ความหมายแฝง	sens figuré	คำว่า กัดถุย มีความหมายแฝงที่แปลว่า ง่ายมาก
หลักกิโลเมตร	borne kilométrique	อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็น หลักกิโลเมตรที่ 0 ของประเทศไทย
เรียกร้องสิทธิ	revendiquer le droit de faire qq'ch	ประชาชนมักจะมาชุมนุม เรียกร้องสิทธิ กันบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยและถนนราชดำเนิน
เฉลิมฉลอง	célébrer, fêter	ถนนราชดำเนินจะถูกตกแต่งอย่างงดงามเพื่อใช้ในงาน เฉลิมฉลองวันพ่อ แห่งชาติของทุกปี
กินรี	kinnari (créature mythique mi homme mi oiseau)	กินรี เป็นสัตว์ในเทพนิยายมีลักษณะเป็นหญิงสาวครึ่งคนครึ่งนก
พระเมรุมาศ	crématoire royale	พระเมรุมาศ สร้างขึ้นเพื่อประกอบพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ	cérémonie royale de la crémation	พิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ จะจัดขึ้นที่ท้องสนามหลวง
พระบรมวงศานุวงศ์	famille royale	เราต้องใช้คำราชาศัพท์กับพระมหากษัตริย์และ พระบรมวงศานุวงศ์
พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ	Cérémonie royale du Premier Labour	พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีที่ท้องสนามหลวง

ลองทำดูซิ นำคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ความหมายแฝง

เฉลิมฉลอง

ระบอบประชาธิปไตย

เรียกร่องสิทธิ

ที่ระลึก

หลักกิโลเมตร

พระบรมวงศานุวงศ์

อนุสาวรีย์

กินรี

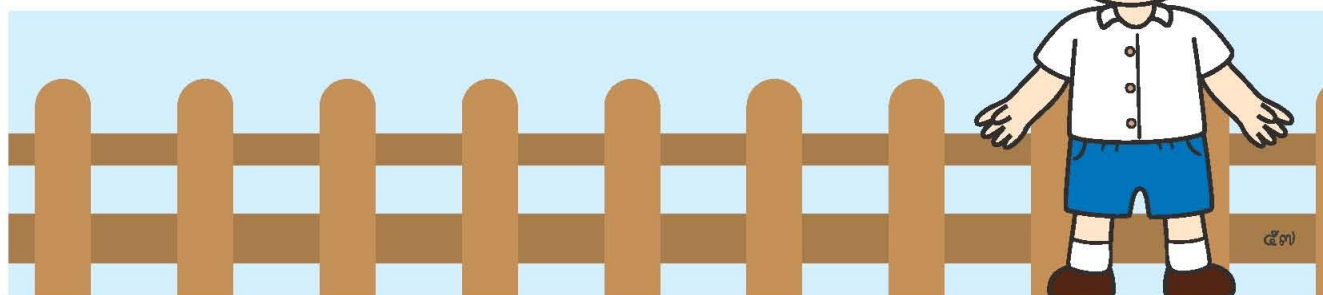
พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

๑. คนไทยกำหนดให้อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็น ..... ที่ศูนย์ของถนนที่สำคัญ ๓ สาย ได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนเพชรเกษม และถนนสุขุมวิท
๒. .... จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันพืชมงคล ซึ่งอยู่ราวต้นเดือนถึงกลางเดือนพฤษภาคม พิธีนี้จะจัดขึ้นที่ท้องสนามหลวง
๓. ประเทศไทยใช้ ..... ในการบริหารและจัดการประเทศ ประชาชนจะเป็นผู้คัดเลือกบุคคลเพื่อให้เข้าไปทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภา
๔. .... ประชาธิปไตยมีลักษณะเป็นวงเวียน และมีถนนราชดำเนินแตกสาขาออกไป
๕. คนไทยจะรักและเคารพพระมหากษัตริย์และ ..... ทุกพระองค์ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงดูแลประชาชนเป็นอย่างดี
๖. ทุกวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพ่อแห่งชาติ คนไทยจะจัดงาน ..... อย่างอลังการ เพราะถือกันว่า วันนี้เป็นวันชาติไทยด้วย
๗. เรามักจะมอบของ ..... ให้แก่แขก เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำ การมาเยือนสถานที่แห่งนั้น
๘. คนไทยมักจะมาจัดชุมนุมหรือเดินขบวน ..... กันบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยและถนนราชดำเนินแห่งนี้
๙. เสาไฟบริเวณเกาะกลางถนนราชดำเนินทำเป็นรูป ..... ซึ่งเป็นสัตว์ในเทพนิยายมีลักษณะครึ่งคนครึ่งนก
๑๐. ส่วนประกอบแต่ละส่วนของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยล้วนมี ..... ทั้งสิ้น เช่น ปีกทั้ง ๔ ด้าน หมายถึง ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และประชาชน เป็นต้น

แบบทดสอบท้ายบท เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นสัญลักษณ์ของประชาธิปไตยของประเทศไทย และเป็นหลักกิโลเมตรหลักแรกของถนนที่สำคัญ ๓ สาย
  - ข. เป็นวงเวียนที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร
  - ค. เป็นอนุสาวรีย์แห่งแรกของประเทศไทย

๒. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมายแฝงของส่วนประกอบต่างๆของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
  - ก. ปีกทั้ง ๔ ด้าน หมายถึง ตำรวจ ทหาร ครู และนักเรียน
  - ข. พานรัฐธรรมนูญ หมายถึง ประชาธิปไตย
  - ค. ปืนใหญ่ที่ฝังอยู่รอบอนุสาวรีย์ ๗๕ กระบอก หมายถึง ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๓. ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อใด
  - ก. วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๑
  - ข. วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๐
  - ค. วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕

๔. ถนนราชดำเนินมีความพิเศษแตกต่างกับถนนสายอื่นอย่างไร
  - ก. เป็นถนนที่สร้างขึ้นเป็นสายแรกของกรุงเทพมหานคร
  - ข. เป็นถนนที่ได้แบบมาจากต่างประเทศ และเป็นถนนสายที่มีการชุมนุมทางการเมืองมากที่สุด
  - ค. เป็นถนนที่สวยงามที่สุดของกรุงเทพมหานคร

๕. วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. เป็นวันพ่อแห่งชาติและเป็นวันชาติไทย
  - ข. เป็นวันที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย
  - ค. เป็นวันแม่แห่งชาติ

๖. สนามหลวงเป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับทำอะไร
- ประกอบพระราชพิธีที่สำคัญ เช่น พระราชพิธีถวายนพเพ็ญพระบรมศพ พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ฯลฯ
  - ใช้เป็นลานกิจกรรมของประชาชน
  - ถูกทุกข้อ
๗. กิจกรรมใดบ้างที่จะกระทำในวันพืชมงคล
- ตกแต่งประดับประดาถนนราชดำเนิน และประดับธงชาติไทยหน้าบ้าน
  - มอบดอกพุทธรักษาให้แก่คุณพ่อเพื่อเป็นของขวัญในวันพืชมงคล
  - ถูกทุกข้อ
๘. วันรัฐธรรมนูญตรงกับวันที่เท่าใดของทุกปี
- วันที่ ๑๐ ธันวาคม
  - วันที่ ๑๐ พฤษภาคม
  - วันที่ ๒๔ มิถุนายน
๙. วันรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างไร
- เป็นวันที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยสร้างเสร็จสิ้น
  - เป็นวันที่ประเทศไทยได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการ
  - เป็นวันที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครอง
๑๐. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวันพืชมงคล
- วันพืชมงคลเป็นวันที่ประกอบพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
  - วันพืชมงคลจะจัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงเข้าสู่ฤดูฝน
  - วันพืชมงคลเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มต้นทำนาและเพาะปลูก

บทที่ ๖

แหล่งการค้า

และการพาณิชย์

จดหมายจะจำ

อ่านจดหมายต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

สวัสดีค่ะ สมชายเพื่อนรัก

วันนี้เป็นวันสุดท้ายแล้วที่คุณเอมมาและคุณแองเจโล่จะอยู่เที่ยวที่กรุงเทพมหานคร ทั้งคู่ดูเศร้ามากที่จะต้องจากกันไป แต่ก็สัญญาว่าจะกลับมาใหม่ในปีหน้า ถ้ามีเวลาว่าง

ฉันจึงคิดว่าเราจะพาทั้งคู่ไปเดินหาซื้อหาของฝากกลับบ้านเสียหน่อย คิดไปคิดมาก็นึกถึงพายุพัด ฉันว่าจะให้ทั้งคู่ไปเดินดูหาซื้อเสื้อผ้าสวยๆ เมื่อจะเอาไปฝากคนที่บ้าน พุดถึงพายุพัดทำให้ฉันนึกถึงคำที่เขาเปรียบไว้ว่า ย่านนี้เหมือนกับเป็น "ลิตเติลอินเดีย" ก็คงจะเป็นเช่นนั้น เพราะมีแต่แผงโปกผ้ายีนเรียกลูกค้าขายผ้าเต็มไปหมด หลังจากไปดูเสื้อผ้าสวยๆ แล้ว ฉันว่าจะพาทั้งคู่เดินลัดเลาะมาที่ปากคลองตลาด เพื่อเกิดอยากเห็นดอกไม้สวยๆ งามๆ บ้าง หลังจากที่ได้เห็นน้อยมาเกือบทั้งวัน ที่นี้เป็นตลาดค้าส่งดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร และฉันก็จะถือโอกาสนี้สอนพวกเขาให้รู้จักพวงมาลัย บายศรี พานพุ่ม หมากพลู ฯลฯ ที่คนไทยนิยมซื้อไปถวายพระหรือเทพเจ้าด้วย ที่สุดท้ายที่จะพาทั้งคู่ไปก็คงเป็นย่านที่เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ชาวต่างชาติ คือ ถนนข้าวสาร ทุกวันนี้ที่นี้เต็มไปด้วยผับ บาร์ ร้านเหล้า จนดูแทบไม่รู้เลยว่า ที่แห่งนี้ในอดีตเคยเป็นตลาดค้าขายข้าวสาร ที่มีชื่อเสียงมากแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เป็นที่มาของชื่อ "ถนนข้าวสาร" ในปัจจุบัน ตกเย็น ฉันก็ว่าจะพาทั้งคู่ไปเดินเล่นแถวๆ ทำพระจันทร์ ให้ทั้งคู่ได้ตื่นตาตื่นใจกับเครื่องรางของขลังของคนไทย และก็หาอะไรกินที่ร้านริมแม่น้ำเจ้าพระยา ก่อนกลับที่พัก เพื่อเตรียมตัวเดินทางกลับในวันรุ่งขึ้นด้วย

แล้วเจอกันที่บ้านนะ ฉันมีเรื่องจะเล่าให้เธอฟังมากมายหลังจากที่ได้ทำหน้าที่เป็นไกด์พาชาวต่างชาติเที่ยวชมเกาะรัตนโกสินทร์ตลอด ๕ วันนี้ รักษาสุขภาพด้วยนะจ๊ะ แล้วเจอกัน

รักและคิดถึง

สุดา

ถูก หรือ ผิด ?

๑. พายุพัดได้รับการขนานนามว่าเป็น “ลิตเติลอินเดียน” เพราะมีสินค้าจากอินเดียมาจำหน่ายมากมาย และเป็นย่านที่คนอินเดียอาศัยอยู่
๒. พายุพัดเป็นย่านค้าส่งดอกไม้ที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร
๓. ปัจจุบัน ถนนข้าวสารเป็นตลาดค้าส่งข้าวสารที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร
๔. พวงมาลัย บายศรี พานพุ่ม ฯลฯ เป็นของที่คนไทยใช้ถวายพระพุทธรูปและเทพเจ้าที่ตนเคารพนับถือ
๕. ท่าพระจันทร์เป็นแหล่งการค้าขายเครื่องรางและวัตถุมงคลที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร

ถูก

ผิด

บทอ่านนำรู้

ถนนข้าวสาร

เป็นถนนเก่าแก่ที่ในสมัยก่อนใช้สำหรับค้าขายและขนส่งข้าวสาร ชาวบ้านจึงเรียกที่บริเวณนี้ว่า **ตรอกข้าวสาร** ซึ่งหมายถึงถนนที่ใช้สำหรับขนส่งและค้าขายข้าวสาร อันที่จริงตรอกข้าวสารในกรุงเทพมหานครมีหลายแห่ง แต่ต่อมาได้ลดลงจนเหลือเพียงตรอกข้าวสารแห่งนี้เพียงแห่งเดียว และในปัจจุบันตรอกข้าวสารแห่งนี้ไม่ได้เป็นที่สำหรับขนส่งข้าวสารอีกต่อไปแล้ว แต่เป็นย่าน**แหล่งบันเทิง**ที่สำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวยามค่ำคืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่จะมีการปิดถนนและเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนาน นอกจากนี้ตรอกข้าวสารยังมีเกสต์เฮาส์และโรงแรมที่พักเป็นจำนวนมาก สถานที่แห่งนี้จึงมีชื่อเสียงสำหรับชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ปากคลองตลาด

เป็นตลาดขายส่งดอกไม้ที่สำคัญและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีคนกล่าวว่า ตลาดแห่งนี้ไม่เคยหลับไหล เนื่องจากเปิดตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาค่ำ ตลาดแห่งนี้จะคึกคักเป็นพิเศษเพราะเป็นช่วงเวลาที่มีพ่อค้าและแม่ค้าจะนำสินค้าซึ่งส่วนใหญ่เป็นดอกไม้ชนิดต่างๆ มาส่ง เราสามารถเลือกซื้อดอกไม้สายพันธุ์ต่างๆ ทั้งดอกไม้ในประเทศและต่างประเทศได้ที่ตลาดแห่งนี้ รวมไปถึงดอกไม้สำหรับพิธีกรรม เช่น มาลัยบัวสาว บายศรี พานพุ่ม ไขว้ครุ พวงหรีดงานศพ ฯลฯ ตลาดแห่งนี้จะคึกคักเป็นพิเศษในช่วงเทศกาลลอยกระทง

พาหุรัด

ได้รับการขนานนามว่าเป็น "ลิตเติลอินเดีย" เนื่องจากมีสินค้าและของใช้จากอินเดียวางขายเป็นจำนวนมาก สถานที่แห่งนี้เป็นตลาดเก่าแก่สำหรับค้าขายเสื้อผ้าที่มีทั้งเสื้อสำเร็จรูป ชุดไทย ชุด紗หรี รวมไปถึงของชำร่วยหลากหลายรูปแบบที่ใช้ในงานแต่งงาน ย่านนี้เป็นที่อยู่ดั้งเดิมของชาวอินเดียและชาวซิกข์ที่เข้ามาตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทย และประกอบอาชีพค้าส่งเสื้อผ้าและของชำร่วยมาจนถึงปัจจุบัน

ท่าพระจันทร์

เป็นตลาดค้าส่งสินค้าจำพวกเครื่องราง พระเครื่อง และพระพุทธรูป ในสมัยก่อนที่บริเวณนี้เคยมีป้อมที่ชื่อว่า ป้อมพระจันทร์ ภายหลังได้ทุบทิ้งและกลายเป็นท่าน้ำดังเช่นปัจจุบัน คนจึงเรียกที่บริเวณนี้ว่า ท่าพระจันทร์ตามชื่อเดิมของป้อม ที่แห่งนี้เป็นที่รู้จักกันดีในฐานะแหล่งรวมเซียนพระเครื่อง และมีเครื่องรางของขลังให้เลือกหาไปบูชาอย่างมากมาย

ลองทำดูซิ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เหตุใดถนนข้าวสารจึงถูกเรียกว่า “ตรอกข้าวสาร” มาจนถึงปัจจุบัน

.....
 .....

๒. ปากคลองตลาดมีความสำคัญอย่างไร

.....
 .....

๓. ปากคลองตลาดจะคึกคักเป็นพิเศษในช่วงใด เพราะอะไร

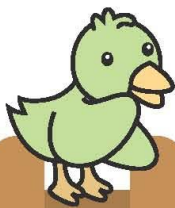
.....
 .....

๔. พาหุรัดได้รับการขนานนามว่าอะไร เพราะอะไร

.....
 .....

๕. ทำพระจันทร์เป็นตลาดค้าขายอะไร

.....
 .....

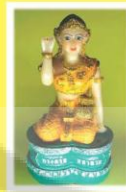

ข้อควรรู้ควรจำ

เครื่องรางของขลัง ของคนไทยมีหลายชนิด เชื่อกันว่าเครื่องรางแต่ละชนิดมีคุณประโยชน์แตกต่างกันไป เช่น ตะกรุดจะช่วยป้องกันอุบัติเหตุและของมีคม ชูชก และนางกวักช่วยเรื่องการเจรจาค้าขาย ผ้ายันต์ช่วยป้องกันอุบัติเหตุและเสริมเสน่ห์ เขี้ยวเสือแกะสลักช่วยส่งเสริมอำนาจและวาสนา ฯลฯ

ตะกรุด

นางกวัก

บายศรี มาจากคำว่า บาย แปลว่า ข้าว และคำว่า ศรี ที่แปลว่า มิ่งขวัญ รวมแปลว่า ข้าวขวัญซึ่งใช้ในงานมงคล เช่น งานไหว้ครู งานบวงสรวงสังคีตคีลพิธี ฯลฯ บายศรีทำจากใบตองพับหรือม้วนประดับด้วยดอกไม้ เช่น ดอกดาวเรือง ดอกพุด ยอดบายศรีมักมีไข่หรือดอกดาวเรืองเสียบอยู่

พานพุ่ม พานพุ่ม คือ พานที่มีดอกไม้ หรือวัสดุอื่นซึ่งช่างได้ประดิษฐ์ขึ้นเป็นทรงพุ่ม พานพุ่มจึงมีหลายรูปแบบ แต่ก็ใช้เป็นเครื่องสักการบูชาในงานมงคลทั้งสิ้น เช่น งานวันพ่อแห่งชาติ งานวันแม่แห่งชาติ ฯลฯ

ผ้า ที่วางขายอยู่ที่พารุ่ดมีทั้งที่ยังเป็นผ้าธรรมดา เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าทอลายไทย ผ้าลูกไม้ ฯลฯ และแบบที่เป็นชุดสำเร็จรูป เช่น ชุดไทย ชุด紗หรี ชุดสูท ฯลฯ เราสามารถเดินเลือกซื้อเสื้อผ้าและหาผ้าที่ถูกใจเพื่อนำมาตัดเป็นชุดสำหรับใส่ไปออกงานในโอกาสต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานรับปริญญา งานเลี้ยงรุ่น ฯลฯ ได้

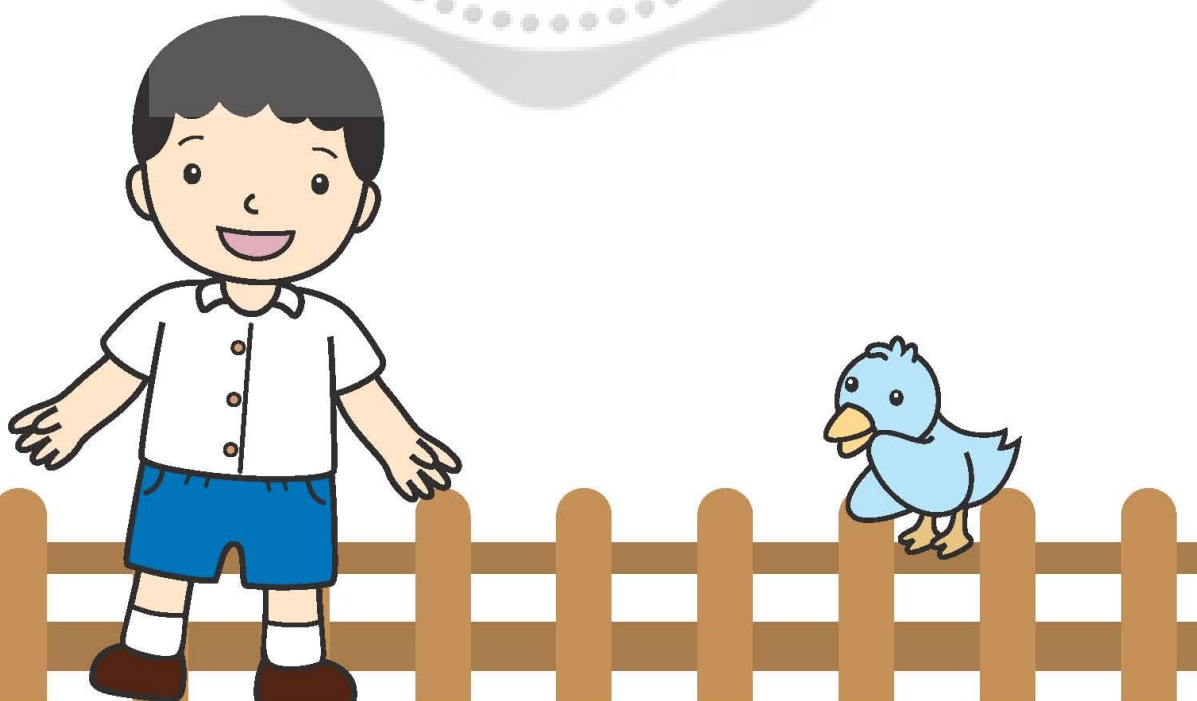
ชุดไทย

ชุด紗หรี

ถูก หรือ ผิด ?

	ถูก	ผิด
๑. เครื่องรางของขลังคือสิ่ง เชื่อกันว่าสามารถป้องกันภัย และนำโชคลาภมาให้ผู้ที่ครอบครองได้		
๒. เราสามารถเดินดูเครื่องรางของขลังได้ที่ย่านพารุวัด		
๓. บายศรีและพานพุ่มจะใช้ในงานมงคลเท่านั้น		
๔. พานพุ่มทำจากใบตอง พับหรือม้วนประดับด้วยดอกไม้		
๕. พารุวัดเป็นย่านที่ค้าขายเสื้อผ้าทั้งที่เป็นผ้าธรรมดาและเป็นชุดสำเร็จรูป		

ลองทำดูซิ นักเรียนจะหาซื้อหรือเดินดูสิ่งของเหล่านี้ได้จากสถานที่ใด?
จงนำหมายเลขไปใส่ให้ตรงกับสถานที่นั้นๆ

พาหุรัด

หมายเลข .....

ปากคลองตลาด

หมายเลข .....

ท่าพระจันทร์

หมายเลข .....

คำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย	ตัวอย่างประโยค
ขนส่ง	transporter	รถบรรทุกเป็นพาหนะสำหรับขนส่งสินค้า
ตรอก	ruelle	ตรอก แห่งนี้เป็นตลาดค้าส่งดอกไม้และพืชผักที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร
แหล่งบันเทิง	centre de divertissement	ย่านสีลมและสุขุมวิทเต็มไปด้วย แหล่งบันเทิง มากมายในยามค่ำคืน
คึกคัก	animé	ถนนราชดำเนินจะคึกคักเป็นพิเศษในช่วงเทศกาลปีใหม่และวันพ่อแห่งชาติ
บายศรี	réceptient contenant une offrande votive	บายศรี เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
พานพุ่ม	coupe d'offrande	พานพุ่ม มีลักษณะเป็นพานดอกไม้ มักใช้ในงานวันพ่อแห่งชาติหรืองานไหว้ครู
พวงหรีด	couronne funéraire	เขามอบ พวงหรีด ให้แก่เจ้าภาพในงานศพอดีตเจ้านายของเขาที่ล่องลับไปแล้ว
ของขวัญ	cadeau, souvenir	คู่บ่าวสาวมอบ ของขวัญ ให้แก่แขกที่มาร่วมงานทุกคน
ตลาดค้าส่ง	marché de gros	พาหุรัดเป็น ตลาดค้าส่ง เสื้อผ้า ของขวัญ และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมมากมาย
ป้อม	forteresse	ป้อม ที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในเกาะรัตนโกสินทร์มีเพียง ๒ แห่งคือ ป้อมมหากาฬ และป้อมพระสุเมรุ
เขียนพระเครื่อง	titre pour nommer quelqu'un comme il est extrêmement habile pour choisir les amulettes	คุณพ่อของเขารอบรู้เรื่องพระเครื่องมากจึงได้รับการยกย่องให้เป็น เขียนพระเครื่อง
เครื่องรางของขลัง	amulette, talisman	เครื่องรางของขลัง ของคนไทยมีมากมาย เช่น ผ้ายันต์ ตะกรุด พระเครื่อง ฯลฯ

ลองทำดูซิ นำคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. ในช่วงสงกรานต์ของทุกปี ตรอกข้าวสารจะ ..... เป็นพิเศษทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน
๒. ปากคลองตลาดเป็น ..... ดอกไม้ที่ใหญ่และสำคัญเป็นอันดับต้นๆของเมืองไทย
๓. เราสามารถเดินเลือกซื้อเสื้อผ้า อุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีแต่งงาน และ ..... ที่จะมอบให้แขกที่มาร่วมงานแต่งงานได้จากย่านพวงหรีด
๔. ย่านสุขุมวิท สีลม ถนนข้าวสาร ฯลฯ ซึ่งเต็มไปด้วย ..... ของนักท่องเที่ยวจะดึกดักมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงกลางคืน
๕. ย่านท่าพระจันทร์เป็นแหล่งค้า ..... ซึ่งเป็นที่นิยมของบรรดาเซียนพระเครื่อง
๖. .... เป็นคำยกย่องบุคคลที่มีความสามารถพิเศษในการจำแนกพระเครื่องว่าเป็นพระแท้หรือพระเก๊
๗. บริเวณท่าพระจันทร์เมื่อก่อนเป็น ..... ที่ใช้ป้องกันข้าศึกที่เดินทางมาทางน้ำ
๘. พวกเราต่างร่วมกันไว้อาลัยด้วยการซื้อ ..... และนำไปมอบให้แก่เจ้าภาพในงานศพ
๙. เรือข้ามฟากเป็นพาหนะที่ใช้ ..... ผู้คนที่ต้องการเดินทางข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา
๑๐. ที่มาของชื่อ ..... ข้าวสารมาจากการที่ในสมัยก่อน ที่ดินแถบนี้ใช้เป็นตลาดขนส่งข้าวสารที่ใหญ่มากแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร

แบบทดสอบท้ายบท เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ชื่อ “ตروقข้าวสาร” มีที่มาอย่างไร
  - ก. เพราะในสมัยก่อนที่บริเวณนี้เป็นท้องนาสำหรับปลูกข้าว
  - ข. เพราะในสมัยก่อนที่บริเวณนี้เป็นสถานที่ค้าขายและขนส่งข้าวสารที่ใหญ่โต
  - ค. เป็นชื่อเฉพาะที่ตั้งขึ้นเพื่อให้ติดหูชาวต่างชาติเท่านั้น

๒. ตروقข้าวสาร เป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติเพราะเหตุใด
  - ก. เป็นแหล่งที่มีการเล่นสาดน้ำในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่มีชื่อเสียง และมีเกสต์เฮาส์มากมาย
  - ข. เป็นแหล่งที่มีสินค้าราคาถูกสำหรับซื้อเป็นของขวัญและของฝาก
  - ค. เป็นแหล่งที่มีอาหารอร่อยขึ้นชื่อมากมาย

๓. “ปากคลองตลาด” มีชื่อเสียงในด้านใด
  - ก. เป็นตลาดค้าส่งเสื้อผ้าและของชำร่วยที่มีใหญ่ที่สุดในประเทศไทย
  - ข. เป็นตลาดน้ำที่ใหญ่ที่สุดและหลงเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวในกรุงเทพมหานคร
  - ค. เป็นตลาดค้าส่งสินค้าจำพวกดอกไม้ พวงหรีด พวงมาลัย บายศรี ฯลฯ ที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร

๔. พาทัวร์ ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ลิตเติลอินเดีย” ด้วยสาเหตุใด
  - ก. มีคนอินเดียอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
  - ข. มีสินค้าที่นำเข้ามาจากอินเดียจำพวก เครื่องหอม เสื้อผ้า ของใช้ วางขายอยู่เป็นจำนวนมาก
  - ค. ถูกทุกข้อ

๕. ท่าพระจันทร์ เป็นตลาดที่มีชื่อเสียงในด้านใด
  - ก. เป็นตลาดค้าขายอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน
  - ข. เป็นตลาดค้าขายเครื่องราง วัตถุมงคล พระพุทธรูป ฯลฯ และมีเขียนพระมากมาย
  - ค. เป็นตลาดที่เก่าแก่ที่สุดของเกาะรัตนโกสินทร์

๖. ถ้านักเรียนต้องการซื้อสินค้าจำพวกเสื้อผ้า หรือชุดสำเร็จรูป นักเรียนควรไปที่ใด
- ท่าพระจันทร์
  - ปากคลองตลาด
  - พาหุรัด
๗. เครื่องรางของขลังมีความหมายว่าอย่างไร
- สิ่งที่ควรพกติดตัวตลอดเวลา
  - สิ่งที่เชื่อกันว่าสามารถป้องกันภัย และนำโชคลาภมาสู่ผู้ครอบครองได้
  - สิ่งที่เป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า
๘. บายศรี และ พานพุ่ม คืออะไร
- อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบพิธีในงานมงคลต่าง ๆ เช่น งานไหว้ครู งานบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์
  - ชื่ออนุสาวรีย์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร
  - ชื่อของกระทงชนิดหนึ่งที่ชาวบ้านมักทำในวันลอยกระทง
๙. ของชำร่วย หมายถึงอะไร
- ของที่ระลึกจากสถานที่ท่องเที่ยว
  - ของฝากจากต่างประเทศ
  - ของที่ระลึกที่เจ้าบ้านและเจ้าสาวจะมอบให้แก่แขกที่มาร่วมงานแต่งงาน
๑๐. เขียนพระเครื่อง หมายถึงบุคคลที่มีลักษณะอย่างไร
- พระสงฆ์ที่สร้างพระเครื่องและเครื่องรางของขลัง
  - คนที่รอบรู้เรื่องพระเครื่อง สามารถจำแนกพระแท้จากพระเก๊ได้
  - คนที่ทำงานอยู่แถวท่าพระจันทร์

คำศัพท์น่ารู้

ก.

กินรี *•kin •na •ri* น. อมนุษย์เพศหญิงในนิยาย มี ๒ ชนิด ชนิดหนึ่งเป็นครึ่งคนครึ่งนก ท่อนบนเป็นคน
ท่อนล่างเป็นนก อีกชนิดหนึ่งมีรูปร่างเหมือนคน เมื่อจะไปไหนมาไหนก็ใส่ปีกใส่หางบินไป

ข.

ขนส่ง */khon _sogn* ก. เคลื่อนย้ายสิ่งของหรือบุคคลจากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่ง เช่น
ขนส่งสินค้า ขนส่งผู้โดยสาร เป็นต้น

ขนานนาม *_kha /nan •nam* ก. ได้รับการยกย่องว่าเป็น

ของชำร่วย */khōgn •tcham vōūéí* น. ของตอบแทนผู้มาช่วยงานหรือมางาน เช่น งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ

ข้าศึก *Vkha _sēūk* น. ศัตรูของบ้านเมือง คู่สงคราม

ค.

คมนาคม *_kha _ma •na •khom* น. การติดต่อไปมาถึงกัน การสื่อสาร

ความหมายแฝง *•khvam /maí /fègn* น. ความหมายของคำในแง่มุขอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ความหมายหลักหรือ
ความหมายที่รู้จักกันโดยทั่วไป

คึกคัก *_kheūk _khak* ว. มีชีวิตชีวา ลักษณะที่มีผู้คนพลุกพล่านเข้า ๆ ออก ๆ มากกว่าปรกติ

เครื่องทรง (ราชา) *Vkhrēūagn •sogn* น. เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย

เครื่องรางของขลัง *Vkhrēūagn •ragh /khōgn /khlagn* น. ของที่เชื่อกันว่าสามารถป้องกันอันตรายและนำ
โชคลาภ เช่น ตะกรุด ผ้ายันต์ เป็นต้น

เครื่องสักการบูชา *Vkhrēūagn _sak •ka _ra •bōū •tcha* น. ดอกไม้ ธูป เทียน หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้สำหรับ
บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ง.

งานมหกรรม *•gnan _ma _ha •kam* น. งานแสดงสินค้า หรือนิทรรศการขนาดใหญ่

จ.

จำพรรษา *•djam •phan /sa* ก. อาศัยอยู่ (ใช้แก่พระสงฆ์)

ฉ.

เฉลิมฉลอง *_tcha /lēūm _tcha /lōgn* ก. จัดงานเลี้ยงเพื่อแสดงความยินดีในโอกาสต่าง ๆ

ฉลองพระองค์ (ราชา) *_tcha /lōgn _phra •ogn* น. เสื้อ

ช.

เขียนพระเครื่อง *•sian _phra Vkhrēūagn* น. ผู้ที่มีความชำนาญในการดูหรือเลือกพระเครื่อง

ด.

ดวงชะตา *ldōūagn _tcha •ta* น. โชคชะตา

ต.

ต้นตำรับ *Vton _tam _rap* น. ผู้เป็นต้นคิดในการประดิษฐ์หรือสร้างแบบแผนขึ้น

ตรอก *_trōk* น. ทางที่แยกจากถนนใหญ่และมีขนาดเล็กกว่าถนน

ตลาดค้าส่ง *_ta_lad_kha_sogn* น. ตลาดที่ขายสินค้าจำนวนมากๆ ในราคาถูก ต่ำกว่าร้านค้าปลีก
 ตั้งรกราก *\tagn_rok_rak* ก. ตั้งหลักแหล่งเพื่อปลูกบ้านและทำมาหากิน
 ตรัสรู้ *_trad_sa_rōū* ก. รู้แจ้ง (ใช้เฉพาะพระพุทธเจ้า)

ท.

ที่ระลึก *\thi_ra_rēūk* น. สิ่งที่ทำให้คิดถึงหรือนึกถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต
 เทพธิดา *\thép_thi_da* น. นางฟ้า เทวดาผู้หญิง
 เทพารักษ์ *•thé_pha_rak* น. เทวดาผู้ดูแลรักษาที่แห่งใดแห่งหนึ่ง

ธ.

ธรรณีประตู่ *•thō_ra_ni_pra_tōū* น. ไม้รองรับกรอบล่างของประตู

ป.

บริวาร *•bō_ri_wan* น. ผู้แวดล้อมหรือผู้ติดตาม เช่น พระพุทธเจ้ามีภิกษุประมาณ ๕๐๐ รูป
 เป็นบริวาร, ลูกน้องหรือสัตว์เลี้ยง
 บายศรี *•baī_si* น. ข้าวขวัญที่ใส่ในงานมงคล เช่น งานไหว้ครู งานบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 บุรณะ *•bōū_ra_na* ก. ซ่อมแซมทำให้กลับคืนดีเหมือนเดิม เช่น บุรณะวัด
 โบราณสถาน *•bo_ran_sa/than* น. สถานที่ที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ทางการศึกษาค้นคว้าโบราณคดี
 ศิลปะ และประวัติศาสตร์

ป.

ป้อม *\pōm* น. หอรบ
 ประดิษฐาน *_pra_dit_sa/than* ก. ตั้งไว้ (ใช้แก่สิ่งที่เคารพนับถือ) เช่น นำพระพุทธรูปไปประดิษฐาน
 ไว้ในโบสถ์ เป็นต้น
 ประทับ (ราชา) *_pra_thap* ก. อยู่ที่ เช่น ประทับที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เป็นต้น
 ก. นั่ง เช่น ประทับบนพระราชอาสน์ เป็นต้น

ผ.

ผนธ (ราชา) *_pha_nōūat* ก. บวช
 แผ่นจารึก *_phèn_dja_rēūk* น. แผ่นศิลาที่สลักเป็นตัวอักษรหรือรูปภาพ

พ.

พุทธศักราช *_phōūt_tha_sak_ka_rat* น. ปีนับตั้งแต่วันประสูติของพระพุทธเจ้า เริ่มก่อนปี
 คริสตศักราช ๕๔๓ ปี
 พิธีกรรม *_phi_thi_kam* น. การบูชา แบบอย่างหรือแบบแผนต่างๆ ที่ปฏิบัติในทางศาสนา
 พระที่นั่ง (ราชา) *_phra_thi_vagn* น. อาคารที่ประทับซึ่งตามปรกติอยู่ในเขตพระราชวัง เช่น
 พระที่นั่งบรมพิมาน พระที่นั่งอัมพรสถาน
 น. อาคารที่เสด็จออกมหาสมาคม เช่น พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
 พระที่นั่งอัมรินทร์วินิจฉัยยมโหสุรยพิมาน พระที่นั่งวโรภาสพิมาน เป็นต้น
 พระแท่นที่บรรทม (ราชา) *_phra_thèn_thi_ban_thom* น. เตียงนอน
 พระแท่นบรรจถรณ์ (ราชา) *_phra_thèn_ban_dja/thōn* น. ที่นอน

- พระแท่นราชบัลลังก์ (ราชา) *phra \tʰən \vat •tʰa •ban •lagŋ* น. บัลลังก์ของพระมหากษัตริย์
- พระบรมวงศานุวงศ์ (ราชา) *phra •bō •rom •ma •wogn /sa nōū •wogn* น. ญาติพี่น้องของพระมหากษัตริย์
- พระบรมอัฐิ (ราชา) *phra •bō •rom •ma _at _thi* น. กระดูกที่เผาแล้วของพระมหากษัตริย์
- พระประธาน *phra _pra •than* น. พระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถ
- พระเมรุมาศ *phra •mé rōū _mat* น. ที่เผาศพของพระเจ้าแผ่นดินและพระบรมวงศานุวงศ์
- พระรัตนตรัย *phra _rat _ta _na •traī* น. แก้วอันประเสริฐ ๓ ดวงของศาสนาพุทธ ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
- พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ *phra \vat •tʰa _phi •thi _tha /waī phra •phlēūŋ
_phra •bō •rom •ma _sop* น. พิธีศพของพระเจ้าแผ่นดิน
- พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ *phra \vat •tʰa _phi •thi \phēūt •tʰa •mogn •khon
_dja _rot phra •nagn •khan _rèk •na /khwan*
น. ชื่อพระราชพิธีหนึ่ง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการเข้าสู่ฤดูฝน
จัดในราวเดือนพฤษภาคมของทุกปี
- พระราชพิธีวันฉัตรมงคล *phra \vat •tʰa _phi •thi •wan _tchat _ta •mogn •khon*
น. พระราชพิธีฉลองวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงรับ
พระบรมราชาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งราชวงศ์จักรี ตรงกับ
วันที่ ๕ พฤษภาคมของทุกปี
- พระวิหาร *phra _wi /han* น. สิ่งก่อสร้างคู่กับโบสถ์ ใช้ประดิษฐานพระพุทธรูป
- พระอุโบสถ *phra _ōū •bo _sot* น. สถานที่ที่พระสงฆ์ประชุมกันทำสังฆกรรม เช่น สวดมนต์ อุปัชฌาย์
เรียกว่า โบสถ์
- พวงหรีด *phōūagn _rit* น. ดอกไม้ที่จัดแต่งขึ้นตามโครงรูปต่างๆ เช่น วงกลม วงรี มีใบไม้ประดับ
ตกแต่งใช้สำหรับเคารพศพ
- พานพุ่ม *phan \phōūm* น. พานที่ด้านบนมีดอกไม้หรือวัสดุอื่นๆ ที่ช่างได้ประดิษฐ์ขึ้น
มีลักษณะคล้ายดอกบัวตูม ถือเป็นเครื่องสักการบูชาชั้นสูง
- ม.
ไม้สัก *mai _sak* น. ชื่อไม้ต้นชนิด *tectona grandis* L.F. ในวงศ์ *Labiatae* เนื้อไม้แข็งและคงทน ปลูกไม้
กินเหมาะแก่การสร้างบ้านและทำเครื่องเรือน ใบและเนื้อไม้ใช้ทำยาได้
- ย.
ย่าน *yan* น. แถว ถิ่น เช่น เขาเป็นคนย่านนี้
น. บริเวณ เช่น ย่านบางลำพู ย่านสำเพ็ง เป็นต้น
- จ.
ระบอบประชาธิปไตย *ra _bōp _pra •tʰa _thip _pa •tai* น. ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่
หรือถือเสียงข้างมากเป็นสำคัญ
เรียกร้อยสิทธิ *vriak _rōgn _sit _thi* ก. ร้องขอแกมบังคับให้ทำสิ่งใดให้ตนเอง โดยถือเอาว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่
ตนมีอำนาจอันชอบธรรมที่จะได้รับ
- ฉ.
จ่าราชการแผ่นดิน *lwa \vat •tʰa •kan _phèn •din* ก. ดูแลและปกครองบ้านเมืองเพื่อความร่มเย็นเป็นสุข
(ใช้กับพระมหากษัตริย์)

ศ.

ศาล /*san* น. ที่สิ่งสถิตของเทวดา เทพารักษ์ เช่น ศาลเทพารักษ์ ศาลเจ้า ศาลเจ้าแม่ทับทิม เป็นต้น
ศาสนสถาน *_sa_t̄sa_nā_sa_t̄han* น. สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น โบสถ์ วิหาร เจดีย์
เป็นศาสนสถานทางพระพุทธศาสนา มัสยิดเป็นศาสนสถานทาง
ศาสนา เป็นต้น

ส.

สถาปนา *_sa_t̄ha_pa_nā*

ก. ยกย่องโดยแต่งตั้งให้สูงขึ้น เช่น เลื่อนเจ้านายให้สูงศักดิ์ขึ้น
หรือยกวัดราษฎร์ขึ้นเป็นพระอารามหลวง

สถาปัตยกรรม *_sa_t̄ha_pat_ta_ya_kam* น. ศิลปะและวิทยาเกี่ยวกับการก่อสร้างที่ประกอบด้วย
ศิลปลักษณะ

สมมติเทพ /*som_mōūt_tī_t̄hép*

น. เทวดาโดยสมมติ หมายถึง พระเจ้าแผ่นดิน

สะเดาะเคราะห์ *_sa_dō_khrō*

ก. ทำให้โชคร้ายหมดสิ้นไปหรือเบาบางลง

ท.

หลักกิโลเมตร *_lak_ki_lo_mét* น. เส้นหินหรือเสาปูนเตี้ย ๆ ที่ใช้สำหรับบอกระยะทาง มีหน่วยเป็นกิโลเมตร
แหล่งบันเทิง *_lègn_ban_thēūgn* น. ย่านที่เต็มไปด้วยสถานบันเทิง

อ.

เอกลักษณ์ *_ék_ka_lak* น. ลักษณะที่โดดเด่นที่ทำให้สิ่งนั้นๆ แตกต่างจากสิ่งอื่น

อัญเชิญ *•an_tchēūn*

ก. เชิญด้วยความเคารพนับถือ เช่น อัญเชิญพระพุทธรูปไปประดิษฐานในพระอุโบสถ

อัญมณี *•an_ya_ma_nī* น. หินมีค่าที่ผ่านการเจียรไนแล้ว เช่น เพชร ทับทิม บุษราคัม เป็นต้น

อนุสรณ์สถาน *_a_nu/sōn_sa_t̄han* น. สถานที่หรืออาคารซึ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์หรือคุณ
ความดีของบุคคล

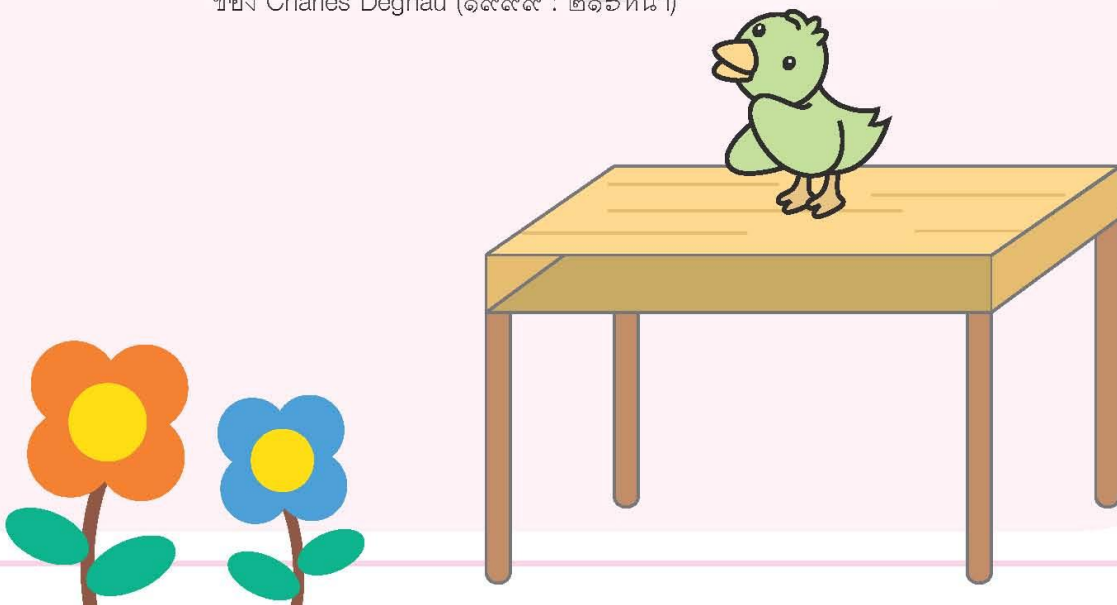
อนุสาวรีย์ *_a_nu/sa_wa_rī* น. สิ่งก่อสร้างไว้เพื่อระลึกถึงบุคคลหรือเหตุการณ์สำคัญ

อริ *_a_rī*

น. ข้าศึก ผู้ที่ไม่ถูกกัน

หมายเหตุ สัทอักษรนี้ใช้ตาม **Dictionnaire phonétique thaï-français**

ของ Charles Degnau (๑๙๙๙ : ๒๑๖หน้า)

บรรณานุกรม

- กลุ่มบริษัททีไอเอ. (๒๕๔๐). **คู่มือเดินชมเมือง ชุด เกาะรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย.
- ดาวรัตน์ ชูทรัพย์. (๒๕๔๕). **เกาะรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : พี เอส พี.
- ธรรมเกียรติ กั่นอริ. (๒๕๓๗). **พระนครควรชม ฉบับเที่ยวไปให้ไกล จากใกล้ไกลถึงกันต่าง**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : พีราบ.
- พิเชษฐ เดชผิว. (๒๕๔๘). **เกาะรัตนโกสินทร์ : พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ยงฉนิทร์ พิมพ์เสถียร. (๒๕๔๗). **คู่มือเดินชมเมือง ชุดเกาะรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : ทีไอเอ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๖). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๖**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- สุตาวา สุขฉายา. (๒๕๔๗). **คู่มือนำชม กรุงรัตนโกสินทร์ : เมืองวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สวรรคดิ.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (๒๕๓๓). **แบบเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (๒๕๓๓). **แบบเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว เล่ม ๒**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- อรสรวง บุตรนาค. (๒๕๔๑). **นำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์จากอดีตถึงปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : ฐานการพิมพ์.
- Charles Degna. (๑๙๙๘). **Lire et écrire la langue thaïe**. Bangkok : CRAFTSMAN PRESS.
- Charles Degna. (๑๙๙๙). **L'essentiel de la grammaire thaï**. Bangkok : CRAFTSMAN PRESS.
- Charles Degna. (๑๙๙๙). **Dictionnaire phonétique thaï-français**. Bangkok : CRAFTSMAN PRESS.

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง
วันเดือนปีเกิด	11 เดือนเมษายน พุทธศักราช 2528
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	142 ซอยลาดกระบัง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10520
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูสอนภาษาไทย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ (Lycée Français International de Bangkok) 498 ซอยรามคำแหง 39 (เทพลีลา 1) แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	ค.บ. เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกการสอนภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศส จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2555	ศศ.ม. สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ